

Informace o regionech, městech a obcích

Liberec, 31. 3. 2009

Kód publikace: t-518215-09

Č. j.: 50/2009 - 7111

VÝVOJ BYTOVÉ VÝSTAVBY V LIBERECKÉM KRAJI V LETECH 1998 AŽ 2007

Zpracoval: ČSÚ, oddělení regionálních analýz a informačních služeb Liberec
Vedoucí oddělení: Bc. Stanislava Riegerová
Informační služby: tel.: 485 244 130, e-mail: infoservislbc@czso.cz
Kontaktní zaměstnanec: Ing. Hana Reslová, tel.: 485 244 335, e-mail: hana.reslova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

Údaje o Libereckém kraji naleznete také na Internetu: **www.liberec.czso.cz**

ISBN 978-80-250-1917-7

© Český statistický úřad, Liberec, 2009

Úvod

Úroveň bydlení je důležitým faktorem životní úrovně, který se dotýká kvality života všech obyvatel. Bydlení představuje především jednu ze základních lidských potřeb, jejíž uspokojení vytváří předpoklady pro naplnění dalších sekundárních potřeb. I když celá oblast bydlení a s ní související bytová výstavba včetně modernizací stávajícího bytového fondu představuje specifický druh trhu, který reaguje na poptávku po bytech, přesto je fungování tohoto trhu ovlivňováno koncepcí **bytové politiky státu**. Jde zejména o vytváření vhodného právního, institucionálního a fiskálního prostředí pro aktivity všech účastníků trhu s byty. Cíle bytové politiky jsou konkrétně naplňovány právními předpisy a řadou podpůrných nástrojů v oblasti bydlení. Státní programy podpory bydlení jsou v kompetenci zejména Ministerstva pro místní rozvoj a Státního fondu rozvoje bydlení. K hlavním programům v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj patří podpora stavebního spojení, podpora hypotečních úvěrů a vyhlášení řady podprogramů podpory bydlení.

Vývoj bytové výstavby z dlouhodobého pohledu prošel řadou změn. Po roce 1989 došlo k výraznému útlumu výstavby nových bytů, přičemž se tento proces zastavil ve druhé polovině devadesátých let, kdy se začal rozvíjet **trh s pozemky a projevil se působení nových finančních produktů** (hypotéky, stavební spoření). Potřeby trhu také ovlivňovaly dynamický rozvoj stavebnictví a ve druhé polovině devadesátých let tak došlo k ožívování bytové výstavby. V dynamice rozvoje výstavby bytů však existovaly významné regionální rozdíly a také se mnohem více začal projevovat tzv. suburbanizační proces, který se vyznačoval zvýšenou bytovou výstavbou v zázemí zejména velkých měst.

Rozvoj bytové výstavby je **indikátorem celkového rozvoje území** a proto je mu věnována zvýšená pozornost nejen ze strany státu, ale i regionálních orgánů státní správy a samosprávy. V Programu rozvoje Libereckého kraje na období let 2007 až 2013 je v oblasti podpory bydlení stanoveno rozvojové opatření **„B.6 Zajištění dostupnosti a kvality bydlení, pracovního a veřejného prostředí“**. Stanovené cíle tohoto opatření v rámci bytové výstavby jsou pak následující:

- zvýšit dostupnost adekvátního a cenově přijatelného bydlení pro všechny domácnosti, především nízkopříjmové a jinak znevýhodněné,
- zvýšit podíl podporovaného bydlení z veřejných prostředků,
- stabilizovat obyvatelstvo v obcích i mimo hlavní centra osídlení,
- zvýšit kvalitu a bezpečnost bydlení, vytvářet zdravé vnitřní prostředí,
- rozšířit nabídku bydlení,
- zvýšit a zkvalitnit ochranu před hlukem z dopravy a z ostatních zdrojů,
- ovlivňovat procesy suburbanizace v zázemí větších měst,
- zlepšit osvětu a informovanost o ekologicky šetrných formách bydlení.

Předkládaná publikace si klade za cíl zhodnotit vývoj bytové výstavby v Libereckém kraji a najít odpověď na tyto základní otázky:

1. Jak se vyvíjela bytová výstavba v Libereckém kraji za posledních deset let?
2. Dochází v bytové výstavbě v kraji k významným kvalitativním změnám?
3. Existují v rámci kraje regionální rozdíly v intenzitě dokončované bytové výstavby a co je jejich příčinou?

Zdrojem dat pro analýzu bytové výstavby jsou především výstupy ze statistického výkaznictví o zahájených, rozestavěných a dokončených bytech z podkladů stavebních úřadů (tyto údaje o jednotlivých fázích výstavby jsou ovšem dostupné jen za kraje a okresy v územní struktuře sledovaného roku bez možnosti zpětných přepočtů zohledňujících územní změny). Přínosem této publikace je však také zpracování dat o dokončených bytech za kraje, okresy, správní obvody obcí s rozšířenou působností a obce, která jsou zpětně **přepočítána na územní strukturu platnou k 1. 1. 2007** (jsou tedy zcela srovnatelná a dovolují relevantní vyhodnocení vývoje bytové výstavby v různých územních pohledech - včetně velikostních skupin obcí). V publikaci jsou tedy z hlediska přístupu k územním změnám použita dvojí data o dokončené bytové výstavbě (u jednotlivých tabulek o dokončených bytech je vždy uvedeno, o jaká data se jedná).

Analýza je obohacena o stručnou charakteristiku dlouhodobého vývoje bytové výstavby v České republice včetně mezinárodního a také mezikrajského srovnání, o zhodnocení domovního a bytového fondu a úrovně bydlení v Libereckém kraji podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů a také o posouzení vývoje nákladů na bydlení a vývoje cen vybraných druhů nemovitostí. Publikace je doplněna řadou grafů a kartogramů.

Věříme, že předkládaná publikace bude přínosem pro ty uživatele, kteří pracují s regionálními informacemi. Obdobná analýza o vývoji bytové výstavby je zpracována za všechny kraje České republiky (s výjimkou Hlavního města Prahy).

Vedle tištěné formy publikace a na CD-ROM je publikace k dispozici i na našich internetových stránkách www.liberec.czso.cz.

Reprodukce výňatků z této publikace lze pořizovat pokud je uveden jejich zdroj s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Vývoj bytové výstavby v Libereckém kraji v letech 1998 až 2007“ a původu statistických dat v ní otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou definitivní.

OBSAH

Úvod.....	3
Seznam tabulek	6
Seznam grafů	8
Seznam přílohových tabulek	8
Seznam kartogramů	9
Metodické vysvětlivky	11
1. Bytová výstavba v České republice.....	15
1.1. Dlouhodobý vývoj bytové výstavby	15
1.2. Bytová politika státu	16
1.3. Mezinárodní a mezikrajské srovnání	18
2. Úroveň bydlení, náklady na bydlení a ceny nemovitostí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	21
2.1. Charakteristika domovního a bytového fondu a úrovně bydlení.....	21
2.2. Náklady na bydlení	24
2.3. Ceny vybraných druhů nemovitostí.....	25
3. Bytová výstavba v Libereckém kraji podle fází výstavby v období 1998 - 2007	29
3.1. Zahájené byty.....	29
3.2. Dokončené byty	33
3.3. Rozestavěné byty	36
4. Dokončená bytová výstavba v Libereckém kraji	38
5. Rozmístění dokončené bytové výstavby (podle územní struktury k 1. 1. 2007)	47
5.1. Rozmístění dokončené bytové výstavby v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).....	47
5.2. Rozmístění dokončené bytové výstavby podle velikostních skupin obcí	54
5.3. Dokončené byty podle obcí Libereckého kraje	59
Tabulková a grafická příloha	67
Seznam použité literatury, informačních zdrojů a zkratk.....	89

Seznam tabulek

Tab. 1.1.1 Retrospektiva počtu bytů podle stadia rozestavěnosti v České republice	15
Tab. 1.2.1 Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice v letech 1998 - 2007	17
Tab. 1.2.2 Hypoteční úvěry poskytnuté hypotečními bankami v České republice v letech 2000 - 2007	17
Tab. 1.2.3 Hypoteční úvěry poskytnuté hypotečními bankami podle krajů k 31. 12. 2007	18
Tab. 1.3.1 Dokončené byty na 1 000 obyvatel - srovnání s vybranými státy	19
Tab. 1.3.2 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle krajů České republiky v letech 1968 - 2007.....	19
Tab. 2.1.1 Domovní fond v Libereckém kraji podle výsledků SLDB 1991 a 2001	21
Tab. 2.1.2 Bytový fond v Libereckém kraji podle výsledků SLDB 1991 a 2001	22
Tab. 2.1.3 Trvale obydlené byty podle vybraných charakteristik v Libereckém kraji podle výsledků SLDB 1991 a 2001.....	23
Tab. 2.1.4 Charakteristiky úrovně bydlení v trvale obydlených bytech v Libereckém kraji podle výsledků SLDB 1991 a 2001	23
Tab. 2.2.1 Náklady na bydlení domácností v Libereckém kraji v letech 2005 - 2007	24
Tab. 2.3.1 Průměrné odhadní a kupní ceny rodinných domů v závislosti na velikosti obcí a stupni opotřebení v Libereckém kraji v letech 1998 - 2006 - tříleté průměry	26
Tab. 2.3.2 Průměrné odhadní a kupní ceny bytových domů v závislosti na velikosti obcí a stupni opotřebení v Libereckém kraji v letech 1998 - 2006 - tříleté průměry	27
Tab. 2.3.3 Průměrné odhadní a kupní ceny bytů v závislosti na velikosti obcí a stupni opotřebení v Libereckém kraji v letech 1998 - 2006 - tříleté průměry	28
Tab. 3.1.1 Zahájené byty podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	30
Tab. 3.1.2 Zahájené byty v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	31
Tab. 3.1.3 Zahájené byty na 1 000 obyvatel v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	31
Tab. 3.1.4 Zahájené byty podle druhu budovy v okresech Libereckého kraje úhrnem v letech 1998 - 2007.....	32
Tab. 3.2.1 Dokončené byty podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	34
Tab. 3.2.2 Dokončené byty v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007.....	34
Tab. 3.2.3 Dokončené byty na 1 000 obyvatel v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	34
Tab. 3.2.4 Dokončené byty podle druhu budovy v okresech Libereckého kraje úhrnem v letech 1998 - 2007.....	35
Tab. 3.3.1 Rozestavěné byty k 31. 12. podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	36
Tab. 3.3.2 Rozestavěné byty k 31. 12. v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	37
Tab. 4.1.1 Dokončené budovy podle druhu a velikosti v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	38
Tab. 4.1.2 Dokončené nástavby, přístavby a vestavby podle druhu budovy a velikosti v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	40
Tab. 4.1.3 Dokončené byty podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	41
Tab. 4.1.4 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	42
Tab. 4.1.5 Dokončené byty podle vlastníka v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	42
Tab. 4.1.6 Dokončené byty podle konečného užití rodinných domů a podle formy výstavby bytových domů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	43
Tab. 4.1.7 Dokončené byty podle druhu budovy a počtu pokojů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007 ...	43
Tab. 4.1.8 Dokončené byty podle druhu budovy, velikosti a hodnoty v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	44

Tab. 4.1.9 Dokončené byty podle konstrukce budovy a připojení na odpad v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	44
Tab. 4.1.10 Dokončené byty podle technického vybavení v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	45
Tab. 4.1.11 Hodnota dokončených bytů podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	46
Tab. 4.1.12 Dokončené byty podle druhu budovy a doby výstavby v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	46
Tab. 5.1.1 Dokončené byty celkem podle SO ORP v letech 1998 - 2007	47
Tab. 5.1.2 Dokončené byty ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	48
Tab. 5.1.3 Dokončené byty na 1 000 obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	49
Tab. 5.1.4 Dokončené byty podle vlastníka ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	50
Tab. 5.1.5 Dokončené rodinné domy podle velikosti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	51
Tab. 5.1.6 Velikostní charakteristiky dokončených rodinných domů podle SO ORP Libereckého kraje v období 1998 - 2002 a 2003 - 2007 (průměr na 1 rodinný dům)	51
Tab. 5.1.7 Dokončené bytové domy podle velikosti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	52
Tab. 5.1.8 Velikostní charakteristiky dokončených bytových domů podle SO ORP Libereckého kraje v letech 1998 - 2002 a 2003 - 2007.....	52
Tab. 5.1.9 Velikost dokončených bytů v rodinných domech podle počtu pokojů ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007.....	53
Tab. 5.1.10 Velikost dokončených bytů v bytových domech podle počtu pokojů ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007.....	53
Tab. 5.1.11 Technická vybavenost dokončených bytů v rodinných a bytových domech ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	54
Tab. 5.2.1 Dokončené byty podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	54
Tab. 5.2.2 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	55
Tab. 5.2.3 Dokončené byty podle vlastníka a velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	56
Tab. 5.2.4 Dokončené rodinné domy podle velikosti a podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	56
Tab. 5.2.5 Dokončené bytové domy podle velikosti a podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	57
Tab. 5.2.6 Velikost dokončených bytů v rodinných domech podle počtu pokojů a velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	58
Tab. 5.2.7 Velikost dokončených bytů v bytových domech podle počtu pokojů a velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	58
Tab. 5.2.8 Technická vybavenost dokončených bytů v rodinných a bytových domech podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	59
Tab. 5.3.1 Obce s žádným dokončeným bytem v letech 1998 - 2007	60
Tab. 5.3.2 Obce Libereckého kraje s převahou dokončených bytů v bytových domech v letech 1998 - 2007.....	62
Tab. 5.3.3 Dokončené byty v pečovatelských domech v Libereckém kraji v letech 1999 - 2007	62
Tab. 5.3.4 Obce Libereckého kraje s nejvyšší intenzitou bytové výstavby v letech 1998 - 2007	64
Tab. 5.3.5 Nejvýraznější intenzita bytové výstavby v obcích Libereckého kraje v letech 1998 - 2007.....	64

Seznam grafů

Graf 1 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle forem výstavby v České republice v letech 1948 - 2007 ..	16
Graf 2 Vývoj čistých peněžních příjmů a nákladů na bydlení v České republice v letech 1989 - 2007	18
Graf 3 Průměrné stáří trvale obydlených domů podle krajů (k 1. 3. 2001).....	21
Graf 4 Trvale obydlené domy podle průměrného stáří v okresech Libereckého kraje (k 1. 3. 2001)	22
Graf 5 Náklady na bydlení v roce 2007	24
Graf 6 Změna nákladů na bydlení v roce 2007 oproti roku 1999 podle krajů (%).....	25
Graf 7 Průměrné kupní ceny vybraných druhů nemovitostí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2006	26
Graf 8 Průměrná kupní cena rodinných domů podle okresů a velikostních skupin obcí v Libereckém kraji ve srovnání s průměrnou cenou v České republice za období 2004 - 2006	27
Graf 9 Vývoj počtu zahájených a dokončených bytů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	29
Graf 10 Zahájené byty podle okresů Libereckého kraje v období 1998 - 2007.....	32
Graf 11 Vývoj intenzity bytové výstavby v České republice a Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	33
Graf 12 Rozestavěné byty v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007 (stav k 31. 12.)	36
Graf 13 Vývoj hodnoty 1 m ³ obestavěného prostoru dokončených rodinných a bytových domů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	39
Graf 14 Podíl jednotlivých SO ORP na celkovém počtu dokončených bytů a počtu obyvatel v Libereckém kraji v roce 2007	48
Graf 15 Intenzita bytové výstavby podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Libereckém kraji za období 1998 - 2007	50
Graf 16 Intenzita bytové výstavby podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji za období 1998 - 2007.....	55
Graf 17 Počet obcí Libereckého kraje s bytovou výstavbou v letech 1998 - 2007	59
Graf 18 Podíl měst a obcí na dokončených bytech celkem v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007	61
Graf 19 Podíl měst a obcí na dokončených bytech v rodinných domech v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007.....	61
Graf 20 Obce Libereckého kraje s nejvyšší intenzitou bytové výstavby celkem v roce 2007	63
Graf 21 Obce Libereckého kraje s nejvyšší intenzitou bytové výstavby v rodinných domech v roce 2007 ...	63
Graf 22 Struktura bytové výstavby v období 1998 - 2007	65

Seznam přílohových tabulek

Tab 1. Obce, ve kterých v letech 1998 - 2007 probíhala pouze výstavba bytů v rodinných domech	69
Tab 2. Vybrané údaje za obce s nejvyšší a nejnižší intenzitou bytové výstavby celkem za období 1998 - 2007 v Libereckém kraji	70
Tab 3. Vybrané údaje za obce s nejvyšší a nejnižší intenzitou bytové výstavby v rodinných domech za období 1998 - 2007 v Libereckém kraji	72
Tab 4. Bytová výstavba podle druhu budovy v krajích České republiky úhrnem v letech 1998 - 2007 ^{*)}	74
Tab 5. Bytová výstavba na 1 000 obyvatel podle druhu budovy v krajích České republiky úhrnem v letech 1998 - 2007 ^{*)}	75
Tab 6. Průměrná doba výstavby rodinných a bytových domů dokončených v krajích České republiky v letech 1998 - 2007 ^{*)}	76
Tab 7. Průměrné kupní ceny vybraných druhů nemovitostí v krajích České republiky v letech 1998 - 2006	77
Tab 8. Průměrné ceny vybraných druhů nemovitostí v krajích České republiky v letech 1998 - 2006 - tříleté průměry ^{*)}	79

Seznam kartogramů

1. Období největší intenzity bytové výstavby v okresech a krajích ČR v letech 1968 - 2007	81
2. Změna průměrné obytné plochy jednoho dokončeného bytu v okresech a krajích ČR mezi obdobími let 1968 - 1972 a obdobími let 2003 - 2007	81
3. Dokončené byty na 1 000 obyvatel a dokončené byty v rodinných a bytových domech v krajích ČR v letech 1998 - 2007	82
4. Dokončené byty na 1 000 obyvatel v obcích ČR v letech 1998 - 2007	82
5. Dokončené byty na 1 000 obyvatel v okresech a krajích ČR v letech 1998 - 2007 (roční průměr)	83
6. Podíl dokončených bytů v rodinných domech na celkovém počtu dokončených bytů v okresech a krajích ČR v letech 1998 - 2007 (bez nástaveb, přístaveb a vestaveb).....	83
7. Dokončené byty na 1 000 obyvatel ve správních obvodech ORP a krajích ČR v letech 1998 - 2007 (roční průměr).....	84
8. Podíl dokončených bytů v rodinných domech na celkovém počtu dokončených bytů ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007 (bez nástaveb, přístaveb a vestaveb)	84
9. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu celkem ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007	85
10. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu v rodinném domě ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007 (bez nástaveb, přístaveb a vestaveb).....	85
11. Průměrná hodnota dokončeného bytu celkem ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007	86
12. Průměrná hodnota dokončeného bytu v rodinném domě ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007 (bez nástaveb, přístaveb a vestaveb)	86
13. Dokončené byty celkem na 1 000 obyvatel podle obcí Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	87
14. Dokončené byty v rodinných domech na 1 000 obyvatel podle obcí Libereckého kraje v letech 1998 - 2007	87
15. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu celkem v obcích Libereckého kraje v letech 1998 - 2007 ..	88
16. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu v rodinném domě v obcích Libereckého kraje v letech 1998 - 2007 (bez nástaveb, přístaveb a vestaveb).....	88

Metodické vysvětlivky

Předkládaná publikace poskytuje komplexní informace o vývoji bytové výstavby v kraji v desetiletém období 1998 až 2007. Data čerpá z výstupů zpracování statistických výkazů, které ve svém vývoji procházely řadou inovací. Jde o čtvrtletní výkaz o bytové výstavbě **Stav 8-04** za roky 1999 až 2005, který byl zaměřen na základní údaje o počtech bytů ve třech základních fázích bytové výstavby – ve fázi zahajování, dokončování a rozestavěnosti bytů, a to jak podle forem výstavby (družstevní, komunální, individuální, ostatní výstavba), tak podle druhu budov – objektů (rodinné a bytové domy, nástavby, přístavby a vestavby k rodinným a bytovým domům, byty v domech s pečovatelskou službou a domovech – penziencech, byty v nebytových objektech a byty získané stavebními úpravami nebytových prostorů). Výkaz umožňuje získat informace o konečném užití bytů (pro vlastní užití, pro prodej po dokončení stavby, komerční nájemné využití, sociální a ostatní využití) a o modernizaci bytového fondu. Do roku 1998 byly údaje o bytové výstavbě v užším rozsahu zjišťovány prostřednictvím výkazu lv 6-04.

Od roku 2006 jsou údaje o bytech podle stadia výstavby získávány z výkazu **Stav 2-12** (v roce 2006 to byl měsíční výkaz o stavebních povoleních, budovách a bytech, v roce 2007 to byl měsíční výkaz o stavebních ohlášeních a povoleních, budovách a bytech), ke kterému mají výkaznickou povinnost jednotlivé stavební úřady.

Nejnižší územní jednotkou, za kterou jsou data zjišťována (ať již z výkazu Stav 8-04, tak i z výkazu Stav 2-12), jsou území okresů. Z tohoto důvodu nelze ve výstupech podchytit územní změny (například meziokresní a mezikrajské přesuny obcí). Data hodnotící bytovou výstavbu v okresech kraje podle fází výstavby jsou tedy v územní struktuře daného roku (bez zpětného propočtu v důsledku změn hranic okresů).

Dalším významným zdrojem pro možnost analyzování celé řady kvalitativních a strukturálních charakteristik nově dokončených bytů je tzv. Hlášení o dokončení budovy nebo dokončení bytu, tedy výkaz **Stav 7-99** (do roku 1998 to byl výkaz lv 7-99). Velkým přínosem inovací systému statistiky je možnost sledovat tímto výkazem údaje o dokončené bytové výstavbě až do úrovně obcí, jejichž skladebnost tak umožňuje reagovat na nové skutečnosti v územně správním členění České republiky.

Do roku 1998 byly sledovány pouze byty dokončené ve stavbách pro bydlení, tj. v rodinných a bytových domech, od roku 1999 lze získat údaje i o bytech mimo ně. Z toho důvodu byly některé charakteristiky dokončených bytů celkem (dokončené byty celkem podle konstrukce budovy a připojení na odpad, podle technického vybavení, hodnoty dokončených bytů) hodnoceny v roce 1998 bez bytů dokončených v domech s pečovatelskou službou a domovech - penziencech, v nebytových objektech a bytů vzniklých stavebními úpravami nebytových prostorů. I když od roku 2005 jsou výkazem Stav 7-99 sledovány všechny dokončené budovy (to znamená včetně nebytových budov bez bytů), tak v této publikaci jsou z praktických důvodů a z důvodu srovnatelnosti v časové řadě od roku 1998 do roku 2007 **ve všech letech uváděny jen počty budov, ve kterých byl dokončen alespoň 1 byt.**

Dostupnost dat za jednotlivé budovy a stavby z výkazu Stav 7-99 skýtá také možnost sledovat řadu charakteristik vývoje bytové výstavby podle **velikostních skupin obcí**. Obce byly rozděleny do devíti velikostních kategorií a kritériem pro zařazení obce do příslušné skupiny byl střední stav obyvatelstva k 1. 7. 2007.

Jedním ze srovnávacích ukazatelů územní odlišnosti vývoje bytové výstavby je ukazatel její **intenzity** vyjádřený počtem dokončených (zahájených, rozestavěných) bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu. V jednotlivých letech se jedná o střední stav obyvatelstva daného roku, za úhrny let je publikována **průměrná roční intenzita**, počítaná jako podíl dokončených bytů za dané období k součtu středních stavů obyvatelstva za dané období krát 1 000.

Definice vybraných ukazatelů bytové výstavby:

Budova je nadzemní stavba prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí. Pro účely analýzy se jedná o objekt, ve kterém byl dokončen aspoň 1 byt.

Budova bytová je stavba, v níž se alespoň polovina podlahové plochy používá pro obytné účely (např. rodinné a bytové domy, domy s pečovatelskou službou, domovy - penziony, domovy důchodců).

Budova nebytová je stavba, která se používá nebo je určena k jiným účelům než obytným (např. výrobní prostory, haly, školy, zdravotnická zařízení, polyfunkční domy). Polyfunkční dům je stavba (budova), v níž bydlení zaujímá méně než polovinu podlahové plochy místností a prostorů (počet bytů ani podlaží není určující).

Rodinný dům je stavba pro bydlení, která svým stavebním uspořádáním odpovídá požadavkům na rodinné bydlení a v níž je více než polovina podlahové plochy místností a prostorů určena k bydlení; rodinný dům může mít nejvýše 3 samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví.

Bytový dům je stavba pro bydlení, ve které převažuje funkce bydlení. Pro účely výkazu Stav 7-99 se za bytový dům považuje stavba pro bydlení, v níž více než polovina podlahové plochy místností a prostorů je určena k bydlení a počet samostatných bytů je 4 a více; počet podlaží není určující.

Nástavby jsou změny dokončených staveb, jimiž se stavby zvyšují.

Přístavby jsou změny dokončených staveb, jimiž se stavby půdorysně rozšiřují a které jsou vzájemně propojeny s dosavadní stavbou.

Vestavby jsou stavební úpravy (změny) dokončených staveb, při nichž se zachová vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby. Vzniknou tím nové byty, zpravidla v půdním prostoru, přičemž vnějším projevem jsou buď střešní okna v původní (obvykle sedlové) střeše nebo arkýře.

Všechny tři uvedené změny dokončených staveb (nástavby, přístavby, vestavby) podléhají zpravodajské povinnosti k výkazu Stav 7-99 v případě, že dochází k přírůstku nových bytů.

Byt je soubor místností (popřípadě jednotlivá obytná místnost), které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny.

Obytná místnost je část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna), která je určena k trvalému bydlení a má nejmenší podlahovou plochu 8 m²; pokud tvoří byt jediná místnost, musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m², v Praze 20 m².

Byty v nebytových objektech jsou byty realizované změnami dokončených nebytových budov. Patří sem jak byty vzniklé nástavbami nebo přístavbami ke stávající nebytové budově, tak i byty vzniklé nástavbami nebo přístavbami k nové, současně s nimi realizované nebytové budově.

Byty získané stavebními úpravami nebytových prostorů jsou byty, které vznikají stavební úpravou jak v bytových budovách (např. úprava sklepních prostorů), tak stavební úpravou v nebytových budovách (např. stavební úprava kulturních domů, kasáren apod.). Nepatří sem ale půdní vestavby v rodinných a bytových domech.

Zahájené byty jsou podle metodiky platné od 1. 1. 2006 byty, na které bylo vydáno pravomocné stavební povolení bez ohledu na to, zda byly v daném roce dokončeny či nikoliv. Do konce roku 2005 se za zahájený byt považoval byt, jehož výstavba byla zahájena podle zápisu ve stavebním deníku.

Dokončené byty jsou ty, k nimž nabyla ve sledovaném roce právní moci vydaná kolaudační rozhodnutí (souhlas s užíváním bytu).

Rozestavěné byty ke konci sledovaného období jsou byty, jejichž počet se počínaje rokem 2006 stanoví z počtu rozestavěných bytů ke konci předchozího období plus byty zahájené ve sledovaném období mínus byty dokončené ve sledovaném období. Do roku 2005 byly údaje o rozestavěných bytech součástí výkazů a zahrnovaly byty zahájené ve sledovaném roce nebo dříve, jejichž výstavba nebyla ještě dokončena.

Modernizace stávajícího bytového fondu, realizované na základě stavebního povolení, zvyšují jeho kvalitu a životnost, nejde však o získání nových bytů.

Plocha stavebního pozemku (v m²) je plocha vymezená územním rozhodnutím k zastavení, zahrnuje se do ní celá plocha zahrady, která patří ke stavbě.

Zastavěná plocha budovy (v m²) je plocha zastavěná budovou a jinými objekty včetně přístavků, které jsou konstrukčně spojeny s těmito objekty a dosahují výšky alespoň úrovně podlahy v přízemí.

Obestavěný prostor budovy (v m³) je dán součtem obestavěných prostorů základů, spodní a vrchní části objektu a zastřešením.

Údaje o **ploše stavebního pozemku, zastavěné ploše budovy a obestavěném prostoru budovy** se zjišťují jen za nově vzniklé budovy.

Užitkovou plochou (v m²) se rozumí plocha všech obytných a vedlejších místností a plocha příslušenství bytu, nezapočítává se plocha nebytových prostor.

Obytná plocha (v m²) je podlahová plocha obytných místností, kdy za obytnou místnost se považuje přímo osvětlená a přímo větratelná místnost o podlahové ploše alespoň 8 m², kterou lze přímo nebo dostatečně nepřímo vytápět a je určena k celoročnímu bydlení.

Doba výstavby je skutečnou lhůtou mezi okamžikem vydání stavebního povolení a dokončením, tj. zkolaudováním bytu.

Pořizovací hodnota budovy (bytů) představuje celkové předpokládané investiční náklady na výstavbu bez hodnoty pozemků (minimálně ve výši uvedené v podkladech pro žádost o vydání stavebního povolení - orientační náklad na provedení stavby včetně technologie). U změn dokončených staveb (nástavby,

přístavby nebo vestavby, byty v nebytových objektech a byty získané stavebními úpravami nebytových prostorů) jde pouze o náklady na realizaci těchto změn stavby (tedy bez hodnoty stávající stavby). V případě nových bytů v nebytové budově uvádíme jen hodnotu samotných bytů.

Vlastníkem je fyzická osoba, družstvo (všechny typy), obec a ostatní právnické osoby. Typ vlastníka (do roku 2004 označován jako typ stavebníka) je sledován až od roku 1999.

Technická vybavenost dokončených bytů sleduje jednak jejich **připojení na odpad** (kanalizační síť, žumpa, od roku 2000 vlastní čistička odpadních vod, od roku 2005 byty bez připojení), **připojení na plyn** (plynovodní síť, lokální zásobník plynu pro dokončenou stavbu, od roku 2000 zásobník plynu pro obec s lokální rozvodnou sítí a bez přívodu plynu) a **způsob vytápění** (centrální domovní - kotel v budově, centrální dálkové - kotel mimo budovu, lokální - kotel nebo jiné topidlo v bytě a topení jiné či bez topení).

Publikace obsahuje také charakteristiku domovního a bytového fondu, hodnocení úrovně bydlení, nákladů na bydlení a ceny sledovaných druhů nemovitostí (viz kapitola č. 2).

Charakteristika domovního a bytového fondu a úrovně bydlení podle sčítání lidu, domů a bytů

K hodnocení domovního a bytového fondu kraje a jeho vývoje byly využity vybrané údaje ze **sčítání lidu, domů a bytů provedených v letech 1991 a 2001 přepočtené na územní strukturu platnou k 1. 1. 2007**. Při sčítání v roce 2001 nebyly některé charakteristiky bytového fondu zjištěny ve všech bytech. Proto byly ukazatele úrovně bydlení - např. průměrná celková a obytná plocha bytu, průměrný počet obytných místností na 1 byt - počítány pouze za byty se zjištěnými hodnotami. Hodnoty za kraje a okresy v přepočtené územní struktuře byly vypočítány z těchto průměrných charakteristik.

Definice vybraných ukazatelů SLDB:

Trvale obydlený dům je dům, ve kterém je alespoň jeden trvale obydlený byt nebo je v něm umístěno zařízení pro hromadné ubytování osob alespoň s jednou trvale bydlící osobou. **Rodinný dům** má nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Při sčítání v roce 1991 byl rodinný dům vymezen navíc také maximální obytnou plochou do 150 m².

Neobydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém nebyla sečtena žádná osoba s trvalým nebo dlouhodobým pobytem. Do počtu neobydlených domů jsou zahrnuta i ubytovací zařízení bez bytu, pokud jsou určena k trvalému nebo dlouhodobému bydlení a pokud v nich nebyla sečtena žádná osoba s trvalým nebo dlouhodobým pobytem. Neobydlené domy vyčleněné z bytového fondu sloužící k rekreaci se při sčítání 1991 sčítaly jako objekty individuální rekreace a ne jako domy k bydlení. V roce 2001 mohla část z nich být zahrnuta do počtu domů obydlených nebo neobydlených.

Trvale obydlený byt je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba trvalý nebo dlouhodobý pobyt.

Neobydlený byt je byt, ve kterém nebyla sečtena žádná osoba s trvalým nebo dlouhodobým pobytem.

Celková plocha bytu je součtem plochy obytných místností, kuchyně a ostatních prostor bytu, což jsou příslušenství, předsiň, spíž, komora apod.; nezahrnují půdu, sklep, balkon ani schodiště. Místnosti vyčleněné v bytě k obchodním nebo pracovním účelům (k vykonávání zaměstnání) se při sčítání 2001 zahrnovaly do ostatních prostor bytu; jejich plocha je zahrnuta v celkové ploše bytu, ne však v obytné ploše.

Obytnou plochu bytu tvoří podlahová plocha obytných místností a při sčítání je do ní zařazena i část plochy kuchyně, která přesahuje 12 m². V případě bytu, který se skládá z jediné místnosti - obytné kuchyně, tvoří obytnou plochu bytu plocha celé této místnosti. Při sčítání 2001 se do obytné plochy zahrnovala navíc i plocha malých obytných místností (4 - 7,9 m²).

Kategorie bytu – podle způsobu vytápění a rozsahu základního příslušenství se trvale obydlené byty člení do čtyř **kategorí**. Byty III. kategorie jsou byty bez ústředního vytápění a s částečným základním příslušenstvím (koupelna, WC), případně byty s ústředním vytápěním a bez základního příslušenství. Byty IV. kategorie jsou byty bez ústředního vytápění a bez základního příslušenství.

Náklady na bydlení

Český statistický úřad zajišťuje od roku 2005 výběrové šetření „**Životní podmínky**“, které je národní modifikací celoevropského šetření EU - SILC (European Union - Statistics on Income and Living Conditions). Šetření umožňuje získávat dlouhodobě srovnatelná data o sociální situaci domácností v jednotlivých zemích a vzhledem k jednotné metodice i srovnání výsledků mezi členskými státy EU. Předkládaná analýza využila výsledků šetření pro zhodnocení vývoje nákladů domácností na bydlení.

Při interpretaci a analýze výsledků šetření „Životní podmínky“ (SILC) je třeba brát v úvahu, že vznikly zpracování dat získaných výběrovým šetřením. Všechny publikované údaje jsou tedy statistické odhady zatížené určitou chybou. Porovnání výsledků jednotlivých šetření v čase je navíc prováděno s vědomím rozdílné velikosti a struktury výběrových souborů, na základě kterých byly získané údaje přepočteny na celou populaci.

Ceny vybraných druhů nemovitostí

Od roku 1997 spolupracuje Ministerstvo financí a Český statistický úřad na systému **monitorování cen nemovitostí** v České republice. Na základě zákona 151/1997 Sb. o oceňování majetku, který nabyl účinnosti 1. 1. 1998, předávají finanční úřady Ministerstvu financí a ČSÚ údaje obsažené v daňových přiznáních. Jedná se o ceny zjištěné při oceňování nemovitostí a o ceny sjednané za tyto nemovitosti v případě prodeje. Systém poskytuje informace o rozložení cenové hladiny podle druhu nemovitostí, jejich polohy a dalších faktorů.

Zdrojem dat jsou **přiznání k dani z převodu nemovitostí**, která jsou povinni podávat vlastníci (prodejci) nemovitostí místně příslušným finančním úřadům do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byl zapsán vklad práva do katastru nemovitostí. Tyto údaje v anonymizované podobě jsou předávány Českému statistickému úřadu, který tak při zpracovávání cen nemovitostí vychází z reálných, skutečně placených (přiznaných) cen. Vzhledem k tomu, že oproti datu prodeje, resp. podání přiznání k dani se administrativní zdroje opožďují, považují se nejaktuálněji publikované údaje za předběžné, které se v dalším období zpřesňují a tyto údaje jsou následně publikovány jako definitivní.

Údaje o počtu **převodů** vybraných druhů nemovitostí jsou údaje o převodech, které vstoupily do zpracování, ne skutečným počtem všech realizovaných převodů v daném období.

1. Bytová výstavba v České republice

1.1. Dlouhodobý vývoj bytové výstavby

V prvních poválečných letech byla v České republice bytová výstavba na poměrně nízké úrovni (v roce 1946 bylo dokončeno jen 4 140 bytů), bytový fond se po odsunu německého obyvatelstva zdál dostatečný a pozornost byla věnována jiným politickým a ekonomickým prioritám. I přes postupný nárůst počtu dokončených bytů v padesátých letech (v letech 1951 až 1955 bylo ročně dokončováno přibližně 23 tisíc bytů, v letech 1956 až 1960 více než 36 tisíc bytů) Česká republika za mezinárodní úrovní zaostávala.

Snižování životní úrovně obyvatelstva na počátku šedesátých let a její zaostávání ve srovnání s životní úrovní západních zemí mělo vliv i na zhoršující se bytovou situaci. To donutilo stát zaměřit politickou pozornost nejen na rozvoj průmyslových podniků, ale i na výstavbu nových bytů. Vznikly nové investiční formy výstavby - **družstevní a podniková**, přičemž družstevní výstavba představovala ve druhé polovině šedesátých let více než polovinu úhrnu dokončených bytů. Z dlouhodobého pohledu byla nejvyšší intenzita bytové výstavby v České republice dosahována v sedmdesátých letech, kdy se v přepočtu na 1 000 obyvatel stavělo průměrně ročně více než 8 bytů. V mezinárodním srovnání byla intenzita bytové výstavby v České republice v tomto období nadprůměrná.

Tab. 1.1.1 Retrospektiva počtu bytů podle stadia rozestavěnosti v České republice¹⁾

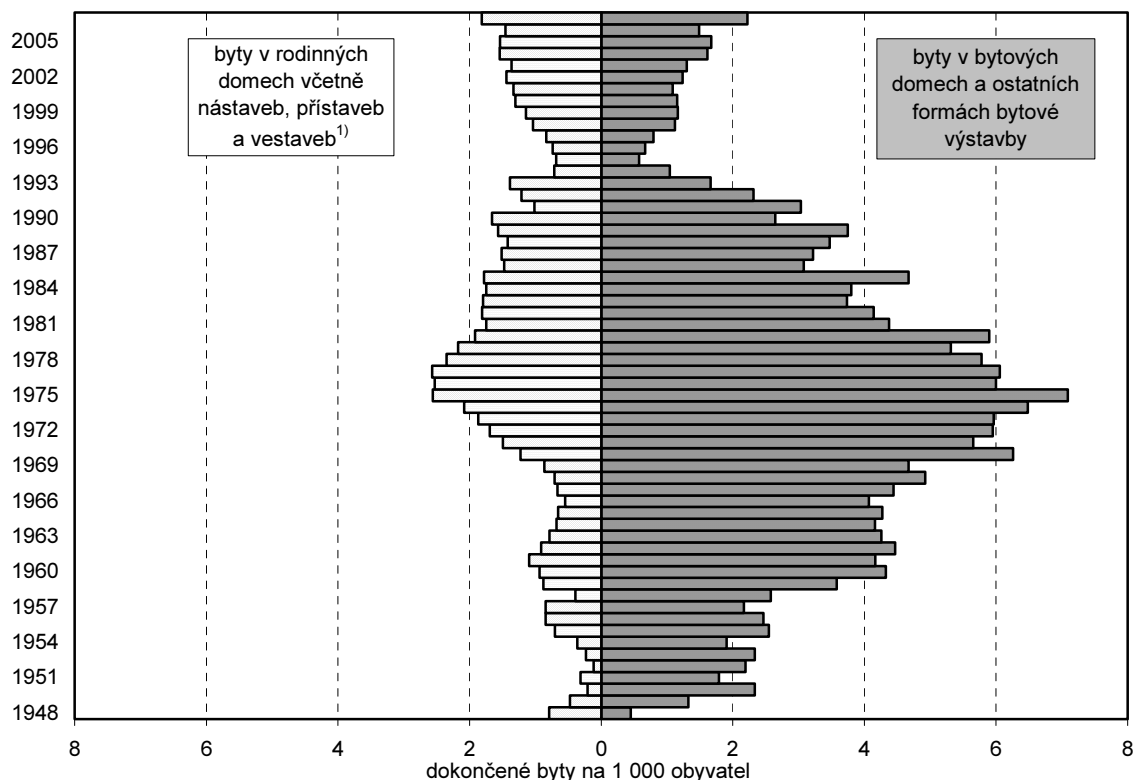
	Roční průměrné počty bytů								
	dokončených			zahájených			rozestavěných		
	celkem	z toho v rodinných domech (%)	celkem na 1 000 obyvatel ročně	celkem	z toho v rodinných domech (%)	celkem na 1 000 obyvatel ročně	celkem	z toho v rodinných domech (%)	celkem na 1 000 obyvatel ročně
1946 - 1950	12 502	.	1,39	.	.	.	.	.	.
1951 - 1955	23 050	13,8	2,50	.	.	.	.	.	.
1956 - 1960	36 397	20,4	3,81	.	.	.	.	.	.
1961 - 1965	49 243	16,2	5,09	.	.	.	.	.	.
1966 - 1970	55 899	14,1	5,67	.	.	.	.	.	.
1971 - 1975	81 211	23,7	8,17	87 598	30,2	8,82	167 515	48,0	16,86
1976 - 1980	83 050	28,4	8,12	80 144	25,7	7,83	162 643	49,8	15,89
1981 - 1985	61 108	30,0	5,92	52 996	28,3	5,13	134 451	50,6	13,03
1986 - 1990	49 289	32,1	4,76	57 474	33,1	5,55	139 518	43,6	13,49
1991 - 1995	28 257	36,9	2,73	10 859	71,4	1,05	85 328	69,3	8,26
1996 - 2000	20 473	50,8	1,99	31 227	55,5	3,03	99 957	74,3	9,71
2001 - 2005	28 861	51,1	2,83	35 701	54,0	3,50	138 490	69,1	13,55
2006	30 190	43,8	2,94	43 747	47,1	4,26	168 825	48,5	16,44
2007	41 649	40,8	4,03	43 796	47,9	4,24	170 972	50,2	16,56

¹⁾ včetně nástaveb, přístaveb a vestaveb

V osmdesátých letech začala bytová výstavba stagnovat. V letech 1981 až 1985 bylo průměrně ročně dokončeno 61 tisíc bytů (5,9 bytů na 1 000 obyvatel), v letech 1986 až 1990 se jejich počet snížil na 49 289 bytů (v průměru 4,8 dokončených bytů na 1 000 obyvatel za rok). Výrazným mezníkem ve vývoji české ekonomiky se stal rok 1989. Zrušením státem financované tzv. komplexní bytové výstavby a v důsledku problémů ve finančním zabezpečování staveb pokračoval pokles bytové výstavby zejména v dodavatelské výstavbě. Naopak ekonomická stimulace mladých manželství stavebními půjčkami na řešení své bytové situace a obecně vzrůstající tendence k vlastnickému bydlení se projevila vyšším dokončováním rodinných domů. Celková dokončená výstavba ale po roce 1989 stabilně klesala. Kritickým se stal rok 1995, kdy bylo postaveno jen necelých 13 tisíc bytů, což v přepočtu na 1 000 obyvatel představovalo 1,3 bytů. Více než polovina z nich (54,3 %) byla dokončena v rodinných domech.

V zahajování výstavby nových bytů se projevovала obdobná tendence jako v dokončování, její pokles byl ještě dramatičtější. Od počátku evidence údajů o počtu zahájených bytů, tj. od roku 1971, byl nejvyšší počet v České republice zaznamenán v roce 1974 (více než 96 tisíc bytů), naopak nejnižší počet zahájených bytů byl v roce 1993, kdy byla zahájena výstavba jen necelých 7,5 tisíce bytů (z toho bylo téměř 92 % zahájených bytů v rodinných domech). Ve srovnání například s rokem 1990 se tak počet zahájených bytů snížil o téměř 90 %. To ovlivnilo i celkovou rozestavěnost bytů, která byla nejnižší v následujícím roce 1994 (62 tisíc bytů) - v průběhu let 1990 až 1994 se rozestavěnost snížila o 60 procent. Počátkem devadesátých let byla vytvořena právní základna politiky bydlení a přijata řada nových programů na podporu bytové výstavby. Programy podpory bydlení se projevily postupným oživením zahajované výstavby. Rychlejší dynamika zahajování staveb před dokončováním měla za následek postupné zvyšování rozestavěnosti. Po roce 1995 se začala zvyšovat také dokončená bytová výstavba, ovšem ne natolik, aby dosáhla úrovně roku 1990. Hranice 40 tisíc dokončených bytů byla poprvé od roku 1991 překročena v roce 2007.

Graf 1 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle forem výstavby v České republice v letech 1948 - 2007

¹⁾ do roku 1994 se sledovala individuální forma výstavby, od roku 1995 se sledují dokončené byty v rodinných domech

1.2. Bytová politika státu

Oblast bydlení a s ní související nová bytová výstavba včetně modernizací představuje zvláštní druh trhu, který reaguje na **poptávku po bytech**. Poptávka je ovlivňována řadou faktorů - bezesporu demografickým vývojem (poklesem počtu narozených dětí po roce 1991, následným oživením porodnosti po roce 2000, změnou počtu a struktury domácností), změnami v oblasti tržního a regulovaného nájemného, investičními možnostmi, růstem životních nákladů a vývojem cen nemovitostí a stavebních pozemků a také vývojem cen stavebních prací.

Princip a cíl bytové politiky státu spočívá zejména ve vytváření vhodného právního, institucionálního a fiskálního prostředí pro aktivity všech aktérů na trhu s byty. Cíle bytové politiky jsou konkrétně naplňovány právními předpisy (občanský zákoník obsahující informace o nájmu z bytu, zákon o jednostranném zvyšování nájemného, zákon o vlastnictví bytů, zákon o podpoře výstavby družstevních bytů apod.) a dále pomocí podpůrných nástrojů v oblasti bydlení. Státní programy podpory bydlení jsou v kompetenci jednak Ministerstva pro místní rozvoj a jednak Státního fondu rozvoje bydlení. Hlavními programy v kompetenci Ministerstva pro místní rozvoj jsou **podpora stavebního spoření a podpora hypotečních úvěrů**. Kromě toho jsou rozhodnutím ministra pro místní rozvoj vyhlášovány **podprogramy podpory bydlení**. Jde například o podprogramy podpory regenerace panelových sídlišť, výstavby technické infrastruktury, oprav domovních olověných rozvodů, výstavby „podporovaných“ bytů ve vlastnictví obcí pro osoby, které jsou znevýhodněny v přístupu k bydlení ze sociálních či jiných důvodů a další. Státní fond rozvoje bydlení poskytuje nízkouprocentované úvěry na podporu bydlení mladým lidem do 35 let (Úvěr 300) a podporu v programu PANEL.

Stavební spoření, které bylo v České republice zavedeno v roce 1993, vzniklo za účelem nápomoci řešení bytové situace občanů. Jedná se o komplexní finanční produkt poskytovaný stavebními spořitelny. V jeho rámci může klient spořit, požádat o úvěr ze stavebního spoření nebo o překlenovací úvěr či využívat případně státem poskytované podpory stavebního spoření.

Z údajů Ministerstva financí ČR vyplývá, že po významném poklesu počtu nově uzavřených smluv o stavebním spoření v roce 2004 (od účinnosti novely zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, která snížila státní roční podporu z maxima 4 500 Kč na 3 000 Kč) dochází opět k postupnému růstu počtu nově uzavřených smluv. Ke konci roku 2007 činil celkový počet smluv ve fázi spoření 5,1 milionů a **vyplacená státní podpora**, poskytnutá účastníkům stavebního spoření, dosáhla

15 miliard korun. U nově uzavřených smluv se trvale zvyšuje průměrná cílová částka, která v roce 2007 dosáhla 285 tis. Kč (je téměř dvojnásobná proti roku 1998).

Tab. 1.2.1 Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice v letech 1998 - 2007

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Nově uzavřené smlouvy										
počet smluv (tis.)	638	907	1 116	1 373	1 294	2 097	315	430	516	580
meziroční přírůstek (%)	20,4	42,1	23,1	23,1	-5,8	62,1	-85,0	36,7	20,0	12,3
Průměrná cílová částka u nově uzavřených smluv										
cílová částka (tis. Kč)	145	144	139	137	147	201	223	228	236	285
meziroční přírůstek (%)	1,5	-0,8	-3,3	-1,8	7,2	36,7	11,1	2,3	3,5	20,8
Smlouvy ve fázi spoření¹⁾										
počet smluv (tis.)	2 372	2 801	3 425	4 196	4 871	6 301	5 899	5 574	5 298	5 133
meziroční přírůstek (%)	20,5	18,1	22,2	22,5	16,1	29,4	-6,4	-5,5	-5,0	-3,1
Přiznaná státní podpora										
podpora (mld. Kč)	5,1	6,4	7,7	9,3	11,1	13,3	15,3	16,1	15,8	15,0
meziroční přírůstek (%)	32,8	26,1	20,7	20,7	18,7	19,9	15,7	4,9	-2,0	-5,0
Průměrná roční státní podpora na 1 smlouvu										
podpora (Kč)	2 803	2 795	2 874	2 956	3 138	3 159	3 256	3 242	3 173	.
meziroční přírůstek (%)	0,3	-0,3	2,8	2,9	6,2	0,7	3,1	-0,4	-2,1	.
Úvěry ze stavebního spoření¹⁾										
počet úvěrů (tis.)	70	168	262	346	421	489	550	583	588	580
meziroční přírůstek (%)	226,5	138,3	56,4	32,0	21,6	16,1	12,4	6,0	0,8	-1,2
úvěry (mld. Kč)	2,8	8,4	14,2	18,5	21,9	25,1	28,7	31,8	35,1	38,9
meziroční přírůstek (%)	291,9	201,6	68,8	30,4	18,3	14,5	14,5	10,5	10,5	10,9

¹⁾ stav ke konci období

Hypoteční úvěry (v České republice od roku 1995) jsou střednědobé až dlouhodobé úvěry zajištěné zástavou nemovitosti, uplatňující se především při pořizování vlastnického bydlení fyzickými osobami. Státní podpora hypotečních úvěrů spočívá v možnosti snížení základu daně z příjmu fyzických osob o zaplacené úroky, v osvobození úrokových výnosů z hypotečních zástavních listů od daně z příjmu a v úrokové dotaci v závislosti na průměrné úrokové sazbě, za niž byly v uplynulém roce poskytnuty nové hypoteční úvěry.

Podle údajů Ministerstva pro místní rozvoj a Hypoteční banky dosáhl od počátku činnosti hypotečních bank celkový **objem poskytnutých hypotečních úvěrů** pro občany 469,6 mld. Kč. Nejčastějším účelem hypotéky byl nákup nemovitosti (téměř 60 %), výstavba nemovitosti (téměř 12 %) a rekonstrukce nemovitosti (více než 8 %). Zatímco v roce 2004 si lidé na hypotéku nejčastěji pořizovali rodinný dům (56,3 %), v roce 2007 ho předstihl byt (45,9 %). Třetí nejčastěji pořizovanou nemovitostí byl pozemek, jehož podíl se za poslední čtyři roky zvýšil více než dvojnásobně.

Tab. 1.2.2 Hypoteční úvěry poskytnuté hypotečními bankami v České republice v letech 2000 - 2007

Zdroj: Hypoteční banky

stav k 31. 12.

	Úvěry pro							
	občany		podnikatelské subjekty		municipality ¹⁾		celkem	
	hypoteční úvěry (ks)	smluvní jistina (mil. Kč)	hypoteční úvěry (ks)	smluvní jistina (mil. Kč)	hypoteční úvěry (ks)	smluvní jistina (mil. Kč)	hypoteční úvěry (ks)	smluvní jistina (mil. Kč)
2000	29 560	28 963	1 978	26 330	372	3 131	31 910	58 424
2001	43 810	43 691	2 435	35 253	502	4 290	46 747	83 234
2002	64 812	66 224	2 865	41 796	615	5 525	68 292	113 545
2003	96 290	102 436	3 491	52 377	676	6 328	100 457	161 142
2004	137 275	154 396	4 265	67 868	732	7 004	142 272	229 268
2005	188 301	226 464	5 588	93 492	771	7 631	194 660	327 588
2006	255 645	327 304	7 395	132 900	809	8 044	263 849	468 248
2007	338 989	469 593	9 778	174 386	839	8 322	349 606	652 301

¹⁾ orgány územní samosprávy

V roce 2007 bylo občanům nově poskytnuto 83,3 tisíc hypotečních úvěrů v celkové výši 142,3 mld. Kč při meziročním růstu o 41,1 %. Nejvíce si půjčili klienti z Hlavního města Prahy (54,5 mld. Kč) následováni klienty z Jihomoravského kraje (13,4 mld. Kč), což souvisí mimo jiné i s vyššími průměrnými cenami

nemovitostí v těchto regionech. Průměrná výše jedné hypotéky v České republice činila v roce 2007 podle Ministerstva pro místní rozvoj 1 707 tis. Kč, v Praze pak 2 294 tis. Kč. Průměrná výše hypotéky ve všech ostatních krajích je výrazně nižší, republikovou úroveň ovlivňuje skutečnost, že téměř 30 % nových hypoték uzavírají klienti v Hlavním městě Praze.

Tab. 1.2.3 Hypoteční úvěry poskytnuté hypotečními bankami podle krajů k 31. 12. 2007

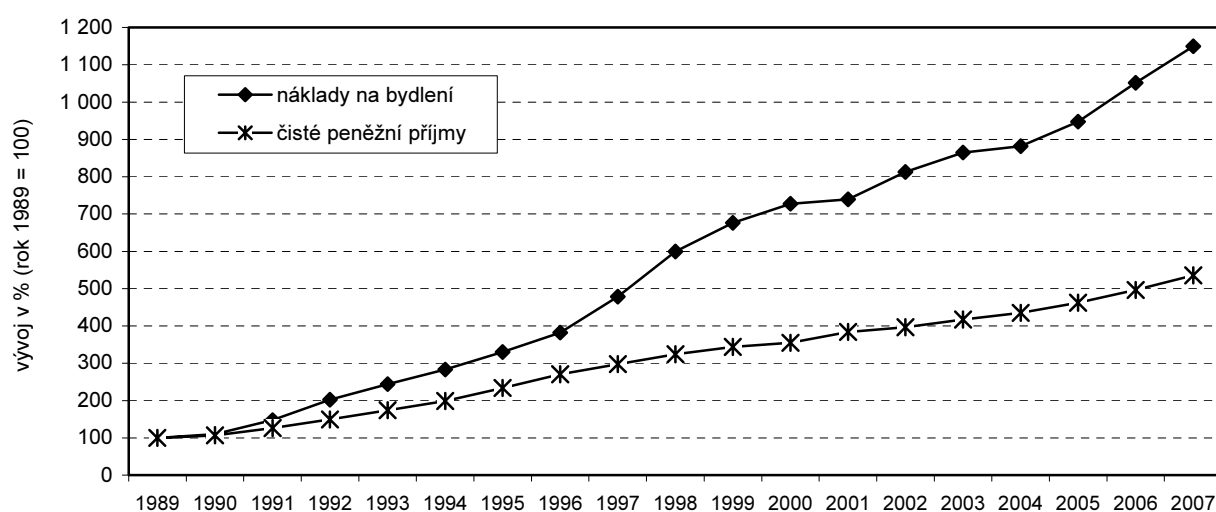
Zdroj: Hypoteční banky

	Úvěry pro							
	občany		podnikatelské subjekty		municipality ¹⁾		celkem	
	hypoteční úvěry (ks)	smluvní jistina (mil. Kč)	hypoteční úvěry (ks)	smluvní jistina (mil. Kč)	hypoteční úvěry (ks)	smluvní jistina (mil. Kč)	hypoteční úvěry (ks)	smluvní jistina (mil. Kč)
Česká republika	338 989	469 593	9 778	174 386	839	8 322	349 606	652 301
v tom kraje:								
Hl. město Praha	92 932	171 443	3 258	132 133	35	395	96 225	303 970
Středočeský	22 796	31 070	419	2 440	31	685	23 246	34 195
Jihočeský	20 564	26 216	662	3 671	82	1 165	21 308	31 052
Plzeňský	20 190	24 480	299	2 290	76	812	20 565	27 582
Karlovarský	9 696	10 748	353	1 430	22	180	10 071	12 358
Ústecký	16 417	17 927	592	2 704	62	386	17 071	21 017
Liberecký	13 515	16 584	532	4 077	33	454	14 080	21 115
Královéhradecký	23 555	26 724	363	2 110	93	795	24 011	29 628
Pardubický	17 749	21 219	465	3 119	109	857	18 323	25 195
Vysočina	11 474	12 454	289	1 670	57	361	11 820	14 485
Jihomoravský	33 046	43 444	845	8 647	98	1 083	33 989	53 175
Olomoucký	14 879	16 560	364	2 596	33	246	15 276	19 402
Zlínský	16 912	19 808	374	2 222	70	521	17 356	22 551
Moravskoslezský	25 264	30 916	963	5 275	38	384	26 265	36 575

¹⁾ orgány územní samosprávy

Dvacet let politických a ekonomických změn v České republice přineslo více než pětinasobné zvýšení nejen čistých peněžních vydání, ale i čistých peněžních příjmů průměrné domácnosti (vypovídají o tom výstupy ze zpracování tzv. statistiky rodinných účtů). Srovnáme-li vývoj za dvě poslední pětiletá období, tak v letech 2003 až 2007 zaznamenaly peněžní výdaje rychlejší tempo růstu (v letech 1998 až 2002 se naopak rychleji zvyšovaly příjmy domácností). Z čistých peněžních vydání se postupně zvyšovaly **výdaje na bydlení** (mezi ně patří zejména nájemné, výdaje na topení a teplou vodu, vodné a stočné, plyn, elektřinu, údržbu a drobné rekonstrukce a jiné). Jestliže v letech 1989 a 1990 tvořily výdaje na bydlení přibližně desetinu z celkových výdajů, tak od roku 2002 vydávala průměrná domácnost na bydlení více než jednu pětinu.

Graf 2 Vývoj čistých peněžních příjmů a nákladů na bydlení v České republice v letech 1989 - 2007

1.3. Mezinárodní a mezikrajské srovnání

Bytová výstavba České republiky byla v sedmdesátých letech charakterizována její vysokou intenzitou. V neúspěšnějším roce 1975 bylo dokončeno více než 97 tisíc bytů, tj. 9,7 bytů na 1 000 obyvatel. V mezinárodním srovnání tak Česká republika v té době vysoko převyšovala většinu západoevropských

zemí (např. Německo - 7,1 bytů, Rakousko - 6,4 bytů). Mezi ostatními socialistickými státy bylo srovnatelné pouze Maďarsko - 9,4 bytů a Slovensko - 10,0 bytů. V polovině 80. let intenzita bytové výstavby ve většině evropských zemí stagnovala nebo klesala, stejně tak i v České republice. Vlivem zásadních změn v bytové politice v 90. letech došlo k výraznému poklesu počtu dokončovaných bytů, přesto ve srovnání s okolními státy Evropy zůstala intenzita bytové výstavby relativně srovnatelná (s výjimkou Německa a Rakouska).

Tab. 1.3.1 Dokončené byty na 1 000 obyvatel - srovnání s vybranými státy

Zdroj: EHK (UNECE, Human Settlements Database)

	1975	1980	1990	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	9,7	7,8	4,4	1,3	2,2	2,3	2,5	2,4	2,7	2,7	3,2	3,2	2,9
Maďarsko	9,4	8,3	4,2	2,4	2,0	1,9	2,2	2,8	3,1	3,5	4,3	4,1	3,4
Německo	7,1	6,3	3,2	7,4	6,1	5,8	5,1	4,0	3,5	3,3	3,4	2,9	3,0
Polsko	7,8	6,1	3,5	1,7	2,1	2,1	2,3	2,8	2,6	4,3	2,8	3,0	3,0
Rakousko	6,4	6,8	4,7	6,6	7,2	7,4	6,7	5,7	5,2	.	.	.	.
Slovensko	10,0	9,7	.	1,2	1,5	2,0	2,4	1,9	2,6	2,6	2,3	2,8	2,7
Slovinsko	.	7,2	3,9	2,9	3,5	2,7	3,4	3,4	3,6	3,3	3,5	3,8	3,8

Dosažitelnost kvalitativních ukazatelů bydlení v mezinárodním srovnání není, bohužel, vyčerpávající. Mezinárodní přehledy upřednostňují pro hodnocení průměrnou užitkovou plochu bytu před u nás preferovanou průměrnou obytnou plochou bytu. Z dostupných zdrojů je ale zřejmé, že kvalita bydlení z hlediska průměrné užitkové plochy dokončeného bytu je v České republice jen mírně nižší - například v roce 2002 činila 105 m² a byla tak nižší ve srovnání se Slovenskem (118 m²), Německem a Slovinskem (113 m²), ale vyšší než v Maďarsku (94 m²) a Polsku (99 m²). Podle dostupných zdrojů srovnání okolních států z databáze EHK jsou byty s největší obytnou plochou dokončovány na Slovensku, v Rakousku a Německu. Česká republika mírně zaostává, i když se v posledních letech sledovaného období průměrná obytná plocha dokončeného bytu zvyšuje. Ze srovnávaných okolních států zaostává pouze Maďarsko, kde průměrná obytná plocha bytů je dlouhodobě zhruba o 10 m² menší proti průměru za Českou republiku.

Tab. 1.3.2 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle krajů v letech 1968 - 2007

	Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr) v letech							
	1968 - 1972	1973 - 1977	1978 - 1982	1983 - 1987	1988 - 1992	1993 - 1997	1998 - 2002	2003 - 2007
Česká republika	6,5	8,6	7,1	5,3	4,4	1,8	2,4	3,2
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	5,7	8,6	7,4	7,4	5,2	2,7	3,1	5,4
Středočeský	5,1	7,9	7,1	4,7	3,7	2,0	2,8	5,4
Jihočeský	6,9	10,0	7,6	5,4	6,3	2,0	2,4	3,1
Plzeňský	6,8	8,7	7,1	4,5	4,4	2,1	2,7	3,5
Karlovarský	7,1	5,9	4,2	3,2	4,8	1,7	1,5	2,2
Ústecký	6,7	9,7	8,6	7,6	3,8	1,0	1,1	1,3
Liberecký	10,4	10,0	10,1	7,1	4,3	1,8	2,1	2,7
Královéhradecký	5,9	8,4	6,6	4,3	4,2	1,9	2,6	2,6
Pardubický	5,6	8,5	6,5	3,9	4,4	1,9	2,7	3,0
Vysočina	6,1	9,0	7,2	4,8	4,9	1,8	2,4	3,0
Jihomoravský	6,0	8,9	6,9	4,9	4,1	1,7	2,7	3,7
Olomoucký	6,7	7,4	5,9	4,3	3,7	1,5	2,6	2,2
Zlínský	7,2	10,0	5,8	4,6	4,9	1,7	2,7	2,5
Moravskoslezský	8,7	7,4	6,9	5,4	3,9	1,4	1,5	1,5

Z hodnocení pětiletých průměrů intenzity bytové výstavby za posledních 40 let jednoznačně vyplývá, že nejvyšší **intenzita bytové výstavby** v České republice byla zaznamenána v letech 1973 až 1977 (v průměru ročně bylo na 1 000 obyvatel dokončeno 8,6 bytů), naopak nejnižší intenzita byla v letech 1993 až 1997 (v průměru ročně bylo dokončeno na 1 000 obyvatel 1,8 bytů). Obdobné tendence platí i při hodnocení vývoje intenzity bytové výstavby podle jednotlivých krajů. V letech 1973 až 1977 byla dosahována vysoká intenzita (10 dokončených bytů na 1 000 obyvatel) v krajích Jihočeském, Libereckém a Zlínském, nad republikovým průměrem se ještě pohybovala bytová výstavba v Ústeckém, Jihomoravském a Plzeňském kraji a v kraji Vysočina. V období nejnižší intenzity bytové výstavby (1993 až 1997) byla celkem v deseti krajích intenzita nižší než 2 dokončené byty na 1 000 obyvatel. V posledních letech dochází ke změně trendu, intenzita bytové výstavby se v jednotlivých krajích postupně zvyšuje - nejvyšší intenzita je dosahována v Hlavním městě Praze a ve Středočeském kraji (5,4 bytů na 1 000 obyvatel v průměru let 2003 až 2007), třetí nejvyšší intenzitu vykazuje Jihomoravský kraj (3,7 bytů). Nejnižší intenzita je v posledních pěti letech v kraji Ústeckém (průměrně ročně jen 1,3 bytu na 1 000 obyvatel) a v kraji Moravskoslezském (1,5 bytu).

Tab. 1.3.3 Obytná plocha na 1 dokončený byt celkem podle krajů v letech 1968 - 2007

	Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt v m ² v letech							
	1968 - 1972 ¹⁾	1973 - 1977	1978 - 1982	1983 - 1987	1988 - 1992 ¹⁾	1993 - 1997	1998 - 2002	2003 - 2007
Česká republika	44,6	43,9	49,4	52,5	54,0	62,8	69,4	70,1
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	46,4	44,1	45,5	46,3	45,5	55,7	66,3	60,5
Středočeský	45,2	44,5	49,7	54,8	54,3	72,3	83,8	78,9
Jihočeský	45,7	47,0	50,6	53,8	52,9	62,0	70,4	74,0
Plzeňský	44,4	44,9	49,3	52,3	51,4	63,3	65,6	67,2
Karlovarský	41,3	41,2	45,0	46,6	49,4	55,4	71,5	71,1
Ústecký	43,5	43,9	46,5	48,0	48,3	58,3	67,8	72,1
Liberecký	47,9	42,1	47,0	51,1	53,7	60,5	65,0	65,5
Královéhradecký	44,8	46,6	52,2	55,8	57,3	58,6	62,9	69,7
Pardubický	44,6	46,9	54,0	56,4	57,9	61,8	63,2	69,2
Vysočina	47,0	47,8	54,1	60,0	60,4	66,1	69,6	70,7
Jihomoravský	44,0	45,6	51,1	58,4	61,0	66,7	70,4	68,7
Olomoucký	44,0	46,5	50,3	55,2	58,0	61,7	64,7	70,0
Zlínský	46,6	44,5	53,3	57,4	59,2	70,5	68,3	72,7
Moravskoslezský	41,8	45,6	48,4	50,5	52,5	63,1	69,4	74,5

¹⁾ odhad obytné plochy dokončených bytů za roky 1968, 1970, 1991 a 1992

Z hlediska druhu stavby převažuje ve většině krajů výstavba nových **bytů v rodinných domech** včetně nástaveb, přístaveb a vestaveb k rodinným domům - v deseti krajích je podíl vyšší než 50 % (v úhrnném pohledu za posledních deset let je nejvyšší v kraji Moravskoslezském - 71,4 % a Středočeském - 66,1 %), nejnižší je v Hlavním městě Praze (16,4 %), kde je naopak nejvyšší podíl dokončených bytů v bytových domech včetně nástaveb, přístaveb a vestaveb k bytovým domům (v úhrnu za posledních deset let dosahuje více než 78 %).

Pozitivním trendem ve vývoji bytové výstavby je **růst průměrné plochy bytů**. Na přelomu tisíciletí se začaly stavět zejména v zázemí velkých měst byty s větší užitkovou i obytnou plochou. V průměru největší byty se dokončují ve Středočeském kraji - nemalou měrou to souvisí i s **procesem tzv. suburbanizace**, který se v posledním desetiletí projevuje velmi významně (bytová výstavba se soustřeďuje do zázemí Hlavního města Prahy a také dalších větších měst v České republice - souvisí to s celkovou změnou životního stylu, cenovou dostupností stavebních pozemků a relativně dobrou dopravní obslužností). Suburbanizační proces tak má vliv na migraci obyvatel, na změnu počtu obyvatel v obcích v relativní blízkosti velkých měst a také na dojíždku a vyjíždku za prací a do škol.

2. Úroveň bydlení, náklady na bydlení a ceny nemovitostí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007

2.1. Charakteristika domovního a bytového fondu a úrovně bydlení

Nejúplněnější a nejaktuálnější informace o domovním a bytovém fondu a úrovni bydlení v tuto chvíli stále poskytují výsledky Sčítání lidu, domů a bytů z roku 1991 a 2001. I přes relativně dlouhé desetileté období mezi jednotlivými sčítáními jsou údaje získané z těchto šetření velmi využívaným informačním zdrojem.

Domovní fond Libereckého kraje tvořilo ke dni zatím posledního sčítání z roku 2001 celkem 84 883 domů - 66 347 (tj. 78,2 %) z nich bylo trvale obydleno a 18 536 (tj. 21,8 %) domů zůstávalo neobydlených. Oproti výsledkům ze sčítání uskutečněného v roce 1991 se tak domovní fond v kraji rozrostl o 5 064 domů, tedy o 6,3 %. Výrazně větší podíl na tomto přírůstku však měly domy neobydlené (3 023 domů).

Tab. 2.1.1 Domovní fond v Libereckém kraji podle výsledků SLDB 1991 a 2001^{*)}

	1991	2001	Rozdíl 2001 - 1991	Index 2001/1991
Domy celkem	79 819	84 883	5 064	106,3
v tom:				
trvale obydlené domy	64 306	66 347	2 041	103,2
z toho:				
rodinné domy	50 812	55 014	4 202	108,3
bytové domy ¹⁾	11 874	9 444	-2 430	79,5
z toho podle vlastníka domu:				
soukromá fyzická osoba	48 847	54 533	5 686	111,6
obec, stát ²⁾	12 090	4 197	-7 893	34,7
bytové družstvo	2 541	1 854	-687	73,0
neobydlené domy	15 513	18 536	3 023	119,5
Průměrné stáří trvale obydlených domů (roky)	.	54,6	x	x

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

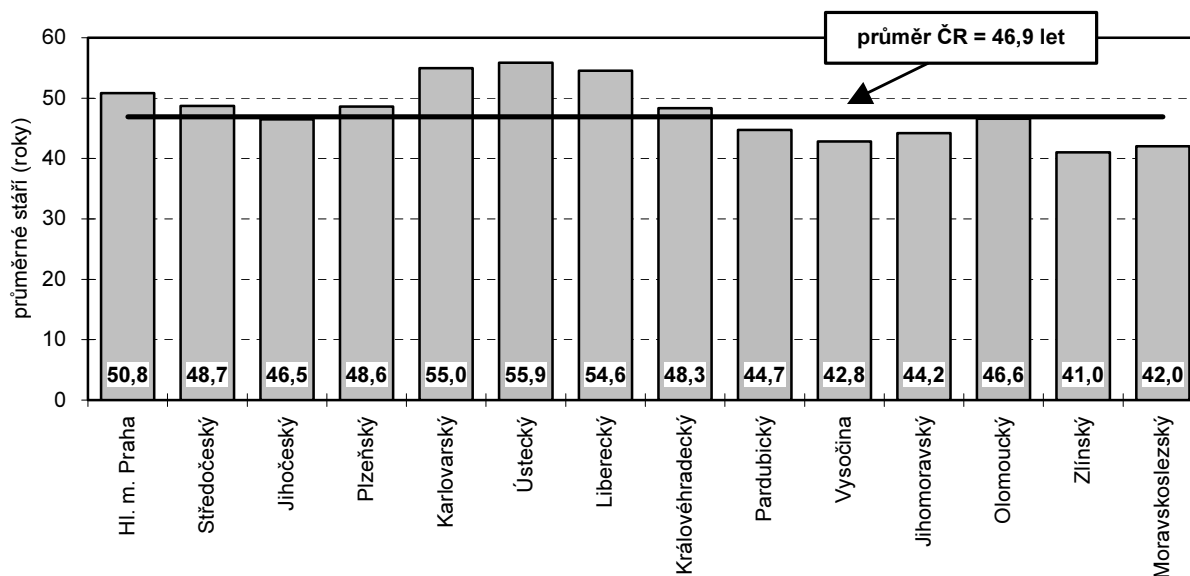
¹⁾ pokles počtu bytových domů je způsoben změnou metodiky posuzování bytových a rodinných domů a přeměnou starších a menších bytových domů na objekty využívané k podnikání

²⁾ v roce 1991 byty obcí a státních podniků

Téměř 83 % trvale obydlených domů v roce 2001 představovaly rodinné domy, bytové domy reprezentovalo 14,2 % všech budov. Nejčastějším vlastníkem domů byla jak v roce 1991, tak v roce 2001, soukromá fyzická osoba. Od roku 1991 však významná část trvale obydlených domů přešla z vlastnictví obcí a státu do vlastnictví soukromých fyzických osob, mezi sčítáními byl tak zaznamenán více než 11% nárůst domů v držení fyzických osob.

Graf 3 Průměrné stáří trvale obydlených domů podle krajů (k 1. 3. 2001)

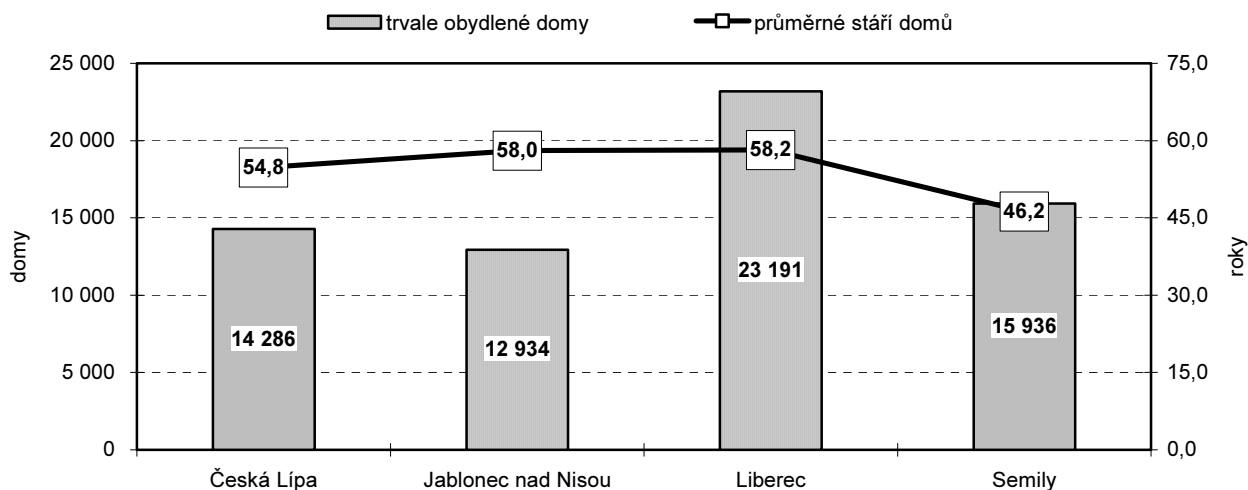
(pozn.: podle územní struktury k 1. 1. 2007)

Liberecký kraj se vyznačuje poměrně starým domovním fondem, průměrné stáří trvale obydlených domů v kraji při sčítání v roce 2001 dosáhlo 54,6 let. Uvedený „věk“ domů převyšuje celorepublikový průměr o 7,7 let, což Liberecký kraj řadí na 12. pozici mezi ostatními kraji České republiky. Vyšší průměrný věk domů mají již jen v Ústeckém (55,9 let) a Karlovarském (55,0 let) kraji. Z hlediska okresů Libereckého kraje se nejstarší domovní fond nachází v okrese Liberec (58,2 let), nejmladší v okrese Semily (46,2 let).

Graf 4 Trvale obydlené domy podle průměrného stáří v okresech Libereckého kraje (k 1. 3. 2001)

(pozn.: podle územní struktury k 1. 1. 2007)

Ve výše uvedených domech bylo k 1. 3. 2001 sečteno celkem 189 241 bytů, tedy o 8,3 % bytů více než při sčítání v roce 1991 a více než 85 % těchto bytů bylo trvale obydleno. Mezi trvale obydlenými byty převažovaly při obou sčítáních byty v bytových domech. V období mezi sčítáními se však podíl bytů v bytových domech na celkovém počtu trvale obydlených bytů snížil z 60,1 % v roce 1991 na 57,1 % v roce 2001. Tento pokles byl kompenzován nárůstem trvale obydlených bytů v rodinných domech, když se jejich zastoupení ve struktuře trvale obydlených bytů navýšilo z 38,6 % v roce 1991 na 41,5 % v roce 2001.

Tab. 2.1.2 Bytový fond v Libereckém kraji podle výsledků SLDB 1991 a 2001^{*)}

	1991	2001	Rozdíl 2001 - 1991	Index 2001/1991
Byty celkem	174 710	189 241	14 531	108,3
v tom:				
trvale obydlené byty	155 363	161 830	6 467	104,2
z toho:				
v rodinných domech	59 950	67 108	7 158	111,9
v bytových domech	93 320	92 460	-860	99,1
neobydlené byty	19 347	27 411	8 064	141,7
z toho důvod neobydlenosti:				
sloužící k rekreaci ¹⁾	10 219	13 354	3 135	130,7
obydleny přechodně ²⁾	.	4 929	x	x

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ v 1991 pouze za neobydlené domy nevyčleněné z bytového fondu

²⁾ v roce 1991 nebyl údaj sledován

Neobydlené byty v roce 2001 tvořily 14,5 % bytového fondu Libereckého kraje, zatímco v roce 1991 jen 11,1 %. Poměrně významný nárůst zaznamenaly během 10letého období byty sloužící k rekreaci (o 3 135 bytů, tj. o 30,7 %), necelých 5 000 bytů (18,0 % neobydlených bytů) bylo v roce 2001 obýváno pouze přechodně.

Jednou z charakteristik trvale obydlených bytů je druh materiálu použitého ke stavbě domu. Z výsledků SLDB v roce 2001 vyplývá, že nosné zdi domů byly nejčastěji postaveny z klasických stavebních materiálů jako jsou cihly, tvárnice a cihlové bloky (39,6 % trvale obydlených domů). U dalších 35,7 % trvale obydlených bytů byly použity stěnové panely.

Technická vybavenost trvale obydlených bytů se v období mezi posledními dvěma sčítáními zvýšila v podstatě ve všech jeho ukazatelích. K datu SLDB v roce 2001 mělo 98,6 % bytů v Libereckém kraji vodovod v bytě, 92,6 % bytů bylo vybaveno koupelnou (sprchovým koutem) a 88,9 % bytů splachovacím záchodem. Ke zlepšení došlo také v případě napojení bytů na plyn a kanalizační síť. I přes objektivní nárůst

podílu plynofikovaných bytů a bytů napojených na kanalizaci je však nutné zmínit, že tento druh technické vybavenosti zaznamenává nárůst především ve větších hustě obydlených sídlech, zatímco v malých obcích je tento proces mnohem pomalejší. V některých oblastech kraje se o napojení místních obyvatel na plyn či kanalizaci neuvažuje vůbec.

Tab. 2.1.3 Trvale obydlené byty podle vybraných charakteristik v Libereckém kraji podle výsledků SLDB 1991 a 2001^{*)}

	1991	2001	Rozdíl 2001 - 1991 (procentní body)	Index 2001/1991
Podíl bytů na trvale obydlených bytech celkem (%)				
podle materiálu nosných zdí domu: ¹⁾				
stěnové panely	.	35,7	x	x
cihly, tvárnice, cihlové bloky	.	39,6	x	x
podle období výstavby (rekonstrukce) domu:				
v posledních 10 letech	17,8	8,3	-9,5	46,6
podle technického vybavení:				
plyn zaveden do bytu ²⁾	40,4	49,2	8,8	121,7
přípoj na kanalizační síť	59,2	67,8	8,6	114,5
podle způsobu vytápění:				
ústřední nebo etážové topení	75,2	79,2	3,9	105,2
podle kategorie bytu:				
byty III. a IV. kategorie	11,1	5,1	-6,0	45,9

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ uvedeny pouze údaje roku 2001, údaje ze SLDB 1991 nejsou ve srovnatelné struktuře materiálu

²⁾ v roce 1991 jen plyn ze sítě, v roce 2001 včetně bytů napojených na domovní zásobník plynu

Ve struktuře trvale obydlených bytů Libereckého kraje vzrostl podíl bytů I. kategorie, a to o 17,3 procentních bodů na 83,5 % při sčítání v roce 2001 (podíl v celé České republice činil 88,5 %). V porovnání s ostatními kraji se Liberecký kraj s tímto podílem umístil na 12. pozici. Největší podíl bytů I. kategorie evidují v Hlavním městě Praha (94,0 %), nejmenší zastoupení pak zaznamenali ve Středočeském kraji (83,2 %). Z hlediska okresů Libereckého kraje se nejvíce bytů I. kategorie nacházelo v okrese Česká Lípa (84,5 % všech trvale obydlených bytů v tomto okrese), nejméně v okrese Semily (79,7 %).

Podle právního důvodu užívání bytu tvořily téměř 34 % bytového fondu byty ve vlastním domě, 28,5 % bytů pak bylo nájemních. V podstatě tak Liberecký kraj kopíruje situaci v rámci celé České republiky, tj. podíl nájemních bytů dosahoval při sčítání v roce 2001 v ČR 28,6 % a podíl bytů ve vlastním domě činil 35,8 %.

Kvalitu bydlení určuje také velikost bytu a počet osob, které jej obývají. Z hlediska hodnot popisujících průměrnou velikost jednoho trvale obydleného bytu je patrné, že se úroveň bydlení zvýšila. Mezi sčítáními v roce 1991 a 2001 vzrostla průměrná celková (o 4,9 m² na 76,2 m²) a obytná plocha bytu (o 2,9 m² na 49,5 m²) i počet obytných místností (z 2,66 místností v roce 1991 na 2,70 místností v roce 2001).

Počet osob připadajících na jeden trvale obydlený byt se naopak snížil, což do jisté míry souvisí se současným trendem nárůstu počtu domácností jednotlivců. Zároveň se tak snížil i počet osob na jednu obytnou místnost (8 m² a více), a to z 1,02 osob v roce 1991 na 0,98 osob v roce 2001. Naopak obytná plocha sloužící jedné osobě se mezi sčítáními navýšila o 1,64 m² a v roce 2001 činila 18,7 m².

Tab. 2.1.4 Charakteristiky úrovně bydlení v trvale obydlených bytech v Libereckém kraji podle výsledků SLDB 1991 a 2001^{*)}

	1991	2001	Rozdíl 2001-1991	Index 2001/1991
Na 1 trvale obydlený byt:				
celková plocha (m ²)	71,3	2) 76,2	4,9	106,8
obytná plocha (m ²) ¹⁾	46,6	2) 49,5	2,9	106,3
počet obytných místností (8 m ² a více)	2,66	2) 2,70	0,03	101,3
osob	2,72	2,61	-0,11	95,8
Osoby na 1 obytnou místnost (8 m ² a více)	1,02	0,98	-0,04	95,8
Obytná plocha na 1 osobu (m ²) ¹⁾	17,1	2) 18,7	1,64	109,6

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ v roce 1991 se do obytné plochy nezahrnovala plocha malých místností (do 8 m²)

²⁾ v roce 2001 byly údaje zjištěny váženým průměrem z údajů za jednotlivé obce

2.2. Náklady na bydlení

Český statistický úřad organizuje od roku 2005 každoroční výběrové šetření příjmů a životních podmínek domácností, tzv. národní modul šetření EU-SILC. Výsledky tohoto šetření umožňují srovnání údajů o sociální situaci obyvatel ve všech zemích Evropské unie. Smyslem šetření je získat údaje o příjmovém rozložení domácností, údaje o způsobu, kvalitě a finanční náročnosti bydlení, ale také údaje o pracovních, hmotných a zdravotních podmínkách dospělých osob žijících v domácnosti.

Při interpretaci a analýze výsledků šetření Životní podmínky (SILC) je třeba brát v úvahu, že vznikly zpracováním dat získaných výběrovým šetřením. Všechny publikované údaje jsou tedy statistické odhady zatížené určitou chybou. Porovnání výsledků jednotlivých šetření v čase je navíc prováděno s vědomím rozdílné velikosti a struktury výběrových souborů, na základě kterých byly získané údaje přepočteny na celou populaci.

Níže uvedená tabulka obsahuje údaje o nákladech domácností na bydlení v Libereckém kraji za první tři roky, po které se zmíněné šetření pravidelně provádí. Průměrné náklady spojené s bydlením domácnosti dosáhly v Libereckém kraji v roce 2007 částky 4 266 Kč, což je o 372 Kč (9,6 %) více než při zjišťování v roce 2006 a o 781 Kč (22,4 %) více než v roce 2005. Současně se v roce 2007 jednalo o 2. nejvyšší měsíční náklady na bydlení mezi kraji České republiky. Společně s rostoucími náklady na bydlení rostl také jejich podíl na čistých peněžních příjmech domácností, v roce 2007 tento podíl představoval 17,6 %.

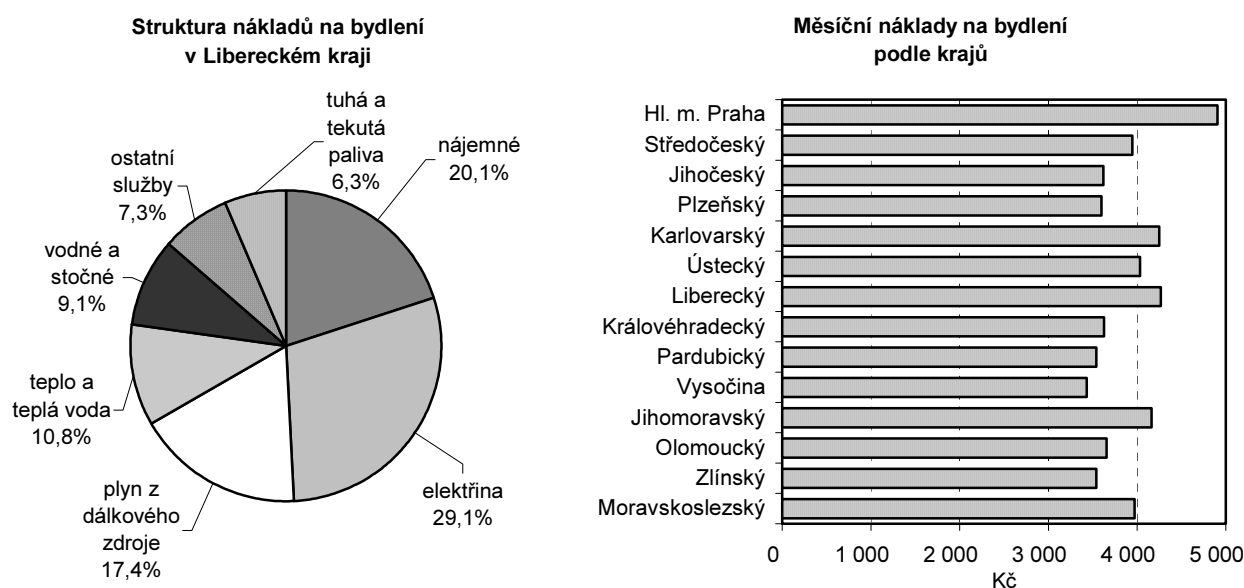
Tab. 2.2.1 Náklady na bydlení domácností v Libereckém kraji v letech 2005 - 2007

Zdroj: ČSÚ, Životní podmínky (SILC)

	2005	2006	2007
Náklady na bydlení (průměr za domácnost):			
měsíční celkem (Kč)	3 485	3 894	4 266
podíl na čistých peněžních příjmech (%)	15,7	16,9	17,6
Struktura nákladů na bydlení (%):			
nájemné	20,1	17,7	20,1
elektrina	30,0	30,4	29,1
plyn z dálkového zdroje	16,9	18,6	17,4
teplo a teplá voda	10,8	11,6	10,8
vodné a stočné	9,0	8,8	9,1
ostatní služby	9,0	7,3	7,3
tuhá a tekutá paliva	4,3	5,6	6,3

Z porovnání struktury nákladů na bydlení v Libereckém kraji vyplývá, že největší finanční zátěží jsou pro domácnosti platby za elektrickou energii (29,1 %), dále za nájemné (20,1 %). Za plyn z dálkového zdroje domácnosti zaplatily 17,4 % z celkových nákladů, za teplo a teplou vodu pak 10,8 %.

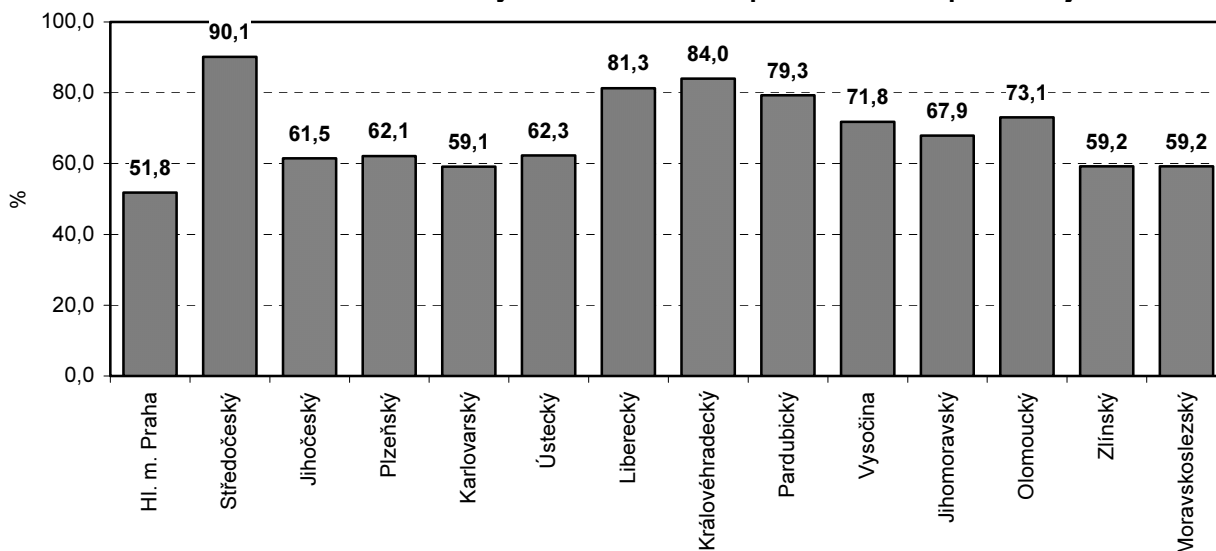
Graf 5 Náklady na bydlení v roce 2007

Pokud srovnáme jednotlivé druhy nákladů zjistíme, že v Libereckém kraji mezi roky 2005 - 2007 nejméně vzrostly náklady na tuhá a tekutá paliva (o 78,0 %). O 26,0 % podražil také plyn z dálkového zdroje, platby za vodné a stočné se navýšily o 23,6 %, teplo a teplá voda o 22,9 %, nájemné o 22,7 % a elektřina zaznamenala 18,3% nárůst.

Porovnáme-li výsledky z šetření Bytový fond z roku 1999 a šetření Životní podmínky z roku 2007 je zřejmé, že v tomto období se náklady na bydlení (s výjimkou výdajů za paliva, která se v roce 1999 nezjišťovala) nejvíce navýšily ve Středočeském (o 90,1 %), Královéhradeckém (o 84,0 %) a Libereckém kraji (o 81,3 %).

Graf 6 Změna nákladů na bydlení v roce 2007 oproti roku 1999 podle krajů

Součástí šetření jsou také tzv. subjektivní otázky, ze kterých například vyplývá, že náklady na bydlení byly v roce 2007 velkou zátěží pro 21,7 % domácností v Libereckém kraji, 67,0 % je označilo za určitou zátěž a 11,3 % domácností tyto náklady za zátěž nepovažovalo vůbec.

2.3. Ceny vybraných druhů nemovitostí

Na systému monitorování cen nemovitostí v České republice spolupracuje Český statistický úřad s Ministerstvem financí ČR již od roku 1998, kdy nabyt účinnosti zákon č 151/1997 Sb., o oceňování nemovitostí. Tento zákon (§ 33 odst.3) mimo jiné stanovuje finančním úřadům povinnost předávat údaje, obsažené v daňových přiznáních o cenách zjištěných při oceňování nemovitostí a o cenách sjednaných za tyto nemovitosti v případě prodeje, Ministerstvu financí a Českému statistickému úřadu.

Zdrojem dat jsou tak přiznání k dani z převodu nemovitostí, které jsou povinni podávat vlastníci (prodejci) nemovitostí místně příslušným finančním úřadům. Jedná se tedy o celonárodní a pravidelný datový tok reálných, skutečně placených (tj. přiznaných) cen na trhu nemovitostí, který následně poskytuje informaci o rozložení cenové hladiny podle druhu nemovitostí, jejich polohy a dalších rozhodujících faktorů a stejně tak i o vývoji tohoto rozložení v čase.

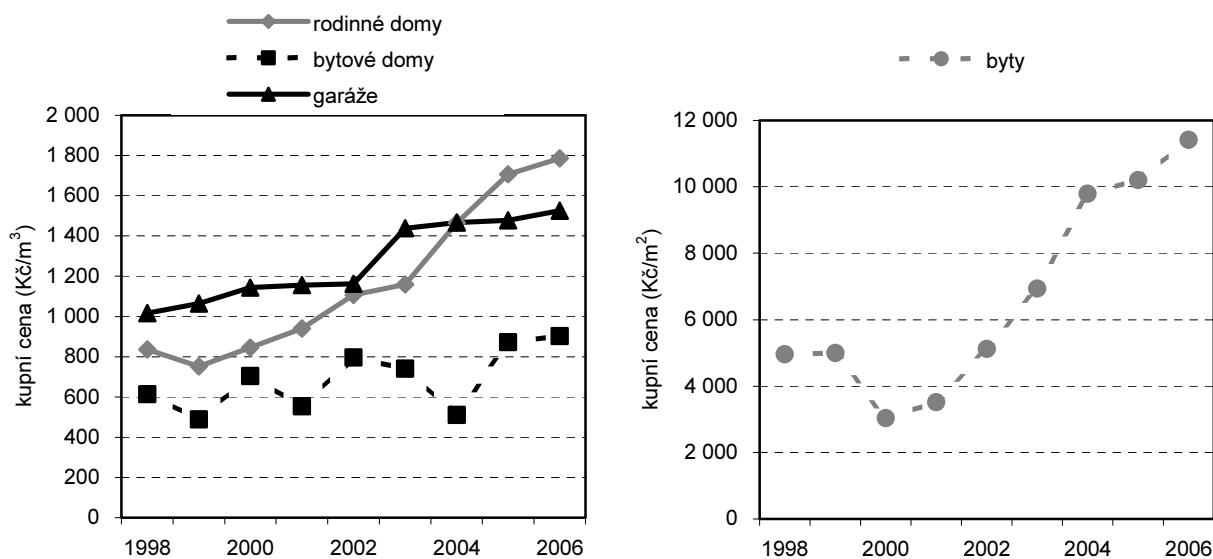
Prioritní statisticky vypočítávanou proměnnou využívanou pro hodnocení cen vybraných druhů nemovitostí je průměrná kupní cena. Ta je stanovena pro celou nemovitost ve výši ceny jejího prodeje. Na druhé straně existuje ještě tzv. odhadní cena nemovitosti, kterou vypočítává odborný znalec podle oceňovací vyhlášky zohledňující umístění stavby.

Průměrné kupní ceny nemovitostí v Libereckém kraji vykazují především během posledních pěti let sledovaného období jednoznačný rostoucí trend. Výjimkou byly pouze průměrné kupní ceny bytových domů, jejichž cena ve srovnání s ostatními vybranými druhy nemovitostí kolísala, i přesto je však i u těchto nemovitostí patrný postupný cenový růst.

Průměrné kupní ceny rodinných a bytových domů (v přepočtu na 1 m³) se v prvních letech sledovaného období pozvolna přibližovaly. Zhruba od roku 2002 se však projevila výrazně vyšší dynamika růstu průměrné kupní ceny rodinných domů. Pokud se zaměříme na hodnocení průměrné kupní ceny bytů při odlišné měrné jednotce (tj. za 1 m²) je zde v porovnání s průměrnými kupními cenami rodinných i bytových domů zcela evidentní výrazně vyšší dynamika i hodnota vývoje cen.

Všeobecně je možné konstatovat, že výši kupní ceny nemovitosti ovlivňuje především míra jejich opotřebení daná stářím stavby, následně pak lokalita a velikost obce, ve které se nemovitost nachází a do určité míry také počet již uskutečněných převodů.

Graf 7 Průměrné kupní ceny vybraných druhů nemovitostí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2006

Průměrná kupní cena rodinných domů se z hlediska velikostních skupin obcí v rámci sledovaného období nejrychleji zvyšovala v obcích s více než 50 000 obyvateli, tedy ve městě Liberci. Město Liberec je zároveň lokalitou, ve které se v současné době (tj. v průměru za poslední 3 roky) realizují nejdražší prodeje rodinných domů (tj. 3 128 Kč/m³).

Tab. 2.3.1 Průměrné odhadní a kupní ceny rodinných domů v závislosti na velikosti obcí a stupni opotřebení v Libereckém kraji v letech 1998 - 2006 - tříleté průměry^{*)}

	1998 - 2000			2001 - 2003			2004 - 2006		
	počet převodů	cena (Kč/m ³)		počet převodů	cena (Kč/m ³)		počet převodů	cena (Kč/m ³)	
		odhadní	kupní		odhadní	kupní		odhadní	kupní
Kraj celkem	776	718	800	882	912	1 040	1 378	1 365	1 668
v tom obce s počtem obyvatel:									
do 1 999	419	673	758	464	779	924	771	1 283	1 625
2 000 - 9 999	234	669	734	309	907	998	439	1 221	1 477
10 000 - 49 999	104	875	1 009	88	1 337	1 521	118	1 826	2 041
50 000 a více	19	1 445	1 368	21	2 132	2 199	50	2 793	3 128
v tom podle stupně opotřebení:									
0 - 10 %	20	1 723	1 858	18	3 126	3 249	56	3 652	4 157
10 - 50 %	121	1 387	1 333	119	1 863	1 927	279	2 412	2 725
50 - 75 %	343	715	833	390	939	1 111	617	1 208	1 522
75 - 100 %	292	375	466	355	450	551	426	604	859

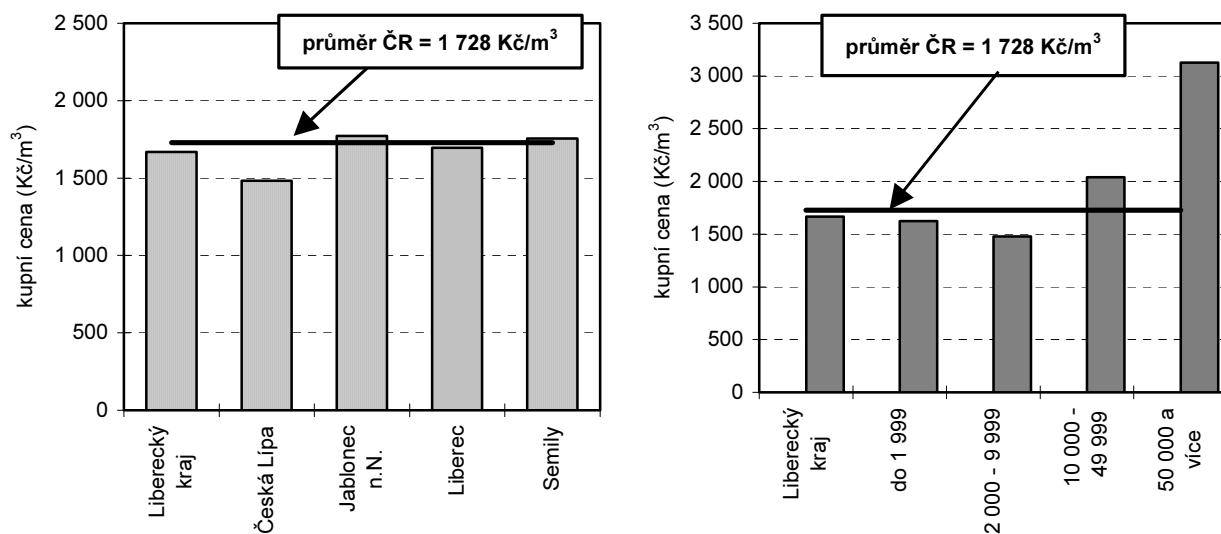
^{*)} data publikovaná za sledované období bez zpětných propočtů

V rámci časového období 2004 - 2006 převyšovaly průměrné kupní ceny rodinných domů hodnotu celostátního průměru v okresech Jablonec nad Nisou a Semily. Z pohledu velikostních skupin obcí byl celorepublikový průměr překonán v obcích s 10 000 - 49 999 obyvateli a ve městě Liberci (v obci nad 50 000 obyvatel).

V závislosti na stupni opotřebení je zcela evidentní, že nejvyšších průměrných kupních cen všeobecně dosahovaly rodinné domy s nízkou mírou opotřebení. V posledních třech sledovaných letech se tak průměrná kupní cena rodinných domů s 0 - 10% opotřebením dostala na hodnotu 4 157 Kč/m³. Opačně tomu pak bylo u domů se stupněm opotřebení v rozmezí 75 - 100 %, jejichž ceny patřily k nejnižším.

Z porovnání kupní a odhadní ceny rodinných domů vyplývá, že jen velmi málo budov bylo prodáno pod odhadní cenou. Prodej tohoto druhu nemovitosti se totiž v podstatě řídí čistě tržními mechanismy, tj. nabídkou a poptávkou.

Graf 8 Průměrná kupní cena rodinných domů podle okresů a velikostních skupin obcí v Libereckém kraji ve srovnání s průměrnou cenou v České republice za období 2004 - 2006

Zatímco průměrná kupní cena rodinných domů v Libereckém kraji se během období 1998 - 2006 více než zdvojnásobila, průměrná kupní cena bytových domů se zvyšovala pozvolněji. Z porovnání její výše za období 1998 - 2000 a 2004 - 2006 je patrný „pouze“ 37,9% cenový nárůst.

Tab. 2.3.2 Průměrné odhadní a kupní ceny bytových domů v závislosti na velikosti obcí a stupni opotřeby v Libereckém kraji v letech 1998 - 2006 - tříleté průměry^{*)}

	1998 - 2000			2001 - 2003			2004 - 2006		
	počet převodů	cena (Kč/m ³)		počet převodů	cena (Kč/m ³)		počet převodů	cena (Kč/m ³)	
		odhadní	kupní		odhadní	kupní		odhadní	kupní
Kraj celkem	77	606	585	69	675	704	79	716	807
v tom obce s počtem obyvatel:									
do 1 999	13	560	496	16	752	616	18	531	725
2 000 - 9 999	29	708	728	35	624	675	34	806	923
10 000 - 49 999	26	507	508	14	602	698	8	692	756
50 000 a více	9	630	472	4	1 066	1 327	19	742	699
v tom podle stupně opotřeby:									
0 - 25 %	5	.	1 403	6	.	470	3	.	1 259
25 - 65 %	30	.	748	36	.	866	33	.	1 088
65 - 100 %	42	.	371	27	.	540	43	.	560

^{*)} data publikovaná za sledované období bez zpětných propočtů

V rámci velikostních skupin byl nejvýraznější cenový nárůst zaznamenán v obcích s 10 000 - 49 999 obyvateli, a to o 48,8 % a o 48,1 % také ve městě Liberci jako obci nad 50 000 obyvatel. Průměrná kupní cena bytových domů v obcích s 10 000 - 49 999 obyvateli (do této kategorie patří město Nový Bor, Turnov, Česká Lípa a Jablonec nad Nisou) pak v letech 2004 - 2006 činila 756 Kč/m³, ve městě Liberci byla tato cena překvapivě nižší, když dosáhla 699 Kč/m³. Nejvyšší průměrné kupní ceny bytových domů však byly v letech 2004 - 2006 zjištěny v obcích s 2 000 - 9 999 obyvateli (923 Kč/m³).

Zajímavým zjištěním je skutečnost, že průměrná kupní cena bytových domů v prvním pásmu opotřeby (do 25 %) se mezi roky 1998 - 2006 snížila o 10,3 %. V ostatních pásmech opotřeby došlo již mezi sledovanými roky k cenovému nárůstu.

I vývoj odhadních cen bytových domů na krajské úrovni byl relativně pozvolný, tj. nebyl zaznamenán žádný enormní nárůst. Z pohledu velikostních skupin došlo k nevyraznějšímu cenovému růstu odhadních cen v obcích s 10 000 - 49 999 obyvateli (o 36,5 %), naopak v obcích do 1 999 obyvatel se odhadní cena mezi roky 1998 - 2006 o 5,2 % snížila. Průměrná odhadní cena bytových domů v Libereckém kraji převyšovala cenu kupní pouze v období 1998 - 2000. Z hlediska velikostních skupin byla kupní cena bytových domů po celé sledované období vyšší než odhadní cena v obcích s 2 000 - 49 999 obyvateli.

Průměrná kupní i odhadní cena bytů v Libereckém kraji se mezi roky 1998 - 2006 více než zdvojnásobila. V současnosti se tak 1 m² bytu v průměru nakupuje za 10 464 Kč s tím, že odhadní cena je o 1 474 Kč nižší.

Vůbec nejdražší byty jsou dnes nabízeny ve městě Liberci (13 156 Kč/m²). Největší cenový nárůst (více než dvojnásobný) v hodnoceném období však zaznamenaly byty v obcích s 10 000 - 49 999 obyvateli. Podle stupně opotřebení patří mezi nejdražší byty s nejnižším opotřebením (do 5 %), které se v posledním tříletém období prodávaly za 19 817 Kč/m². Kupní ceny bytů z kategorie 5 - 20% opotřebení vzrostly od roku 1998 do roku 2006 více než 3,5krát. Podobně jako u rodinných domů byla většina bytů prodána za vyšší cenu než činila cena odhadní.

Tab. 2.3.3 Průměrné odhadní a kupní ceny bytů v závislosti na velikosti obcí a stupni opotřebení v Libereckém kraji v letech 1998 - 2006 - tříleté průměry^{*)}

	1998 - 2000			2001 - 2003			2004 - 2006		
	počet převodů	cena (Kč/m ²)		počet převodů	cena (Kč/m ²)		počet převodů	cena (Kč/m ²)	
		odhadní	kupní		odhadní	kupní		odhadní	kupní
Kraj celkem	54	4 296	4 831	306	4 921	5 486	2 081	8 990	10 464
v tom obce s počtem obyvatel:									
do 1 999	9	4 215	4 823	15	2 823	3 271	129	5 636	7 532
2 000 - 9 999	24	4 329	4 885	99	3 918	3 713	368	6 152	7 520
10 000 - 49 999	18	4 082	4 420	174	5 182	6 130	671	7 874	8 980
50 000 a více	3	5 566	6 887	18	9 675	10 856	913	11 427	13 156
v tom podle stupně opotřebení:									
0 - 5 %	3	.	14 770	-	.	-	51	.	19 817
5 - 20 %	3	.	3 971	22	.	6 418	303	.	14 232
20 - 45 %	27	.	4 268	164	.	6 183	1 357	.	10 443
45 -100 %	21	.	4 257	120	.	4 363	370	.	6 166

^{*)} data publikovaná za sledované období bez zpětných propočtů

3. Bytová výstavba v Libereckém kraji podle fází výstavby v období 1998 - 2007

(bez promítnutí územních změn)

Základní hledisko členění umožňující sledování a následné hodnocení bytové výstavby představují jednotlivé fáze výstavby. Bytová výstavba prochází stadiem zahájení, dokončení a rozestavěnosti. V úvodu této části publikace je zároveň nutné zmínit, že vývoj bytové výstavby a její jednotlivé fáze jsou v rámci této kapitoly sledovány podle územní struktury platné v příslušném roce, tj. údaje nejsou přepočítány na jednotnou územní strukturu k 1. 1. 2007.

Od 1. ledna 2006 se za zahájený byt považuje byt, na který bylo vydáno stavební povolení. Do konce roku se za zahájený byt považoval byt, jehož výstavba byla zahájena podle zápisu ve stavebním deníku.

Počet rozestavěných bytů ke konci sledovaného období se od 1. ledna 2006 počítá jako součet rozestavěných bytů ke konci předchozího období a zahájených bytů ve sledovaném období, od kterého se odečtou byty dokončené ve sledovaném období.

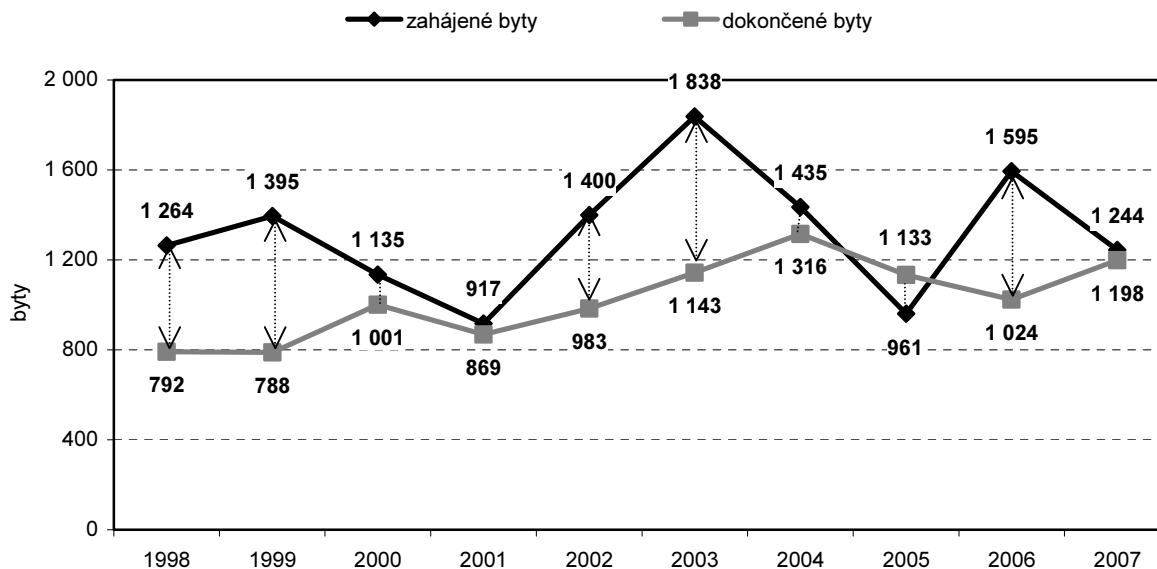
Za dokončený byt se považuje byt, na který bylo stavebním úřadem do konce sledovaného období vystaveno kolaudační rozhodnutí, tj. souhlas s užíváním bytu.

3.1. Zahájené byty

Fázi zahájení bytové výstavby bychom mohli označit za fázi administrativní. Jedná se totiž o proces, jehož nejdůležitější částí je, jednoduše řečeno, získání stavebního povolení a případně vyřízení hypotečního úvěru. Pro analytické účely jsou informace o zahájené bytové výstavbě podstatné pro odhad budoucí úrovně bytové výstavby.

V Libereckém kraji bylo v průběhu 10 sledovaných let zahájeno celkem 13 184 bytů, což je více než počet dokončených bytů v tomto období (tj. 10 247 dokončených bytů). Bilance v jednotlivých letech pak potvrzuje převahu zahajované výstavby, výjimkou je pouze rok 2005, ve kterém bylo více bytů dokončeno. V posledních deseti letech však všeobecně, téměř ve všech krajích České republiky (výjimkou je pouze Olomoucký kraj), převažuje zahajovaná výstavba nad počtem dokončených bytů.

Graf 9 Vývoj počtu zahájených a dokončených bytů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007

Pozice Libereckého kraje se v rámci České republiky co do počtu zahájených bytů během sledovaného období výrazně neměnila. Nejlepšího umístění (tj. 10. pozice), Liberecký kraj dosáhl v roce 2003, nejhorší v roce 2001, kdy obsadil poslední, tedy 14. místo mezikrajského žebříčku. V úhrnu za celé období let 1998 - 2007 se pak Liberecký kraj umístil na 13. pozici.

Pozice zahájené bytové výstavby Libereckého kraje z celorepublikového kontextu

- v celé České republice bylo v letech 1998 - 2007 v úhrnu zahájeno 366 350 bytů,
- podíl Libereckého kraje na tomto úhrnu činil 3,6 %, tj. druhý nejnižší podíl mezi kraji,
- nejnižší podíl zahájené výstavby evidovali v Karlovarském (2,2 %) a Ústeckém kraji (4,0 %),
- nejvíce bytů bylo zahájeno ve Středočeském kraji (18,2 %), Hlavním městě Praha (15,6 %) a Jihomoravském kraji (12,1 %).

Dlouhodobý vývoj počtu zahájených bytů v Libereckém kraji je možné označit za velmi kolísavý. Nejedná se však o výjimečný jev, podobný vývoj je patrný také v ostatních krajích i celé republice. Odlišně, resp. víceméně kontinuálně a s rostoucí tendencí, se zahajovaná výstavba vyvíjela pouze ve Středočeském kraji, který je typický vysokou poptávkou po bydlení související s vysokým migračním přírůstkem a intenzivním suburbanizačním procesem, tj. stěhováním městského obyvatelstva do zázemí velkých měst.

Tab. 3.1.1 Zahájené byty podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Zahájené byty celkem	v tom						Modernizované byty ¹⁾	
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech - penzionech	v nebytových objektech		stavebními úpravami nebytových prostorů
				k rodinným domům	k bytovým domům				
1998	1 264	510	365	142	86	63	34	64	453
1999	1 395	386	523	120	155	23	60	128	19
2000	1 135	427	349	106	115	43	22	73	91
2001	917	503	129	102	52	88	19	24	33
2002	1 400	496	452	97	84	180	39	52	59
2003	1 838	590	825	102	58	120	112	31	139
2004	1 435	695	486	80	37	13	13	111	102
2005	961	648	145	103	19	1	27	18	217
2006	1 595	864	552	51	37	-	71	20	225
2007	1 244	827	262	40	32	25	32	26	148
1998 - 2002	6 111	2 322	1 818	567	492	397	174	341	655
2003 - 2007	7 073	3 624	2 270	376	183	159	255	206	831
1998 - 2007	13 184	5 946	4 088	943	675	556	429	547	1 486

^{*)} bez promítnutí územních změn

¹⁾ nejsou v úhrnu zahájených bytů, představují však kvalitativní zlepšení bytového fondu

Největší počet zahájených bytů byl v Libereckém kraji během posledních deseti let evidován v roce 2003 (1 838 zahájených bytů, tj. 4,3 byty na 1 000 obyvatel). Zatím nejnižší zahajovaná výstavba byla zjištěna v roce 2001.

I přes relativně příznivý vývoj počtu zahájených bytů dlouhodobě ve struktuře zahájených novostaveb převažuje výstavba bytů v rodinných domech, což svědčí o preferenci obyvatel bydlet ve vlastní nemovitosti. Za celé analyzované období tvořily byty v rodinných domech 45,1 % všech zahájených bytů. Z porovnání dvou pětiletých období (1998 - 2002 a 2003 - 2007) vyplývá, že došlo k poměrně výraznému snížení počtu zahájených bytů jak v nástavbách, přístavbách a vestavbách k rodinným domům, tak domům bytovým a podobně se vyvíjela také výstavba bytů v domech s pečovatelskou službou.

Obecné příčiny kolísání zahajované výstavby je velmi těžké identifikovat. Významnou úlohu v rozhodování o zahájení především individuální výstavby bezesporu představuje:

- rychlost vyřízení stavebního povolení, tj. administrativní překážky,
- existence/neexistence potřebných finančních zdrojů a s tím související vyřízení hypotečního úvěru (následné dlouhodobé zadlužení potenciálního stavebníka),
- rostoucí „cena“ hypoték a stále přísnější podmínky pro jejich poskytnutí,
- rostoucí zadluženost českých domácností.

Do budoucna by se však poptávka po bydlení, a v důsledku toho také bytová výstavba, mohla snížit také vzhledem k postupnému odeznívání demografického vlivu, kdy současnou poptávku stále ještě podporují silné ročníky narozené kolem roku 1975.

Z bližšího územního pohledu je zřejmé, že největší měrou se na počtu zahájených bytů podílel okres Liberec, ve kterém byla v období 1998 - 2007 zahájena výstavba celkem 5 378 bytů, tj. 40,8 % všech zahájených bytů v kraji. Tento příznivý výsledek bezesporu ovlivňuje samotné město Liberec, které samo o sobě vytváří dobré socioekonomické prostředí dané dostatečným počtem malých i velkých zaměstnavatelů a tudíž i pracovních příležitostí. Liberec jako krajské město je také kulturním a institucionálním centrem. Místní bytovou výstavbu tak pozitivně ovlivňuje vysoký zahraniční migrační přírůstek a projevuje se také suburbanizační proces.

Tab. 3.1.2 Zahájené byty v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Úhm 1998 - - 2007	Index 2003-2007/ 1998-2002	Průměrná roční změna (%)
Kraj celkem	1 264	1 395	1 135	917	1 400	1 838	1 435	961	1 595	1 244	13 184	115,7	-0,2
v tom okresy:													
Česká Lípa	182	210	149	117	219	353	272	193	258	179	2 132	143,1	-0,2
Jablonec n. N.	227	210	166	194	411	552	217	136	323	265	2 701	123,6	1,7
Liberec	551	694	572	353	391	531	665	366	702	553	5 378	110,0	0,0
Semily	304	281	248	253	379	402	281	266	312	247	2 973	102,9	-2,3

^{*)} bez promítnutí územních změn

Naopak nejméně (tj. 2 132) bytů bylo zahájeno v okrese Česká Lípa. V tomto případě je však velmi obtížné hledat příčiny nízké zahajované výstavby. Důvody, které bychom mohli uvést jsou tak pouze teoretické, subjektivně hodnocené možnosti bez jednoznačně platných podkladů.

Z výsledků posledního sčítání konaného v roce 2001 např. vyplývá, že v okrese Česká Lípa je poměrně vysoké zastoupení trvale obydlených bytů postavených v letech 1981 - 1990, což do jisté míry vytváří relativně „mladou“ základnu místního bytového fondu. Tuto skutečnost potvrzují i další údaje ze zmíněného sčítání - průměrný věk trvale obydlených bytových domů dosáhl pouze 37,9 let, v okrese Česká Lípa se nacházejí také nejmladší trvale obydlené byty, jejichž průměrný věk ke dni posledního sčítání činil 39,4 let. Připomeňme, že výstavba těchto bytových domů souvisela především s rozvojem uranového průmyslu v sedmdesátých letech. Po útlumu těžby uranu se pravděpodobně část obyvatel pracujících v tomto odvětví odstěhovala do pracovní příznivějších regionů.

Bytové potřeby místních obyvatel mohou být také řešeny přeměnou části dosud neobydlených domů a bytů (především objektů sloužících k individuální rekreaci) na objekty k trvalému bydlení. Tento fakt by např. vysvětloval růst počtu trvale bydlících obyvatel i v těch regionech (zejména Novoborsko), ve kterých nebyly postaveny žádné nové byty. Na nízké bytové výstavbě se může podílet i snaha o modernizaci stávajícího bytového fondu.

Tab. 3.1.3 Zahájené byty na 1 000 obyvatel v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

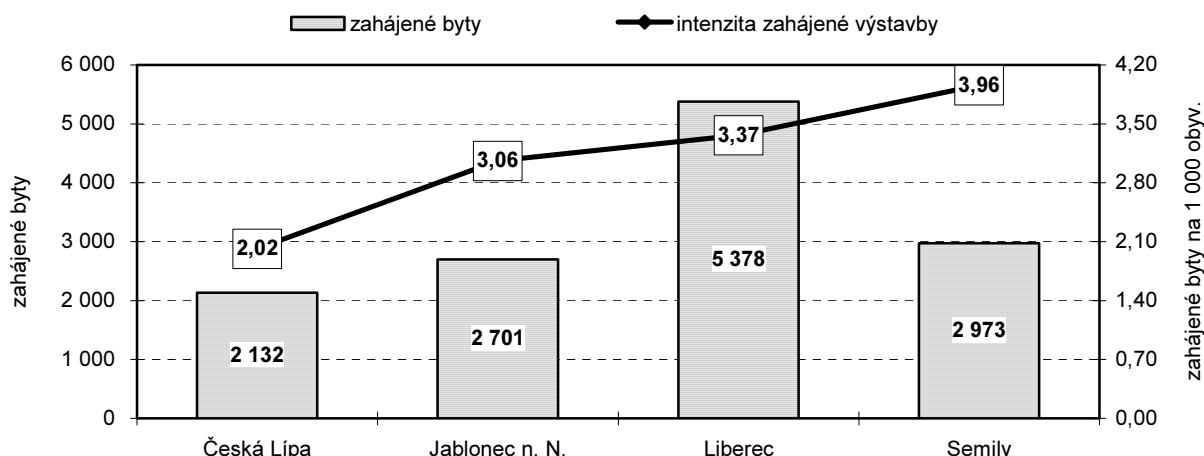
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Roční průměr		
											1998- -2002	2003- -2007	1998- -2007
Kraj celkem	2,9	3,3	2,6	2,1	3,3	4,3	3,4	2,2	3,7	2,9	2,9	3,3	3,1
v tom okresy:													
Česká Lípa	1,7	2,0	1,4	1,1	2,1	3,3	2,6	1,8	2,4	1,7	1,7	2,4	2,0
Jablonec n. N.	2,6	2,4	1,9	2,2	4,7	6,3	2,5	1,5	3,6	3,0	2,7	3,4	3,1
Liberec	3,5	4,4	3,6	2,2	2,5	3,4	4,2	2,3	4,4	3,3	3,2	3,5	3,4
Semily	4,0	3,7	3,3	3,4	5,0	5,4	3,8	3,6	4,2	3,3	3,9	4,0	4,0

^{*)} bez promítnutí územních změn

Vyšší vypovídací schopnost a objektivnější hodnocení úrovně bytové výstavby v jednotlivých okresech kraje umožňuje tzv. intenzita zahajované bytové výstavby, tedy počet zahájených bytů na 1 000 obyvatel. Podle tohoto ukazatele byla nejintenzivnější bytová výstavba v letech 1998 - 2007 zjištěna v okrese Semily, nejméně bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel bylo nepřekvapivě zahájeno opět v okrese Česká Lípa.

I přes nízkou intenzitu výstavby v okrese Česká Lípa se však v této oblasti během dvou posledních pětiletých období projevilo navýšení počtu zahájených bytů na 1 000 obyvatel, a to téměř 1,5krát. Podobný nárůst byl zaznamenán také v okrese Jablonec nad Nisou.

Graf 10 Zahájené byty podle okresů Libereckého kraje v období 1998 - 2007

Z celkového počtu 13 184 zahájených bytů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007 tvořily největší část stavby určené výhradně k bydlení (11 652 bytů), následovaly byty v domech s pečovatelskou službou a domovech-penzionech (556 bytů), byty získané stavebními úpravami nebytových prostor (547 bytů) a byty v nebytových objektech (429 bytů).

Nejvíce bytů v rodinných (2 275 bytů) i bytových (2 168 bytů) domech bylo v letech 1998 - 2007 zahájeno v okrese Liberec.

Možnost nástavby, přístavby a vestavby k rodinným domům nejvíce využili stavebníci z okresu Semily (437 bytů). Nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům pak byly nečastěji realizovány v okrese Liberec (282 bytů).

Byty v domech s pečovatelskou službou a domovech-penzionech pro seniory se za sledované období nejčastěji zahajovaly v okrese Liberec (160 bytů, tj. 28,8 % všech těchto zahájených bytů) a Jablonec nad Nisou (159 bytů, tj. 28,6 %).

Tab. 3.1.4 Zahájené byty podle druhu budovy v okresech Libereckého kraje úhrnem v letech 1998 - 2007^{*)}

	Zahájené byty celkem	v tom							Modernizované byty ¹⁾
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech-penzionech	v nebytových objektech	stavebními úpravami nebytových prostorů	
				k rodinným domům	k bytovým domům				
Celkem									
Kraj celkem	13 184	5 946	4 088	943	675	556	429	547	1 486
v tom okresy:									
Česká Lípa	2 132	1 278	298	143	91	111	57	154	959
Jablonec n. N.	2 701	1 045	833	148	220	159	165	131	205
Liberec	5 378	2 275	2 168	215	282	160	93	185	191
Semily	2 973	1 348	789	437	82	126	114	77	131
na 1 000 obyvatel (roční průměr)									
Kraj celkem	3,1	1,4	1,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3
v tom okresy:									
Česká Lípa	2,0	1,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,9
Jablonec n. N.	3,1	1,2	0,9	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
Liberec	3,4	1,4	1,4	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Semily	4,0	1,8	1,1	0,6	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2

^{*)} bez promítnutí územních změn

¹⁾ nejsou v úhrnu zahájených bytů, představují však kvalitativní zlepšení bytového fondu

Jedním z možných způsobů zkvalitňování stávajícího bytového fondu je také jeho modernizace. Tímto způsobem byla v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007 provedena úprava celkem 1 486 bytů. Nejvíce modernizací, tj. u 959 bytů (64,5 % všech modernizovaných bytů), bylo zahájeno v okrese Česká Lípa.

3.2. Dokončené byty

Fáze dokončení stejně jako rozestavěnosti souvisí především s finanční situací stavebníka a jeho možnostmi stavbu v tomto směru zajistit.

Dokončená výstavba je nejvýznamnější součástí bytové výstavby vůbec, protože již představuje reálné navýšení bytového fondu v daném regionu.

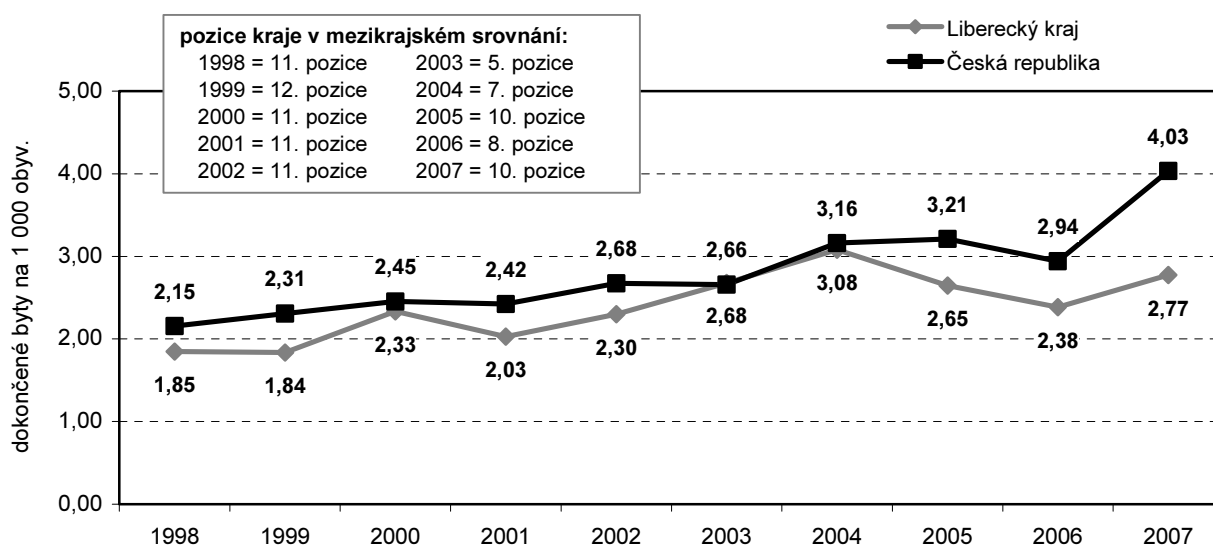
Podrobněji se problematice dokončených bytů budeme věnovat v následující 4. kapitole. V této části publikace se zaměříme na vývoj počtu dokončených bytů, jejich základní charakteristiku a pozici bytové výstavby v Libereckém kraji v celorepublikovém kontextu.

Pozice dokončené bytové výstavby Libereckého kraje z celorepublikového kontextu

- v celé České republice bylo v letech 1998 - 2007 v úhrnu dokončeno 287 270 bytů,
- podíl Libereckého kraje na tomto úhrnu činil 3,6 %, tj. třetí nejnižší podíl mezi kraji,
- nejnižší podíl dokončené výstavby evidovali v Karlovarském (2,0 %) a Ústeckém kraji (3,5 %),
- nejvíce bytů bylo dokončeno v Hlavním městě Praha (17,3 %), Středočeském (16,5 %) a Jihomoravském kraji (12,6 %).

Vývoj počtu dokončených bytů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007 ve své kolísavosti do jisté míry kopíruje vývoj zaznamenaný v případě bytů zahájených. V Libereckém kraji bylo v období 1998 - 2007 dokončeno celkem 10 247 bytů. Pokud porovnáme dvě pětiletá období 1998 - 2002 a 2003 - 2007 je patrné, že „rozmach“ bytové výstavby započal až ve druhé polovině sledovaného období. Za nejpříznivější rok pro dokončování bytů bychom mohli označit rok 2004, ve kterém vzniklo 1 316 nových bytů.

Graf 11 Vývoj intenzity bytové výstavby v České republice a Libereckém kraji v letech 1998 - 2007

Vzhledem ke struktuře zahájených bytů vykazuje i struktura dokončených bytů převahu objektů sloužících k bydlení, přičemž dominantní postavení mají byty v rodinných domech. Zatímco byty v rodinných a bytových domech, v domech s pečovatelskou službou a domovech-penzionech a nebytových objektech, byly ve větší míře dokončovány v posledním pětiletém období, nástavby, přístavby a vestavby zažívaly rozvoj především v letech 1998 - 2002. Poměrně výrazně se mezi posledními pětiletými obdobími zvýšil počet bytů dokončovaných v nebytových objektech a prostorách. Mezi roky 2003 - 2007 bylo dokonce více bytů dokončeno v těchto objektech než v nástavbách, přístavbách a vestavbách k bytovým domům.

Tab. 3.2.1 Dokončené byty podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem	v tom							Modernizované byty ¹⁾
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech - penziencech	v nebytových objektech	stavebními úpravami nebytových prostorů	
				k rodinným domům	k bytovým domům				
1998	792	316	272	46	132	9	7	10	20
1999	788	339	178	50	117	-	38	66	120
2000	1 001	401	324	57	68	65	27	59	41
2001	869	395	184	60	86	-	44	100	136
2002	983	421	276	58	35	119	19	55	31
2003	1 143	397	373	61	20	139	123	30	62
2004	1 316	499	548	62	20	92	53	42	79
2005	1 133	462	459	43	33	55	20	61	261
2006	1 024	460	421	24	44	-	27	48	243
2007	1 198	606	464	34	24	-	37	33	190
1998 - 2002	4 433	1 872	1 234	271	438	193	135	290	348
2003 - 2007	5 814	2 424	2 265	224	141	286	260	214	835
1998 - 2007	10 247	4 296	3 499	495	579	479	395	504	1 183

^{*)} bez promítnutí územních změn

¹⁾ nejsou v úhrnu dokončených bytů, představují však kvalitativní zlepšení bytového fondu

V průměru ročně pak v Libereckém kraji přibylo 4,7 % dokončených bytů, největší přírůstek pak zaznamenávali v okrese Česká Lípa. Více než 40 % výše uvedeného počtu dokončených bytů bylo realizováno v okrese Liberec.

Tab. 3.2.2 Dokončené byty v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Úhm 1998 - 2007	Index 2003-2007/ 1998-2002	Průměrná roční změna (%)
Kraj celkem	792	788	1 001	869	983	1 143	1 316	1 133	1 024	1 198	10 247	131,2	4,7
v tom okresy:													
Česká Lípa	87	188	130	111	121	151	185	133	122	289	1 517	138,1	14,3
Jablonec n. N.	230	134	263	159	133	366	275	242	190	293	2 285	148,6	2,7
Liberec	259	297	456	407	510	399	580	421	434	342	4 105	112,8	3,1
Semily	216	169	152	192	219	227	276	337	278	274	2 340	146,8	2,7

^{*)} bez promítnutí územních změn

Pro lepší meziokresní i časovou porovnatelnost opět použijeme ukazatel intenzity bytové výstavby, pomocí níž se eliminuje počet obyvatel jednotlivých okresů. Při použití tohoto ukazatele vykazuje nejvyšší bytovou výstavbu za období 1998 - 2007 okres Semily a nejnižší okres Česká Lípa.

Tab. 3.2.3 Dokončené byty na 1 000 obyvatel v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Roční průměr		
											1998-2002	2003-2007	1998-2007
Kraj celkem	1,8	1,8	2,3	2,0	2,3	2,7	3,1	2,6	2,4	2,8	2,1	2,7	2,4
v tom okresy:													
Česká Lípa	0,8	1,8	1,2	1,0	1,1	1,4	1,7	1,2	1,1	2,8	1,2	1,7	1,4
Jablonec n. N.	2,6	1,5	3,0	1,8	1,5	4,2	3,1	2,7	2,1	3,3	2,1	3,1	2,6
Liberec	1,6	1,9	2,9	2,6	3,2	2,5	3,7	2,6	2,7	2,1	2,4	2,7	2,6
Semily	2,9	2,2	2,0	2,6	2,9	3,0	3,7	4,5	3,7	3,7	2,5	3,7	3,1

^{*)} bez promítnutí územních změn

V současné době je nejvíce preferovaným způsobem bydlení bydlení vlastnické, tj. bydlení ve vlastním rodinném domě. Tuto skutečnost dokládají rostoucí počty bytů dokončovaných i zahajovaných v rodinných domech a jejich převaha ve struktuře bytové výstavby.

Z územního pohledu:

- se nejvíce bytů v rodinných i bytových domech dokončilo v okrese Liberec,
- nástavby, přístavby a vestavby k rodinných i bytovým domům byly v úhrnu za celé období 1998 - 2007 kolaudovány nejčastěji v okrese Semily,
- byty v domech pro seniory a byty v nebytových objektech byly nejvíce realizovány v okrese Jablonec nad Nisou,
- možnost stavebních úprav nebytových prostor využívali zejména v okrese Česká Lípa.

Dalším důležitým ukazatelem popisujícím plynulost bytové výstavby je počet dokončených bytů na 100 zahájených. Hodnota tohoto ukazatele se na krajské úrovni udržovala pod hodnotou 100. Většina stavebníků totiž nedokončí stavbu v tom samém roce, ve kterém ji započala. Hlavní příčinou jsou především finanční, tedy ekonomické aspekty výstavby.

Nejvyrovnanější vztah mezi jednotlivými částmi bytové výstavby lze pozorovat v okrese Jablonec nad Nisou, kde bylo v letech 1998 – 2007 na 100 zahájených bytů 84,6 bytů dokončeno.

Plynulost bytové výstavby podle druhu realizované budovy vypovídá o tom, že kontinuálnost rodinné výstavby (byty v rodinných domech i nástavby, přístavby a vestavby k rodinným domům), výstavby pro seniory a výstavby v nebytových objektech je nejpříznivější v okrese Jablonec nad Nisou. Nejvyrovnanější bilance zahájených a dokončených bytů v bytových domech byla vykázána v okrese Česká Lípa. Nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům a stavební úpravy nebytových prostor se nejrychleji dokončují v okrese Semily.

Tab. 3.2.4 Dokončené byty podle druhu budovy v okresech Libereckého kraje úhrnem v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem	v tom							Modernizované byty ¹⁾
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech - penziencech	v nebytových objektech	stavebními úpravami nebytových prostorů	
				k rodinným domům	k bytovým domům				
Celkem									
Kraj celkem	10 247	4 296	3 499	495	579	479	395	504	1 183
v tom okresy:									
Česká Lípa	1 517	777	306	78	73	76	53	154	767
Jablonec n. N.	2 285	837	685	125	166	176	205	91	166
Liberec	4 105	1 768	1 761	130	143	125	59	119	112
Semily	2 340	914	747	162	197	102	78	140	138
na 1 000 obyvatel (roční průměr)									
Kraj celkem	2,4	1,0	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
v tom okresy:									
Česká Lípa	1,4	0,7	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,7
Jablonec n. N.	2,6	0,9	0,8	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
Liberec	2,6	1,1	1,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Semily	3,1	1,2	1,0	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2
dokončené byty na 100 zahájených bytů									
Kraj celkem	77,7	72,3	85,6	52,5	85,8	86,2	92,1	92,1	79,6
v tom okresy:									
Česká Lípa	71,2	60,8	102,7	54,5	80,2	68,5	93,0	100,0	80,0
Jablonec n. N.	84,6	80,1	82,2	84,5	75,5	110,7	124,2	69,5	81,0
Liberec	76,3	77,7	81,2	60,5	50,7	78,1	63,4	64,3	58,6
Semily	78,7	67,8	94,7	37,1	240,2	81,0	68,4	181,8	105,3

^{*)} bez promítnutí územních změn

¹⁾ nejsou v úhrnu dokončených bytů, představují však kvalitativní zlepšení bytového fondu

3.3. Rozestavěné byty

Rozestavěnost bytové výstavby je fází, která od roku 1998 zaznamenává prakticky nepřetržitý nárůst, a to jak v Libereckém kraji, tak i v ostatních krajích a České republice. Vysoký počet rozestavěných bytů je následkem dlouhodobé převahy zahájených bytů nad počtem bytů dokončených. Do této kategorie patří také byty, jejichž výstavba byla dočasně zastavena. Údaje o rozestavěných bytech nevypovídají tedy o rozvinutosti stavební činnosti v regionech, ale spíše vyjadřují neefektivnost využití finančních prostředků.

Tab. 3.3.1 Rozestavěné byty k 31. 12. podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{a)}

	Rozestavěné byty celkem	v tom							Modernizované byty ¹⁾
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech - penziencech	v nebytových objektech	stavebními úpravami nebytových prostorů	
				k rodinným domům	k bytovým domům				
1998	3 672	2 028	441	833	153	65	58	94	520
1999	4 263	2 064	786	894	190	88	89	152	422
2000	4 375	2 089	810	933	239	55	86	163	472
2001	4 478	2 177	745	971	219	123	83	160	369
2002	4 840	2 252	921	995	271	184	104	113	397
2003	5 547	2 458	1 371	1 033	310	165	96	114	474
2004	5 648	2 636	1 253	1 040	330	115	83	191	485
2005	5 616	2 822	998	1 101	329	88	90	188	441
2006	6 187	3 226	1 129	1 128	322	88	134	160	423
2007	6 233	3 447	927	1 134	330	113	129	153	381

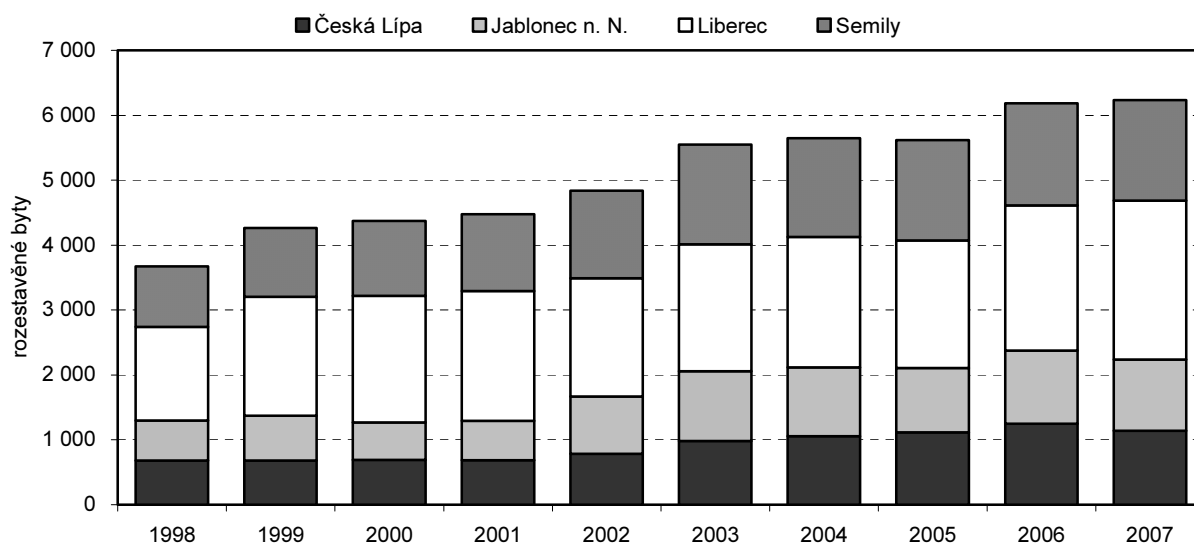
^{a)} bez promítnutí územních změn

¹⁾ nejsou v úhrnu rozestavěných bytů, představují však kvalitativní zlepšení bytového fondu

Ke konci roku 2007 bylo v Libereckém kraji v úhrnu evidováno celkem 6 233 rozestavěných bytů. Ve srovnání s rokem 2006 se tak jejich počet navýšil o 0,7 %, ale oproti roku 1998 tento nárůst dosáhl dokonce 69,7 %.

Hlavní podíl na celkové rozestavěnosti měly byty v rodinných domech (55,3 % z celkového počtu rozestavěných bytů v roce 2007). Výstavba rodinných domů je totiž na jedné straně ovlivněna již zmíněnými finančními možnostmi stavebníka, na straně druhé je zde také významná prodleva související se získáním kolaudačního rozhodnutí. V pořadí počtu rozestavěných bytů následovaly nástavby, přístavby a vestavby k rodinným domům. Kolísavý vývoj vykazovala výstavba v bytových domech, kdy po obdobích nárůstu následovala období poklesu počtu rozestavěných bytů. Příčinou snížení je skutečnost, že celková dostavba bytových domů je všeobecně díky poměrnému finančnímu krytí a snaze o zpětnou návratnost investice rychlejší. Nejvyššího procentuálního nárůstu rozestavěnosti v posledním desetiletí zaznamenaly byty v nebytových objektech.

Graf 12 Rozestavěné byty v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007 (stav k 31. 12.)

Nejvyššího počtu rozestavěných bytů v Libereckém kraji dosahoval na konci roku 2007 okres Liberec (2 447 bytů) a okres Semily (1 548 bytů). V přepočtu na 1 000 obyvatel si toto prvenství zajistil okres Semily s 20,8 rozestavěnými byty na 1 000 obyvatel, opačný stav vykazoval okres Česká Lípa (11,1 rozestavěných bytů na 1 000 obyvatel).

Z porovnání rozestavěných bytů na 100 zahájených vyplývá, že nejnižší plynulost bytové výstavby připadala v roce 2007 na okres Liberec, naopak nejplynulejší výstavba byla zjištěna v okrese Jablonec nad Nisou.

Tab. 3.3.2 Rozestavěné byty k 31. 12. v okresech Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Celkem									
Kraj celkem	3 672	4 263	4 375	4 478	4 840	5 547	5 648	5 616	6 187	6 233
v tom okresy:										
Česká Lípa	679	682	691	686	784	984	1 054	1 115	1 251	1 141
Jablonec n. N.	619	689	580	607	883	1 074	1 063	992	1 125	1 097
Liberec	1 442	1 834	1 948	2 000	1 824	1 957	2 008	1 968	2 236	2 447
Semily	932	1 058	1 156	1 185	1 349	1 532	1 523	1 541	1 575	1 548
	na 1 000 obyvatel									
Kraj celkem	8,6	9,9	10,2	10,5	11,3	13,0	13,2	13,1	14,4	14,4
v tom okresy:										
Česká Lípa	6,4	6,5	6,5	6,5	7,4	9,3	9,9	10,5	11,8	11,1
Jablonec n. N.	7,0	7,8	6,6	6,9	10,0	12,2	12,1	11,2	12,7	12,3
Liberec	9,0	11,5	12,2	12,6	11,5	12,4	12,7	12,4	13,9	14,8
Semily	12,3	14,0	15,4	15,7	17,9	20,4	20,3	20,6	21,1	20,8
	rozestavěné byty na 100 dokončených bytů									
Kraj celkem	463,6	541,0	437,1	515,3	492,4	485,3	429,2	495,7	604,2	520,3
v tom okresy:										
Česká Lípa	780,5	362,8	531,5	618,0	647,9	651,7	569,7	838,3	1 025,4	394,8
Jablonec n. N.	269,1	514,2	220,5	381,8	663,9	293,4	386,5	409,9	592,1	374,4
Liberec	556,8	617,5	427,2	491,4	357,6	490,5	346,2	467,5	515,2	715,5
Semily	431,5	626,0	760,5	617,2	616,0	674,9	551,8	457,3	566,5	565,0

^{*)} bez promítnutí územních změn

4. Dokončená bytová výstavba v Libereckém kraji

(podle územní struktury platné k 1. 1. 2007)

Dokončená bytová výstavba je podstatnou částí tvořící bytový fond kraje, resp. jakéhokoliv území. Z tohoto důvodu se problematice dokončených bytů a jejich struktury za posledních deset let v Libereckém kraji budeme v této kapitole věnovat podrobněji. Nejprve se zaměříme na zhodnocení vývoje dokončených staveb pro bydlení podle druhu objektů, počtu a velikosti bytů. V další části pak pomocí poměrových ukazatelů porovnáme kvantitativní a kvalitativní úroveň bytů.

Nejen v Libereckém kraji dlouhodobě roste zájem o vlastní bydlení v rodinném domě a podíl individuální bytové výstavby tak neustále získává na významu. Mezi roky 1998 a 2007 se počet dokončených rodinných domů v Libereckém kraji zdvojnásobil. I přes stále rostoucí ceny stavebních pozemků nedošlo v případě rodinných domů k výraznému snížení průměrné plochy stavebního pozemku. Snížila se však průměrná zastavěná plocha a následně také plocha užitková a obytná i obestavěný prostor domu.

Jednou z nejdůležitějších charakteristik dokončených objektů je jejich pořizovací hodnota, udávaná za celou stavbu. Pořizovací hodnota v sobě zahrnuje celkové předpokládané investiční náklady na výstavbu bez ceny stavebního pozemku. Průměrná cena 1 rodinného domu se tak v průběhu sledovaného období pohybovala mezi 2 495,8 tis. Kč (rok 2002) a 2 867,1 tis. Kč (rok 2007). Jak je patrné z údajů v níže uvedené tabulce, průměrná cena v rámci sledovaného období spíše kolísala. Mezi roky 2006 a 2007 je však patrný 4,6 % nárůst, který bychom mohli mimo jiné přičíst na vrub zvýšení daně z přidané hodnoty v roce 2007, a to z 5 na 9 %.

Tab. 4.1.1 Dokončené budovy podle druhu a velikosti v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Počet dokončených budov celkem	Průměr na 1 budovu						hodnota (tis. Kč)
		počet bytů	plocha stavebního pozemku (m ²)	zastavěná plocha (m ²)	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	obestavěný prostor (m ³)	
Rodinné domy								
1998	294	1,07	1 108,6	142,1	166,9	104,9	934,3	2 664,9
1999	315	1,08	1 039,6	143,2	170,5	110,1	939,9	2 563,9
2000	370	1,08	993,8	140,6	168,5	106,1	934,4	2 538,8
2001	360	1,10	1 205,3	138,0	166,0	106,3	905,3	2 662,1
2002	398	1,06	1 074,1	129,5	152,3	98,1	790,4	2 495,8
2003	356	1,12	1 315,3	141,7	171,1	110,6	889,8	2 808,7
2004	475	1,05	1 401,5	133,4	155,9	99,0	833,8	2 594,4
2005	436	1,06	1 446,6	134,4	152,3	108,5	831,8	2 806,9
2006	447	1,03	1 226,9	121,9	136,5	97,7	742,1	2 741,8
2007	588	1,03	1 339,2	122,0	137,9	99,4	703,5	2 867,1
1998 - 2007	4 039	1,06	1 233,7	133,4	155,7	103,5	836,3	2 686,2
Bytové domy								
1998	15	18,13	1 807,8	361,2	938,3	647,8	4 780,5	18 634,9
1999	7	25,43	3 004,3	552,6	1 481,0	840,0	7 631,1	25 528,6
2000	15	21,60	1 462,8	376,1	1 273,1	824,5	5 565,1	30 933,3
2001	9	20,44	587,4	400,3	980,1	686,0	6 212,6	23 222,2
2002	14	19,71	750,7	433,5	1 109,3	764,6	5 131,6	23 357,1
2003	17	21,94	1 177,4	463,8	1 195,4	854,8	6 129,2	23 823,5
2004	34	16,12	510,4	346,2	941,2	644,2	4 694,6	24 793,5
2005	17	27,00	1 209,5	510,2	1 522,7	1 062,6	7 791,4	38 280,2
2006	20	21,05	997,8	523,0	1 194,6	806,1	6 477,7	30 070,0
2007	33	14,06	579,1	325,5	894,8	673,5	4 622,6	25 117,0
1998 - 2007	181	19,33	1 010,4	409,6	1 102,3	760,7	5 606,2	26 448,8

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

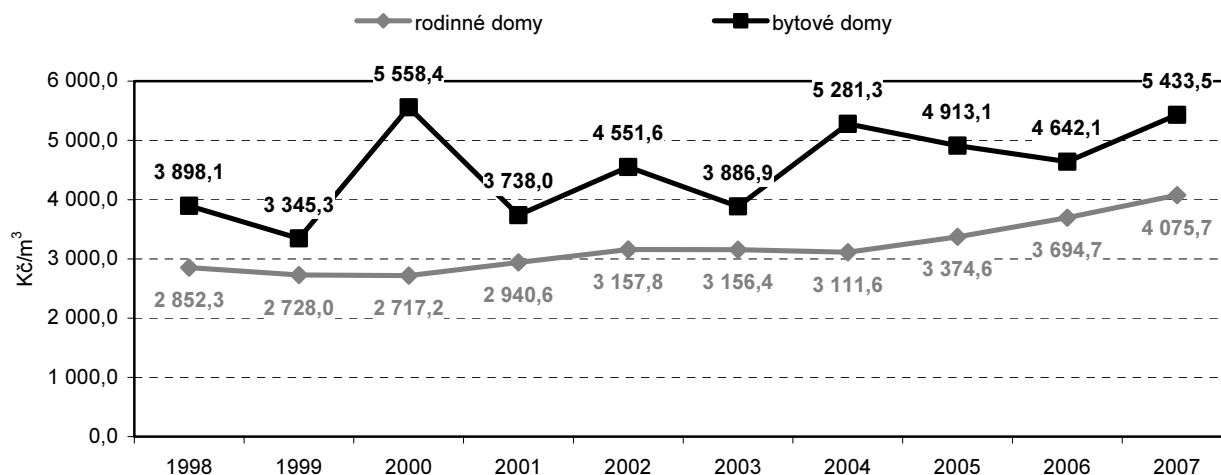
Výstavba bytových domů je všeobecně méně rovnoměrná a v současné době je soustředěna především do velkých obcí nad 50 tis. obyvatel (v Libereckém kraji pouze město Liberec) a obcí s 20 000 - 49 999 obyvateli. V těchto obcích bylo v letech 1998 - 2007 realizováno celkem 59,7 % všech bytových domů dokončených v Libereckém kraji v tomto období. Menší obce ležící v okolí těchto velkých měst uskutečňují výstavbu bytových domů především tehdy, jedná-li se o nájemní byty v majetku obce, na jejichž výstavbu je možné získat státní dotaci.

Velikost domů (tj. počet bytů, které v nových domech vzniknou) velmi kolísala, od roku 2005 však bytovost domů kontinuálně klesá. Co se týče velikosti stavebních parcel je situace podobná a i výměra pozemků zaznamenává nepravidelné výkyvy. Analogicky se vyvíjela také průměrná zastavěná, užitková i obytná plocha a kubatura domů. Průměrná obytná plocha se však jako jediný z ukazatelů mezi roky 1998 - 2007

zvýšila, a to o necelá 4 %. Nelze tedy obecně konstatovat, zda se staví větší či menší bytové domy, velikost bytových domů v jednotlivých letech totiž bezesporu ovlivňuje množství finančních prostředků investovaných do jejich výstavby.

Nárůst ve výši 34,8 % však zaznamenala průměrná hodnota 1 dokončeného bytového domu. Investiční hodnota nutná k pořízení 1 budovy se tak v průměru zvýšila o 6 482,1 tis. Kč na 25 117,0 tis. Kč.

Graf 13 Vývoj hodnoty 1 m³ obestavěného prostoru dokončených rodinných a bytových domů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007

Vzhledem k tomu, že údaj o průměrné pořizovací hodnotě jednoho domu nebere v potaz rozdíly v objemové i plošné velikosti jednotlivých bytů či domů, je pro posouzení vývoje cen výstavby objektivnější přepočítat celkovou pořizovací hodnotu na plošnou, popř. objemovou jednotku nového bytu. Průměrná pořizovací hodnota 1 m³ kubatury, která je důležitým ekonomickým ukazatelem pro stavebníky, rostla v případě rodinných domů od roku 1998 výrazně rychleji (tj. o 42,9 %) než průměrná hodnota na pořízení jednoho domu (tj. o 7,6 %). Během deseti let se tento ukazatel zvýšil také u bytových domů, a to o 39,4 %. Menší tempo zaznamenal nárůst cen za 1 m² obytné plochy (o 13,4 % na 28 832,7 Kč u rodinných domů a o 29,6 % na 37 295,7 Kč u bytových domů) a za 1 m² užitkové plochy bytů (o 30,3 % na 20 797,1 Kč u rodinných domů a o 41,3 % na 28 071,3 Kč u bytových domů).

Bytová výstavba s nižší sazbou DPH od roku 2008 pouze u sociálního bydlení

V souvislosti se změnou DPH k 1. 1. 2008 byla situace v oblasti bytové výstavby v roce 2007 a 2006 výjimečná. Důkazem toho je nárůst celkového počtu dokončovaných domů i bytů mezi roky 2006 a 2007, a to o 31,7 % v případě domů a o 17,0 % v případě bytů. Naopak celková zahajovaná výstavba bytů zaznamenala mezi těmito roky 22% pokles.

Od 1. 1. 2008 je totiž možné sníženou, tedy 9%, sazbou DPH používat pouze u nové bytové výstavby splňující definici tzv. sociálního bydlení. Rodinným domem pro sociální bydlení se podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty rozumí rodinný dům, jehož celková podlahová plocha nepřesáhne 350 m², bytem pro sociální bydlení je pak byt, jehož celková podlahová plocha nepřesáhne 120 m² a bytovým domem pro sociální bydlení je bytový dům, v němž nejsou jiné byty než byty pro sociální bydlení. Celkovou podlahovou plochou se v případě rodinného domu rozumí součet podlahových ploch všech místností a v případě bytu navíc plochy místností, které tvoří příslušenství bytu, s výjimkou podílu na společných částech domu.

Podobný vývojový trend je možné sledovat také u nástaveb, přístaveb a vestavěb k rodinným a bytovým domům. Velikostní charakteristiky stavebních úprav k rodinným domům se však na rozdíl od těch k bytovým domům zvyšují, tj. zvyšuje se jejich užitková i obytná plocha a současně s tím také jejich hodnota. Naopak nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům vykazují ve všech zmíněných charakteristikách spíše opačné tendence.

Tab. 4.1.2 Dokončené nástavby, přístavby a vestavby podle druhu budovy a velikosti v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007*)

	Počet dokončených staveb celkem	Průměr na 1 stavbu			
		počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota (tis. Kč)
Nástavby, přístavby a vestavby k rodinným domům					
1998	45	1,02	95,0	63,0	844,8
1999	47	1,06	97,0	66,4	822,9
2000	54	1,06	90,4	60,8	732,5
2001	59	1,02	107,4	70,1	883,8
2002	55	1,05	99,0	69,0	983,1
2003	59	1,03	107,4	73,5	789,1
2004	59	1,05	99,7	66,1	849,7
2005	38	1,13	110,4	75,8	911,2
2006	21	1,14	125,5	79,4	1 589,0
2007	28	1,21	129,0	91,5	1 334,6
1998 - 2007	465	1,06	103,6	69,9	912,9
Nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům					
1998	23	5,74	322,5	213,0	2 735,3
1999	32	3,66	248,4	162,6	2 900,4
2000	28	2,43	144,9	105,5	2 579,8
2001	30	2,87	148,1	108,1	1 959,4
2002	17	2,06	131,2	88,1	1 530,1
2003	11	1,82	127,9	91,5	1 400,0
2004	11	1,82	107,9	76,8	1 132,9
2005	12	2,75	317,4	108,6	2 102,7
2006	8	5,50	332,3	289,1	4 510,0
2007	12	2,00	141,2	88,4	1 847,5
1998 - 2007	184	3,15	200,3	132,2	2 304,9

*) podle územní struktury k 1. 1. 2007

Podrobněji se kvalitativní a strukturální charakteristiky sledují za **dokončené byty** v rodinných a bytových domech. V posledních deseti letech je možné sledovat všeobecné mírné ožívování bytové výstavby. S výjimkou období mezi lety 2001 a 2005 se v Libereckém kraji zvyšoval počet dokončených bytů. Výrazný nárůst počtu dokončených bytů je patrný především mezi roky 2007 a 2006, což je pravděpodobně způsobeno již zmíněnou změnou v zákoně o DPH (růst DPH u bytové výstavby z 5 na 9 %).

Struktura bytové výstavby podle druhu budovy odpovídá také struktura dokončovaných bytů. Nejčastěji se tak po celé sledované období dokončovaly byty v rodinných domech, pouze v roce 2004 převážily mezi novými byty byty dokončené v bytových domech.

V průběhu sledovaných let je evidentní postupný útlum v pořizování bydlení ve formě nástavby, přístavby a vestavby jak k rodinnému, tak bytovému domu. Opět je však poměrně těžké vymezit jednoznačné příčiny takového vývoje. Nástavby, přístavby nebo vestavby představují rekonstrukci či modernizace stávající nemovitosti, která již obsahuje určité neměnné parametry. Stavebník musí přizpůsobit svou představu existující budově, což může jistým způsobem ovlivnit výši finanční investice bytových úprav. Na rozdíl od toho nový rodinný dům je projektován zcela podle přání a představ stavebníka (vizuálně, materiálově apod.), je situován v lokalitě, kterou si stavebník zvolil, představuje vlastní samostatné bydlení atd.

Nevyrovnaný vývoj zaznamenávala také výstavba bytů v domech s pečovatelskou službou a domovech-penzionech. V tomto případě jsou však příčinou především nedostatečné finanční prostředky v rozpočtech měst a obcí, které v současnosti nejčastěji tento druh bydlení pro seniory realizují. I méně obvyklé byty dokončované v nebytových objektech a prostorách nezaznamenaly během posledních deseti let markantní vývojovou změnu.

Tab. 4.1.3 Dokončené byty podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem	v tom						
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech - penziencech	v nebytových objektech	stavebními úpravami nebytových prostorů
				k rodinným domům	k bytovým domům			
		Celkem						
1998 ¹⁾	766	316	272	46	132	.	.	.
1999	788	339	178	50	117	-	38	66
2000	1 001	401	324	57	68	65	27	59
2001	869	395	184	60	86	-	44	100
2002	983	421	276	58	35	119	19	55
2003	1 143	397	373	61	20	139	123	30
2004	1 316	499	548	62	20	92	53	42
2005	1 133	462	459	43	33	55	20	61
2006	1 024	460	421	24	44	-	27	48
2007	1 198	606	464	34	24	-	37	33
1998 - 2002 ¹⁾	4 407	1 872	1 234	271	438	184	128	280
2003 - 2007	5 814	2 424	2 265	224	141	286	260	214
1998 - 2007 ¹⁾	10 221	4 296	3 499	495	579	470	388	494
		podíl v %						
1998 ¹⁾	100,0	41,3	35,5	6,0	17,2	.	.	.
1999	100,0	43,0	22,6	6,3	14,8	-	4,8	8,4
2000	100,0	40,1	32,4	5,7	6,8	6,5	2,7	5,9
2001	100,0	45,5	21,2	6,9	9,9	-	5,1	11,5
2002	100,0	42,8	28,1	5,9	3,6	12,1	1,9	5,6
2003	100,0	34,7	32,6	5,3	1,7	12,2	10,8	2,6
2004	100,0	37,9	41,6	4,7	1,5	7,0	4,0	3,2
2005	100,0	40,8	40,5	3,8	2,9	4,9	1,8	5,4
2006	100,0	44,9	41,1	2,3	4,3	-	2,6	4,7
2007	100,0	50,6	38,7	2,8	2,0	-	3,1	2,8
1998 - 2002 ¹⁾	100,0	42,5	28,0	6,1	9,9	4,2	2,9	6,4
2003 - 2007	100,0	41,7	39,0	3,9	2,4	4,9	4,5	3,7
1998 - 2007 ¹⁾	100,0	42,0	34,2	4,8	5,7	4,6	3,8	4,8

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penziencech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

Pokud dáme do souvislosti absolutní počet dokončených bytů a počet obyvatel v jednotlivých letech získáme objektivní ukazatel intenzity bytové výstavby. Intenzita bytové výstavby vyjádřená jako počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel za neúspěšnější rok v celkovém počtu dokončených bytů v Libereckém kraji označuje rok 2004, kdy bylo dokončeno 3,1 ‰ bytů. Je však těžké najít a identifikovat obecné příčiny tohoto výsledku. Jedním z možných důvodů je opět daň z přidané hodnoty. O změnách (zvýšení) sazby DPH se v souvislosti s reformou veřejných financí a vstupem České republiky do Evropské unie hovořilo již v roce 2004 i v letech předcházejících. Mimo jiné se jednalo právě o zvýšení sazby DPH ze stavebních prací - Česká republika však v té době s Evropskou unií vyjednala výjimku, kdy daň ze stavebních prací měla být až do roku 2007 ve výši 5 % a poté měla vstoupit v platnost zvýšená 19% sazba.

Nejintenzivnější výstavba bytů v rodinných domech připadla na rok 2007, zatímco bytové domy se v přepočtu na 1 000 obyvatel nejvíce dokončovaly opět v roce 2004.

Tab. 4.1.4 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem (roční průměr)	v tom						
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech - penziencech	v nebytových objektech	stavebními úpravami nebytových prostorů
				k rodinným domům	k bytovým domům			
1998 ¹⁾	1,79	0,74	0,63	0,11	0,31	.	.	.
1999	1,84	0,79	0,41	0,12	0,27	-	0,09	0,15
2000	2,33	0,93	0,76	0,13	0,16	0,15	0,06	0,14
2001	2,03	0,92	0,43	0,14	0,20	-	0,10	0,23
2002	2,30	0,98	0,65	0,14	0,08	0,28	0,04	0,13
2003	2,68	0,93	0,87	0,14	0,05	0,33	0,29	0,07
2004	3,08	1,17	1,28	0,15	0,05	0,22	0,12	0,10
2005	2,65	1,08	1,07	0,10	0,08	0,13	0,05	0,14
2006	2,38	1,07	0,98	0,06	0,10	-	0,06	0,11
2007	2,77	1,40	1,07	0,08	0,06	-	0,09	0,08
1998 - 2002 ¹⁾	2,06	0,87	0,58	0,13	0,20	0,09	0,06	0,13
2003 - 2007	2,71	1,13	1,06	0,10	0,07	0,13	0,12	0,10
1998 - 2007 ¹⁾	2,38	1,00	0,82	0,12	0,14	0,11	0,09	0,12

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penziencech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

Osobní vlastnictví bytů představuje v případě bydlení nejvyšší míru samostatnosti a nezávislosti. Vzhledem k této skutečnosti není překvapivé, že dlouhodobě roste počet bytů ve vlastnictví fyzických osob (od roku 1999 do roku 2007 o téměř 54 %). Ve struktuře dokončených bytů podle vlastnictví pak osobní vlastnictví představuje v průměru 47,9 %. Podíl družstevního vlastnictví na celkovém počtu dokončených bytů byl nejvýznamnější v roce 2003 a 2004, byty ve vlastnictví obcí zaujímaly ve zmíněné struktuře největší podíl v roce 1999 a jejich podíl zaznamenává vesměs klesající trend. S pomocí dotace ministerstva pro místní rozvoj bylo v úhrnu let 1998 - 2007 dokončeno celkem 2 085 bytů, z toho v roce 2007 pouze 29 bytů.

Tab. 4.1.5 Dokončené byty podle vlastníka v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem	v tom podle vlastníka				Z celku počet dokončených bytů s dotací MMR
		fyzická osoba	družstvo	obec	ostatní právnické osoby	
1998 ^{1) 2)}	766	.	.	.	.	.
1999	788	415	3	232	138	15
2000	1 001	527	262	189	23	279
2001	869	507	78	145	139	162
2002	983	585	188	194	16	120
2003	1 143	516	339	234	54	490
2004	1 316	627	331	200	158	365
2005	1 133	539	213	218	163	358
2006	1 024	544	101	173	206	267
2007	1 198	639	85	243	231	29
1998 - 2002 ^{1) 2)}	4 407	2 034	531	760	316	576
2003 - 2007	5 814	2 865	1 069	1 068	812	1 509
1998 - 2007 ^{1) 2)}	10 221	4 899	1 600	1 828	1 128	2 085

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penziencech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

²⁾ údaje o dokončených bytech podle vlastníka a o dokončených bytech s dotací MMR za rok 1998 nejsou k dispozici

Výstavba rozhodující části bytů v rodinných domech dokončených v letech 1998 - 2007 v Libereckém kraji byla určena pro vlastní potřebu stavebníků. Pravděpodobně developerská výstavba bytů v rodinných domech tvořila pouze zanedbatelnou část této výstavby.

Forma výstavby bytů v bytových domech byla poněkud rozmanitější. Podle úhrnných údajů za období 1998 - 2007 byla nejčastější formou výstavby bytových domů tzv. ostatní výstavba, která vesměs dominovala i v jednotlivých letech zmíněného období. Pouze v letech 2000, 2001 a 2005 převládala družstevní výstavba, výstavba obecních bytů dominovala v roce 2007.

Tab. 4.1.6 Dokončené byty podle konečného užití rodinných domů a podle formy výstavby bytových domů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty ¹⁾						
	v rodinných domech			v bytových domech			
	celkem	z toho		celkem	v tom		
		pro vlastní potřebu	pro prodej po dokončení stavby		družstevní výstavba	výstavba obecních bytů	ostatní výstavba
1998	316	294	22	272	4	109	159
1999	339	335	4	178	-	73	105
2000	401	392	9	324	166	56	102
2001	395	389	6	184	93	10	81
2002	421	412	9	276	6	46	224
2003	397	396	1	373	133	73	167
2004	499	499	-	548	34	145	369
2005	462	462	-	459	212	114	133
2006	460	411	49	421	80	166	175
2007	606	541	65	464	84	215	165
1998 - 2002	1 872	1 822	50	1 234	269	294	671
2003 - 2007	2 424	2 309	115	2 265	543	713	1 009
1998 - 2007	4 296	4 131	165	3 499	812	1 007	1 680

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ bez nástaveb, přístaveb a vestaveb

Průměrný byt v rodinném domě měl v rámci sledovaného období (1998 - 2007) převážně 5 a více pokojů (39,4 % z celkového počtu dokončených bytů). Na rozdíl od toho průměrný byt v bytovém domě nejčastěji disponoval 2 pokoji (33,8 %). V současné době s ohledem na tzv. single životní styl mladé populace totiž roste zájem spíše o menší byty určené pro jednotlivce. Velikost nástaveb, přístaveb a vestaveb k rodinným domům odpovídala nejčastěji 3 pokojovým bytům. Nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům byly v převážné většině dvoupokojové.

Tab. 4.1.7 Dokončené byty podle druhu budovy a počtu pokojů v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)					
		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více
Rodinné domy							
1998 - 2002	1 872	0,5	1,0	5,2	19,7	32,1	41,4
2003 - 2007	2 424	0,8	1,3	4,2	17,3	38,4	37,9
1998 - 2007	4 296	0,7	1,2	4,7	18,4	35,7	39,4
Bytové domy							
1998 - 2002	1 234	13,8	46,4	27,1	11,9	0,7	0,1
2003 - 2007	2 265	14,2	20,6	37,5	22,0	4,9	0,8
1998 - 2007	3 499	14,1	29,7	33,8	18,4	3,4	0,6
Nástavby, přístavby a vestavby k rodinným domům							
1998 - 2002	271	2,2	8,9	22,1	42,4	16,6	7,7
2003 - 2007	224	1,3	8,0	25,4	38,4	19,6	7,1
1998 - 2007	495	1,8	8,5	23,6	40,6	18,0	7,5
Nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům							
1998 - 2002	438	16,9	26,0	32,4	22,1	1,4	1,1
2003 - 2007	141	9,9	36,2	38,3	10,6	3,5	1,4
1998 - 2007	579	15,2	28,5	33,9	19,3	1,9	1,2

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ včetně dvugarsoniér

Následující tabulka nabízí srovnání velikostních charakteristik a pořizovacích hodnot bytů dokončených v úhrnu let 1998 - 2007.

Tab. 4.1.8 Dokončené byty podle druhu budovy, velikosti a hodnoty v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem	Průměr na 1 byt				
		užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota bytu (tis. Kč)	hodnota 1 m ² užitkové plochy (Kč)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)
Rodinné domy						
1998 - 2002	1 872	152,5	97,3	2 394	15 698	24 616
2003 - 2007	2 424	141,7	97,3	2 627	18 541	26 999
1998 - 2007	4 296	146,4	97,3	2 526	17 250	25 961
Bytové domy						
1998 - 2002	1 234	55,0	36,3	1 182	21 480	32 518
2003 - 2007	2 265	58,1	41,0	1 470	25 291	35 855
1998 - 2007	3 499	57,0	39,4	1 368	23 994	34 768
Nástavby, přístavby a vestavby k rodinným domům						
1998 - 2002	271	94,1	63,3	821	8 724	12 959
2003 - 2007	224	101,2	68,5	902	8 915	13 165
1998 - 2007	495	97,3	65,7	858	8 814	13 056
Nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům						
1998 - 2002	438	59,6	40,6	714	11 984	17 573
2003 - 2007	141	76,3	46,3	790	10 353	17 054
1998 - 2007	579	63,6	42,0	732	11 508	17 434

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

Většina nosných zdí nových bytů dokončených v posledních deseti letech byla postavena klasickým zděným způsobem. Tento dlouhodobý trend však pravděpodobně bude pokračovat i nadále, většina stavebníků totiž upřednostňuje delší životnost stavby konstruované z cihel a tvárnic. Svě zastoupení však mají montované (panelové) domy. Méně často, ale oproti roku 1998 častěji, se staví také domy dřevěné, což je způsobeno rozšiřující se nabídkou stavebních firem.

Z hlediska způsobu odkanalizování domu převažují domy připojené na kanalizační síť. V posledních letech nabývá na významu vlastní domovní čistička odpadních vod a množství domů má také napojení domovního odpadu na žumpu.

Tab. 4.1.9 Dokončené byty podle konstrukce budovy a připojení na odpad v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem	v tom podle konstrukce budovy				v tom podle připojení na odpad			
		zděná	montovaná (panely)	dřevěná	jiná	připojení na kanalizační síť	žumpa	vlastní čistička odpadních vod	ostatní a bez připojení
1998 ¹⁾	766	626	84	5	51	609	157	-	-
1999	788	554	170	41	23	600	188	-	-
2000	1 001	822	144	7	28	705	133	163	-
2001	869	759	44	9	57	591	130	148	-
2002	983	664	245	5	69	699	137	147	-
2003	1 143	880	216	10	37	818	136	189	-
2004	1 316	941	199	25	151	924	167	225	-
2005	1 133	838	219	21	55	803	124	206	-
2006	1 024	671	260	19	74	737	131	156	-
2007	1 198	1 009	80	35	74	856	130	211	1
1998 - 2002 ¹⁾	4 407	3 425	687	67	228	3 204	745	458	-
2003 - 2007	5 814	4 339	974	110	391	4 138	688	987	1
1998 - 2007 ¹⁾	10 221	7 764	1 661	177	619	7 342	1 433	1 445	1

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penziencech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

Technická vybavenost všech dokončených bytů i bytů v rodinných domech vykazuje rostoucí počet bytů napojených na plynovodní síť. Stále je zde však velmi vysoký podíl bytů bez přívodu plynu. Pro většinu majitelů především rodinných domů je totiž napojení na plyn nedosažitelné, ať již z důvodu vysokých cen

této energie nebo neexistence plynovodní přípojky v regionu (tj. v regionu, kde je rodinný dům situován dosud plyn zaveden není nebo se o jeho zavedení vůbec neuvažuje).

Hlavním způsobem vytápění v bytech a zejména pak v rodinných domech je centrální domovní vytápění (kotel v budově). Druhou pozici v případě rodinných domů zaujímá lokální vytápění.

Tab. 4.1.10 Dokončené byty podle technického vybavení v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Dokončené byty celkem	v tom podle připojení na plyn				z celku podle způsobu vytápění				
		plynovodní síť	zásobník plynu		bez přívodu plynu	centrální domovní	centrální dálkové	lokální	jiné a bez topení	
			pro budovu	pro obec s lokální rozvodnou sítí						
		Celkem								
1998 ¹⁾	766	461	21	-	284	483	113	159	11	
1999	788	417	25	-	346	442	151	146	49	
2000	1 001	532	23	26	420	617	252	122	10	
2001	869	482	14	7	366	562	134	152	21	
2002	983	627	6	-	350	660	223	85	15	
2003	1 143	731	7	1	404	743	319	68	13	
2004	1 316	710	5	2	599	875	230	152	59	
2005	1 133	508	12	4	609	747	260	111	15	
2006	1 024	559	5	9	451	729	166	114	15	
2007	1 198	591	4	162	441	784	275	93	46	
1998 - 2002 ¹⁾	4 407	2 519	89	33	1 766	2 764	873	664	106	
2003 - 2007	5 814	3 099	33	178	2 504	3 878	1 250	538	148	
1998 - 2007 ¹⁾	10 221	5 618	122	211	4 270	6 642	2 123	1 202	254	
		z toho v rodinných domech								
1998	316	162	19	-	135	277	2	28	9	
1999	339	158	20	-	161	300	-	31	8	
2000	401	199	20	16	166	358	-	34	9	
2001	395	219	12	6	158	346	-	36	13	
2002	421	247	6	-	168	384	-	26	11	
2003	397	222	2	1	172	359	-	27	11	
2004	499	246	5	-	248	441	4	49	5	
2005	462	232	7	4	219	411	-	38	13	
2006	460	224	5	5	226	403	1	42	14	
2007	606	287	4	13	302	547	-	44	15	
1998 - 2002	1 872	985	77	22	788	1 665	2	155	50	
2003 - 2007	2 424	1 211	23	23	1 167	2 161	5	200	58	
1998 - 2007	4 296	2 196	100	45	1 955	3 826	7	355	108	

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penzionech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

Téměř nepřetržitě rostla hodnota dokončených bytů v letech 1998 - 2007 pouze v případě rodinných domů. Mezi roky 1998 a 2007 se jejich cena navýšila dokonce více než dvojnásobně. Cenový nárůst v případě bytů v bytových domech byl také velmi výrazný, tj. téměř trojnásobný, ale jejich hodnota v průběhu let kolísala. Naopak hodnota nově získaných bytů v nástavbách, přístavbách a vestavbách k rodinným i bytovým domům zaznamenala od roku 1998 pokles, a to o 1,7 % u rodinných domů, u bytových domů byl však tento pokles téměř 65%.

Rychlost dokončované výstavby je měřítkem její efektivnosti, tj. pokud se bytová výstavba prodlužuje, zvyšuje se jednoznačně investiční zatížení stavebníka. Průměrná doba nutná k dokončení bytů v rodinných domech se nejčastěji pohybovala v rozmezí 13 - 24 měsíců. I výstavba bytových domů trvala převážně 13 - 24 měsíců, v posledním sledovaném roce 2007 se však výrazně prodloužila, a to na 37 - 48 měsíců.

Tab. 4.1.11 Hodnota dokončených bytů podle druhu budovy v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	Hodnota dokončených bytů celkem	v tom						
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovatelskou službou a domovech - penzionicích	v nebytových domech	stavebními úpravami nebytových prostorů
				k rodinným domům	k bytovým domům			
1998 ¹⁾	1 163 933	783 479	279 524	38 018	62 912	.	.	.
1999	1 184 638	807 627	178 700	38 674	92 814	-	19 066	47 757
2000	1 641 257	939 373	464 000	39 557	72 235	49 379	30 705	46 008
2001	1 391 439	958 373	209 000	52 146	58 783	-	40 842	72 295
2002	1 557 839	993 342	327 000	54 070	26 011	95 911	14 205	47 300
2003	1 700 915	999 911	405 000	46 559	15 400	124 030	76 845	33 170
2004	2 302 168	1 232 358	842 980	50 132	12 462	86 000	50 586	27 650
2005	2 037 354	1 223 787	650 763	34 625	25 232	39 700	11 336	51 911
2006	1 955 561	1 225 605	601 400	33 370	36 080	-	25 100	34 006
2007	2 657 179	1 685 879	828 860	37 370	22 170	-	34 850	48 050
1998 - 2002 ¹⁾	6 939 106	4 482 194	1 458 224	222 465	312 755	145 290	104 818	213 360
2003 - 2007	10 653 177	6 367 540	3 329 003	202 056	111 344	249 730	198 717	194 787
1998 - 2007 ¹⁾	17 592 283	10 849 734	4 787 227	424 521	424 099	395 020	303 535	408 147

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penzionicích, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

Tab. 4.1.12 Dokončené byty podle druhu budovy a doby výstavby v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

Doba výstavby (měsíce)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Rodinné domy										
Dokončené byty celkem	316	339	401	395	421	397	499	462	460	606
v tom:										
do 12	37	23	19	32	38	32	48	44	33	65
13 - 24	98	97	86	91	118	116	154	152	131	186
25 - 36	48	63	101	69	73	65	72	91	149	157
37 - 48	30	32	48	67	81	46	48	47	54	77
49 - 60	7	24	11	31	33	32	38	30	25	36
61 a více	96	100	136	105	78	106	139	98	68	85
Bytové domy										
Dokončené byty celkem	272	178	324	184	276	373	548	459	421	464
v tom:										
do 12	38	13	50	22	17	15	-	-	-	30
13 - 24	218	30	162	88	99	77	182	335	239	111
25 - 36	-	72	102	74	78	174	93	76	115	56
37 - 48	12	-	10	-	61	74	115	44	37	148
49 - 60	-	-	-	-	10	4	32	-	30	80
61 a více	4	63	-	-	11	29	126	4	-	39

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

5. Rozmístění dokončené bytové výstavby

(podle územní struktury k 1. 1. 2007)

V této části publikace zaměříme svou pozornost na rozmístění bytové výstavby v rámci Libereckého kraje. Současně se budeme snažit najít příčiny vysoké a naopak také nízké (popř. nulové) úrovně bytové výstavby v konkrétních regionech kraje počínaje jednotlivými správními obvody až po samotné obce.

V souvislosti s rozmístěním bytové výstavby vstupuje do hodnocení celá řada faktorů a jevů, které determinují konkrétní příčiny. Jedná se o vzájemně působící faktory z oblasti demografie, sociální a ekonomické oblasti, ale také z oblasti životního prostředí. Zatímco v některých regionech jsou příčiny vysoké nebo nízké bytové výstavby naprosto zřetelné, v rámci jiných území je není možné přesně identifikovat, a to především z důvodu nedostatku relevantních statistických informací.

Na úvod připomeňme, že v Libereckém kraji bylo v letech 1998 - 2007 dokončeno celkem 10 221 bytů, z toho 4 296 bytů stavebníci dokončili v rodinných domech.

Podíl okresů na dokončených bytech v letech 1998 - 2007 byl následující:

Byty celkem:

1. okres Liberec = 41,1 %
2. okres Semily = 22,8 %
3. okres Jablonec n. N. = 22,3 %
4. okres Česká Lípa = 13,8 %

Byty v rodinných domech:

1. okres Liberec = 41,9 %
2. okres Semily = 21,3 %
3. okres Jablonec n. N. = 19,5 %
4. okres Česká Lípa = 17,3 %

5.1. Rozmístění dokončené bytové výstavby v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP)

Na celkovém počtu bytů dokončených v Libereckém kraji během let 1998 - 2007 se největší měrou podílel správní obvod Liberec (3 801 bytů), Jablonec nad Nisou (1 244 bytů) a Tanvald (1 083 bytů). Nejméně bytů pak bylo dokončeno ve správním obvodu Frýdlant (243 bytů), Železný Brod (310 bytů) a Nový Bor (422 bytů).

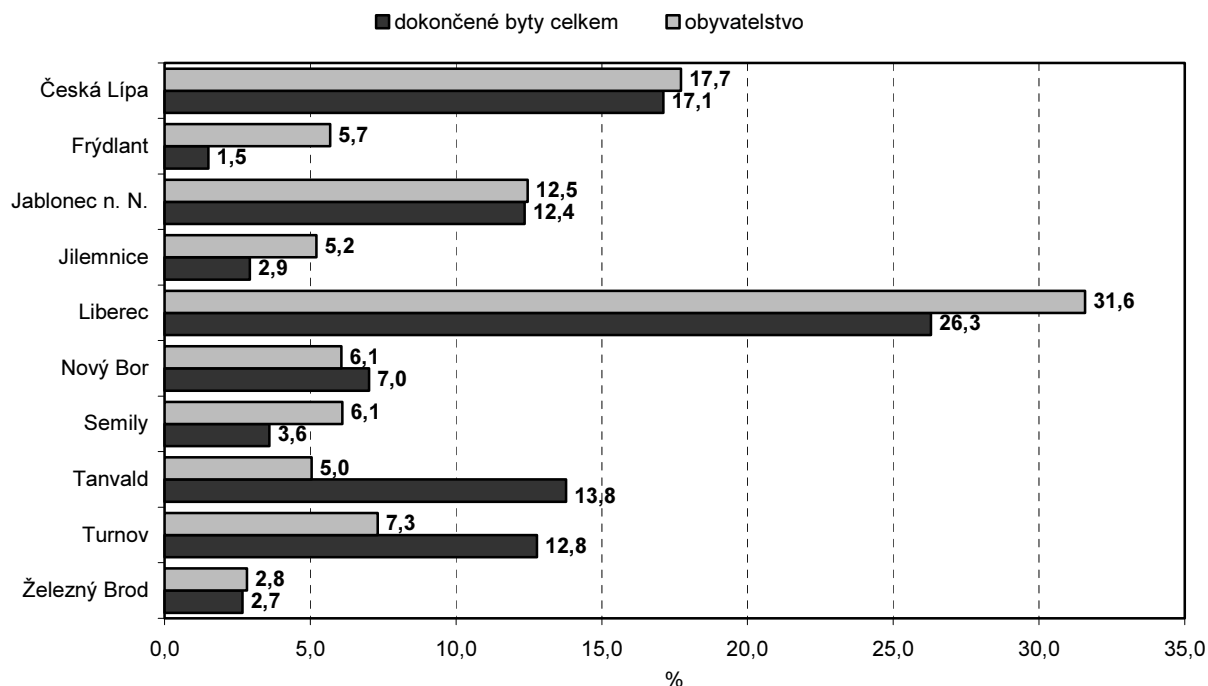
Tab. 5.1.1 Dokončené byty celkem podle SO ORP v letech 1998 - 2007

	Dokončené byty celkem v roce										Období 1998 - 2007	
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	celkem	podíl na kraji (%)
Kraj celkem	766	788	1 001	869	983	1 143	1 316	1 133	1 024	1 198	10 221	100,0
v tom SO ORP:												
Česká Lípa	55	140	88	56	90	108	111	74	62	205	989	9,7
Frýdlant	27	6	6	74	32	24	20	13	23	18	243	2,4
Jablonec nad Nisou	114	51	112	73	70	300	133	171	72	148	1 244	12,2
Jilemnice	53	26	75	53	66	96	33	118	114	35	669	6,5
Liberec	221	306	442	339	475	358	548	391	406	315	3 801	37,2
Nový Bor	23	23	38	32	26	40	42	55	59	84	422	4,1
Semily	25	38	36	44	42	68	112	67	22	43	497	4,9
Tanvald	106	88	112	93	108	46	77	121	167	165	1 083	10,6
Turnov	93	92	50	78	55	73	187	107	75	153	963	9,4
Železný Brod	49	18	42	27	19	30	53	16	24	32	310	3,0

Nepřekvapivé umístění správního obvodu Liberec ovlivnilo především město Liberec, ve kterém se v uvedeném období dokončilo celkem 2 751 bytů, tedy více než 72 % všech dokončených bytů v tomto obvodu. Obdobně tomu bylo také v případě správního obvodu Jablonec nad Nisou, když bylo absolutně nejvíce bytů dokončeno v samotném městě Jablonec nad Nisou (795 bytů) a dále pak ve městě Rychnov u Jablonce nad Nisou (253 bytů). Správní obvod Tanvald získal zejména zásluhou města Harrachova, ve kterém bylo v letech 1998 - 2007 dokončeno 449 bytů, obce Velké Hamry s 176 dokončenými byty a města Tanvald, kde bylo dokončeno 119 bytů.

Nízký počet dokončených bytů ve frýdlantském správním obvodu je možné přičíst na vrub místní nepříznivé socioekonomické situaci, kterou ovlivňuje především vysoká úroveň nezaměstnanosti způsobená někdejší restrukturalizací lokálního průmyslového prostředí, jejíž důsledky dosud ovlivňují zdejší pracovní trh.

Graf 14 Podíl jednotlivých SO ORP na celkovém počtu dokončených bytů a počtu obyvatel v Libereckém kraji v roce 2007

Zajímavou informací o bytové výstavbě nabízí srovnání podílu jednotlivých správních obvodů obcí s rozšířenou působností na celkové dokončené výstavbě v kraji v kontextu s jejich podílem na počtu obyvatel. V uvedeném srovnání zřetelně vystupují obvody Turnov a Tanvald. Zatímco v těchto obvodech trvale žije 7,3 % a 5,0 % obyvatel kraje, místní bytová výstavba tvoří téměř 13 - 14 % celkové výstavby v kraji. Naopak správní obvod Frýdlant i přes 5,7% podíl na počtu obyvatel na celkové výstavbě v kraji participuje pouze 1,5 %.

Pokud se zaměříme na strukturu bytové výstavby, převažovala ve většině správních obvodů výstavba rodinných domů. Výjimkou byly v prvních pěti letech sledovaného období, tj. 1998 - 2002, obvody Liberec a Tanvald, ke kterým se v úhrnu období 2003 - 2007 připojily také obvody Jablonec nad Nisou a Jilemnice. V těchto správních obvodech převažovala výstavba bytových domů.

Tab. 5.1.2 Dokončené byty ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002 ¹⁾					2003 - 2007				
	dokončené byty celkem	z toho (%)				dokončené byty celkem	z toho (%)			
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách			v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách	
			k rodinným domům	k bytovým domům				k rodinným domům	k bytovým domům	
Kraj celkem	4 407	42,5	28,0	6,1	9,9	5 814	41,7	39,0	3,9	2,4
v tom SO ORP:										
Česká Lípa	429	47,6	17,7	7,0	6,5	560	48,9	28,8	4,3	2,5
Frýdlant	145	24,8	-	12,4	22,8	98	64,3	-	16,3	11,2
Jablonec n. N.	420	41,2	37,9	1,9	9,0	824	30,8	44,2	2,3	2,4
Jilemnice	273	53,5	20,5	15,0	1,8	396	37,1	41,4	6,3	9,1
Liberec	1 783	41,1	45,0	2,5	4,5	2 018	44,3	48,9	1,7	0,8
Nový Bor	142	71,8	-	7,0	14,1	280	58,9	15,0	3,6	3,6
Semily	185	68,6	-	10,3	15,7	312	37,5	25,0	4,8	1,0
Tanvald	507	15,4	24,3	8,3	16,2	576	22,7	55,2	4,2	2,8
Turnov	368	56,5	3,8	11,4	23,4	595	48,9	22,0	7,4	2,4
Železný Brod	155	41,9	2,6	11,0	23,2	155	57,4	13,5	7,7	-

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domech - penzionech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

Největší zastoupení nástaveb, přístaveb a vestaveb k rodinným domům zaznamenaly v letech 1998 - 2002 stavební úřady ze správního obvodu Jilemnice a v letech 2003 - 2007 z obvodu Frýdlant. Nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům tvořily největší část bytové výstavby ve správních obvodech Turnov, Železný Brod a Frýdlant. Jednoznačně je však možné konstatovat, že tento typ výstavby byl častější v první části sledovaného období, zatímco v následujícím období docházelo k určitému útlumu takto získávaného bydlení.

Tab. 5.1.3 Dokončené byty na 1 000 obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007*)

	1998 - 2002 (roční průměr) ¹⁾					2003 - 2007 (roční průměr)				
	dokončené byty celkem	z toho				dokončené byty celkem	z toho			
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách			v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách	
			k rodinným domům	k bytovým domům				k rodinným domům	k bytovým domům	
Kraj celkem	2,06	0,87	0,58	0,13	0,20	2,71	1,13	1,06	0,10	0,07
v tom SO ORP:										
Česká Lípa	1,13	0,54	0,20	0,08	0,07	1,46	0,72	0,42	0,06	0,04
Frýdlant	1,20	0,30	-	0,15	0,27	0,80	0,52	-	0,13	0,09
Jablonec nad Nisou	1,58	0,65	0,60	0,03	0,14	3,10	0,95	1,37	0,07	0,08
Jilemnice	2,36	1,26	0,48	0,36	0,04	3,47	1,29	1,44	0,22	0,32
Liberec	2,66	1,09	1,20	0,07	0,12	3,01	1,33	1,47	0,05	0,03
Nový Bor	1,09	0,79	-	0,08	0,15	2,15	1,27	0,32	0,08	0,08
Semily	1,37	0,94	-	0,14	0,22	2,35	0,88	0,59	0,11	0,02
Tanvald	4,60	0,71	1,12	0,38	0,74	5,27	1,20	2,91	0,22	0,15
Turnov	2,39	1,35	0,09	0,27	0,56	3,81	1,86	0,84	0,28	0,09
Železný Brod	2,58	1,08	0,07	0,28	0,60	2,57	1,48	0,35	0,20	-

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnutы dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penzionech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

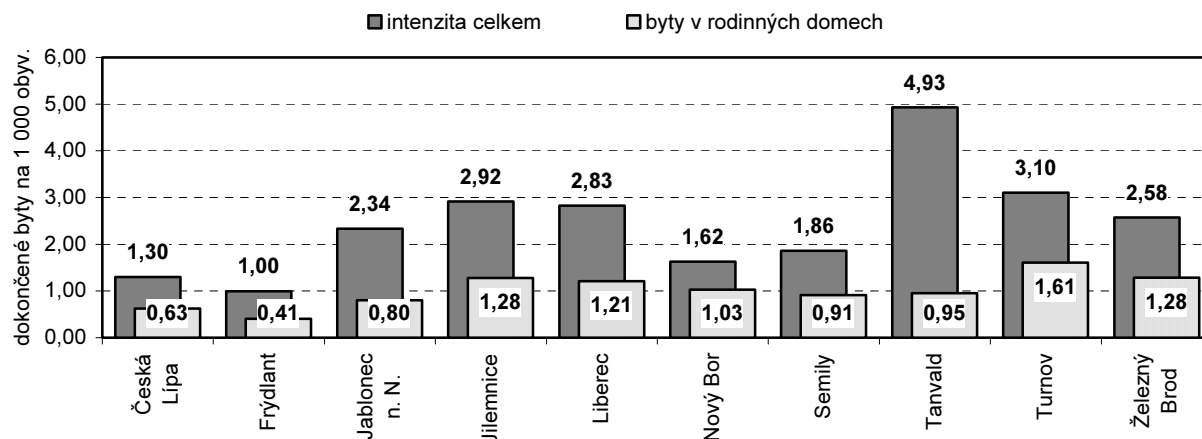
Z hlediska poměrového ukazatele intenzity bytové výstavby vychází v rámci objemu celkové dokončené bytové výstavby nejlépe po obě sledovaná období správní obvod Tanvald, kde bylo na 1 000 obyvatel dokončeno 4,60 (1998 - 2002) a 5,27 (2003 - 2007) nových bytů. Na druhé straně nejhorší výsledek byl z pohledu tohoto ukazatele zaznamenán v letech 1998 - 2002 ve správním obvodu Nový Bor (1,09 ‰ nových bytů) a v letech 2003 - 2007 ve správním obvodu Frýdlant (0,80 ‰ nových bytů).

Výstavba bytů v rodinných domech byla v rámci obou pětiletých období nejintenzivnější ve správním obvodu Turnov (1,35 a 1,86 nových bytů na 1 000 obyvatel), zatímco byty v bytových domech byly dokončovány hlavně na území správního obvodu Liberec (1998 - 2002) a Tanvald (2003 - 2007).

Shrnutí informací o objemu dokončené bytové výstavby ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v úhrnu za období 1998 - 2007

- absolutně nejvíce bytů celkem bylo v letech 1998 - 2007 dokončeno ve správním obvodu Liberec (3 801 bytů), nejméně ve správním obvodu Frýdlant (243 bytů),
- intenzita celkové bytové výstavby v úhrnu let 1998 - 2007 však dosahovala nejvyšší hodnoty ve správním obvodu Tanvald (4,93 ‰), a to především zásluhou bytů v bytových domech (2,01 ‰) a města Harrachova; nejnižší pak ve správním obvodu Frýdlant (1,00 ‰),
- výstavbě rodinných domů se z hlediska intenzity nejvíce dařilo ve správním obvodu Turnov (1,61 ‰).

Graf 15 Intenzita bytové výstavby podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Libereckém kraji za období 1998 - 2007

Charakteristiky dokončených bytů

Vlastníky většiny dokončených nemovitostí jsou téměř ve všech správních obvodech fyzické osoby. Výjimkou byl správní obvod Frýdlant, kde v letech 1998 - 2002 vlastnily větší část dokončených bytů obce a v letech 2003 - 2007 správní obvod Jablonec nad Nisou, ve kterém převažovalo družstevní vlastnictví bytů.

Je však nutné připomenout, že ve 4 správních obvodech dominovalo vlastnictví právnických osob (družstva, obce, ostatní právnické osoby) nad osobním vlastnictvím. V období 1998 - 2002 se jednalo o správní obvody Frýdlant, Jablonec nad Nisou, Liberec a Tanvald, v následujícím období pak o obvody Jablonec nad Nisou, Liberec, Semily a Tanvald.

Tab. 5.1.4 Dokončené byty podle vlastníka ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002 ¹⁾					2003 - 2007				
	dokončené byty celkem	v tom podle vlastníka ²⁾				dokončené byty celkem	v tom podle vlastníka			
		fyzická osoba	družstvo	obec	ostatní právnické osoby		fyzická osoba	družstvo	obec	ostatní právnické osoby
Kraj celkem	4 407	2 034	531	760	316	5 814	2 865	1 069	1 068	812
v tom SO ORP:										
Česká Lípa	429	218	-	156	-	560	320	-	235	5
Frýdlant	145	52	-	65	1	98	82	-	11	5
Jablonec nad Nisou	420	150	49	51	56	824	313	398	30	83
Jilemnice	273	184	6	25	5	396	208	-	61	127
Liberec	1 783	692	476	208	186	2 018	896	567	266	289
Nový Bor	142	95	-	23	1	280	225	1	53	1
Semily	185	126	-	32	2	312	153	35	123	1
Tanvald	507	192	-	146	63	576	218	32	125	201
Turnov	368	241	-	34	-	595	355	36	118	86
Železný Brod	155	84	-	20	2	155	95	-	46	14

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penzionech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

²⁾ úhrn bytů podle vlastníka neodpovídá počtu dokončených bytů celkem ve sledovaném období, neboť údaje o dokončených bytech podle vlastníka za rok 1998 nejsou k dispozici

V této části kapitoly 5. budeme hodnotit velikostní charakteristiky jednotlivých druhů budov ve správních obvodech ORP, resp. charakteristiku dokončených rodinných a bytových domů.

První fáze realizace výstavby rodinného i bytového domu zahrnuje koupi příslušného stavebního pozemku. Velikost stavebních pozemků připadajících na 1 **rodinný dům** se v jednotlivých správních obvodech pohybovala mezi 639,3 m² (SO ORP Semily v období 1998 - 2002) a 1 842, 5 m² (SO ORP Turnov v období 2003 - 2007).

Tab. 5.1.5 Dokončené rodinné domy podle velikosti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002						2003 - 2007					
	průměr na 1 rodinný dům						průměr na 1 rodinný dům					
	plocha stavebního pozemku (m ²)	zastavěná plocha domu (m ²)	počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)	plocha stavebního pozemku (m ²)	zastavěná plocha domu (m ²)	počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)
Kraj celkem	1 083,8	138,2	1,08	164,4	104,8	24 616	1 346,9	129,7	1,05	149,2	102,5	26 999
v tom SO ORP:												
Česká Lípa	959,0	143,8	1,04	158,5	100,4	22 800	1 131,6	132,1	1,03	136,5	96,1	23 933
Frydlant	1 742,8	139,1	1,09	153,0	100,4	18 039	1 365,4	120,0	1,00	136,6	90,8	20 180
Jablonec n. Nisou	1 059,7	131,6	1,06	149,2	107,3	27 666	1 128,2	128,5	1,08	146,4	107,6	32 173
Jilemnice	738,8	132,9	1,14	161,9	100,1	20 122	1 529,6	129,7	1,07	152,3	103,6	23 025
Liberec	1 141,8	141,8	1,07	170,7	110,1	25 793	1 210,4	127,4	1,05	144,6	99,4	29 422
Nový Bor	1 198,5	130,2	1,07	158,5	99,8	21 679	1 656,8	138,0	1,05	160,0	112,7	22 788
Semily	639,3	141,4	1,07	185,9	100,1	25 382	1 243,8	121,6	1,00	142,3	88,7	30 496
Tanvald	1 177,5	133,6	1,15	168,6	114,0	24 931	1 549,8	132,6	1,17	160,5	109,6	26 906
Turnov	1 274,3	135,7	1,10	162,5	97,7	23 424	1 842,5	138,1	1,05	173,6	116,0	22 490
Železný Brod	1 258,6	127,8	1,07	132,0	94,7	26 572	1 366,6	121,5	1,02	142,7	92,3	29 852

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

Největší stavební parcely pro výstavbu rodinných domů v letech 1998 - 2002 nakupovali stavebníci ze správního obvodu Frýdlant (1 742,8 m²). Naopak nejmenší pozemky měli k dispozici v obvodu Semily (639,3 m²). V následujícím období se však situace co do velikosti stavebních parcel výrazně zlepšila, a to prakticky ve všech správních obvodech (výjimkou byl pouze obvod Frýdlant, ve kterém se jejich výměra oproti průměru za období 1998 - 2002 snížila na 1 365,4 m²). V letech 2003 - 2007 se tak průměrná velikost stavebních parcel pohybovala nad 1 100 m². Největší, dokonce dvojnásobný, nárůst zaznamenaly stavební parcely ve správním obvodu Jilemnice.

Odlišně se však mezi pětiletými intervaly vyvíjela velikost zastavěné plochy rodinných domů. Na rozdíl od výměry stavebních pozemků se zastavěná plocha snižovala. Opět zde však existovaly dvě výjimky, a to správní obvod Nový Bor a Turnov. V návaznosti na snižování zastavěné plochy se vyvíjela také průměrná velikost obytné a užitkové plochy dokončených bytů v rodinných domech.

S růstem cen energií a materiálů, rostoucí inflací, daně z přidané hodnoty (z 5 na 9 % viz. kapitola 3.) a dalších ekonomických charakteristik rostla i hodnota 1 m² obytné plochy bytů. Pouze ve správním obvodu Turnov se tato hodnota mezi sledovanými obdobími o 4 % snížila.

Tab. 5.1.6 Velikostní charakteristiky dokončených rodinných domů podle SO ORP Libereckého kraje v období 1998 - 2002 a 2003 - 2007 (průměr na 1 rodinný dům)

	1998 - 2002				2003 - 2007			
	největší		nejmenší		největší		nejmenší	
	SO ORP	hodnota	SO ORP	hodnota	SO ORP	hodnota	SO ORP	hodnota
Stavební pozemek (m ²)	Frydlant	1 742,8	Semily	639,3	Turnov	1 842,5	Jablonec n. N.	1 128,2
Zastavěná plocha (m ²)	Česká Lípa	143,8	Železný Brod	127,8	Turnov	138,1	Frydlant	120,0
Užitková plocha (m ²)	Liberec	170,7	Železný Brod	132,0	Turnov	173,6	Česká Lípa	136,5
Obytná plocha (m ²)	Tanvald	114,0	Železný Brod	94,7	Turnov	116,0	Semily	88,7
Hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)	Jablonec n. N.	27 666	Frydlant	18 039	Jablonec n. N.	32 173	Frydlant	20 180

V úhrnu období 1998 - 2002 nebyl žádný **bytový dům** dokončen ve 3 správních obvodech kraje - SO ORP Frýdlant, Nový Bor a Semily. Za celé sledované období pak žádný nový bytový dům nepostavili pouze ve správním obvodu Frýdlant. Obecně však bylo více bytových domů dokončeno ve druhé části sledovaného období.

Velikost stavebních parcel určených k výstavbě bytových domů vykazovala v porovnání dvou pětiletých období pokles ve 4 správních obvodech. Zbývající obvody, tj. Jilemnice, Tanvald a Turnov zaznamenaly naopak zvýšení průměrné stavební plochy připadající na 1 bytový dům, v případě SO ORP Jilemnice a Turnov dokonce více než dvojnásobný.

Tab. 5.1.7 Dokončené bytové domy podle velikosti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002						2003 - 2007					
	průměr na 1 bytový dům						průměr na 1 bytový dům					
	plocha stavebního pozemku (m ²)	počet podlaží	počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)	plocha stavebního pozemku (m ²)	počet podlaží	počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)
Kraj celkem	1 431,4	4,9	20,6	1 131,5	747,4	32 518	801,6	4,6	18,7	1 087,8	767,3	35 855
v tom SO ORP:												
Česká Lípa	3 616,3	4,3	25,3	1 293,7	672,3	29 485	433,4	3,8	12,4	736,2	633,3	33 348
Frýdlant	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jablonec n. N.	1 141,1	4,6	22,7	1 156,7	748,6	30 007	578,4	4,6	19,2	1 216,1	848,8	25 136
Jilemnice	947,0	3,3	9,3	616,0	447,5	25 339	2 412,3	5,8	41,0	1 830,3	1 647,8	23 062
Liberec	1 591,7	5,5	24,3	1 301,6	871,7	34 971	677,8	4,6	18,3	1 097,7	718,9	46 527
Nový Bor	-	-	-	-	-	-	1 242,7	5,0	14,0	793,0	618,0	23 387
Semily	-	-	-	-	-	-	793,8	4,0	13,0	660,0	486,0	25 377
Tanvald	857,9	4,8	13,7	903,4	610,1	23 216	1 105,0	5,1	22,7	1 252,9	895,0	31 716
Turnov	592,0	5,0	14,0	825,0	436,0	68 807	1 580,2	5,0	21,8	1 222,2	808,3	28 041
Železný Brod	528,0	3,0	4,0	304,0	208,0	48 077	341,0	3,5	10,5	572,0	460,0	43 457

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

Vertikální velikost bytových domů je v přímé souvislosti s počtem v něm umístěných bytů a příslušným způsobem se mění také užitková a obytná plocha. Ze srovnání dvou časových období vyplývá, že se bytové domy jednoznačně „zvyšovaly“ ve správních obvodech Jilemnice, Tanvald, Turnov a Železný Brod. Ve správních obvodech Česká Lípa a Liberec se oproti období 1998 - 2002 stavěly naopak menší bytové domy.

Pořizovací hodnota 1 m² obytné plochy se snížila v obvodu Jablonec nad Nisou, Jilemnice, Turnov a Železný Brod. V obvodech Česká Lípa, Liberec a Tanvald tato hodnota vzrostla. U zbývajících správních obvodů není možné tento ukazatel porovnat vzhledem k tomu, že v letech 1998 - 2002 zde nebyl dokončen žádný bytový dům.

Tab. 5.1.8 Velikostní charakteristiky dokončených bytových domů podle SO ORP Libereckého kraje v letech 1998 - 2002 a 2003 - 2007

	1998 - 2002				2003 - 2007			
	největší		nejmenší		největší		nejmenší	
	SO ORP	hodnota	SO ORP	hodnota	SO ORP	hodnota	SO ORP	hodnota
Stavební pozemek (m ²)	Česká Lípa	3 616,3	Železný Brod	528,0	Jilemnice	2 412,3	Železný Brod	341,0
Počet podlaží	Liberec	5,5	Železný Brod	3,0	Jilemnice	5,8	Železný Brod	3,5
Počet bytů	Česká Lípa	25,3	Železný Brod	4,0	Jilemnice	41,0	Železný Brod	10,5
Užitková plocha (m ²)	Liberec	1 301,6	Železný Brod	304,0	Jilemnice	1 830,3	Železný Brod	572,0
Obytná plocha (m ²)	Liberec	871,7	Železný Brod	208,0	Jilemnice	1 647,8	Železný Brod	460,0
Hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)	Turnov	68 807	Tanvald	23 216	Liberec	46 527	Jilemnice	23 062

V první části sledovaného období (1998 - 2002) byly v Libereckém kraji v průměru dokončovány rodinné domy s 5 a více místnostmi. Tento průměr splňovaly i rodinné domy ve většině správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Pouze ve správních obvodech Turnov a Železný Brod převažovaly rodinné domy disponující 4 pokoji. Průměrná pokojovost rodinných domů v následujícím pětiletém období se na území kraje snížila na 4 místnosti. Přesto, že více než 5 pokojové rodinné domy převažovaly i v tomto časovém úseku ve většině správních obvodů, byly zde 3 správní obvody (SO ORP Liberec, Nový Bor a Turnov), ve kterých dominovaly domy s kapacitou 4 pokojů.

Průměrná kapacita bytových domů v Libereckém kraji se mezi 2 sledovanými časovými úseky zvýšila z převážně jednopokojových bytů (46,4% podíl v letech 1998 - 2002) na byty dvoupokojové (37,5 % v letech 2003 - 2007). Jednopokojové byty se pak v letech 1998 - 2002 ve větší míře dokončovaly také ve správních obvodech Česká Lípa a Liberec. Dvoupokojové byty dominovaly v obvodech Jablonec nad Nisou, Jilemnice, Tanvald a Turnov. Na území správního obvodu Železný Brod se v uvedeném období dokončovaly pouze byty třípokojové.

Tab. 5.1.9 Velikost dokončených bytů v rodinných domech podle počtu pokojů ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002							2003 - 2007						
	dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)						dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)					
		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	1 872	0,5	1,0	5,2	19,7	32,1	41,4	2 424	0,8	1,3	4,2	17,3	38,4	37,9
v tom SO ORP:														
Česká Lípa	204	-	0,5	2,9	23,0	34,3	39,2	274	0,4	0,4	5,5	21,2	35,8	36,9
Frýdlant	36	2,8	-	2,8	19,4	33,3	41,7	63	-	-	1,6	23,8	25,4	49,2
Jablonec nad Nisou	173	-	0,6	5,2	21,4	32,4	40,5	254	1,6	2,4	4,3	12,2	37,4	42,1
Jilemnice	146	-	2,1	6,8	15,8	24,0	51,4	147	0,7	2,0	1,4	17,0	38,1	40,8
Liberec	733	0,8	1,2	4,9	16,5	31,4	45,2	893	0,9	1,1	3,4	16,0	40,8	37,8
Nový Bor	102	2,0	2,0	2,0	19,6	36,3	38,2	165	-	2,4	4,8	24,8	46,7	21,2
Semily	127	-	-	7,1	18,9	31,5	42,5	117	-	1,7	6,0	17,9	30,8	43,6
Tanvald	78	-	1,3	15,4	25,6	19,2	38,5	131	3,1	0,8	5,3	17,6	35,1	38,2
Turnov	208	0,5	0,5	4,8	26,0	38,9	29,3	291	-	1,0	5,8	17,9	39,2	36,1
Železný Brod	65	-	1,5	4,6	24,6	38,5	30,8	89	1,1	2,2	5,6	12,4	33,7	44,9

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ včetně dvugarsoniér

Druhá část sledovaného období byla, jak jsme již zmínili výše, typická dokončováním spíše větších bytů. Na úrovni správních obvodů však byla situace poměrně výrazně diferencovaná. Ve správním obvodu Česká Lípa se ve stejném poměru dokončovaly zejména byty dvou a třípokojové, v jabloneckém správním obvodu s mírnou převahou dominovaly třípokojové byty. Dvoupokojové byty byly dokončovány především ve správních obvodech Jilemnice, Tanvald a Turnov. Naopak převážně malé, tj. nové jednopokojové byty měli zájemci k dispozici ve správních obvodech Liberec, Nový Bor, Semily a Železný Brod.

Tab. 5.1.10 Velikost dokončených bytů v bytových domech podle počtu pokojů ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002							2003 - 2007						
	dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)						dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)					
		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	1 234	13,8	46,4	27,1	11,9	0,7	0,1	2 265	14,2	20,6	37,5	22,0	4,9	0,8
v tom SO ORP:														
Česká Lípa	76	9,2	50,0	36,8	2,6	1,3	-	161	26,1	-	34,8	34,8	4,3	-
Frýdlant	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jablonec nad Nisou	159	3,8	33,3	52,8	10,1	-	-	364	1,6	5,2	44,5	45,6	3,0	-
Jilemnice	56	19,6	17,9	50,0	7,1	5,4	-	164	7,9	4,9	77,4	4,9	4,9	-
Liberec	802	17,1	55,6	15,2	11,3	0,6	0,1	986	22,0	28,9	22,3	16,9	8,0	1,8
Nový Bor	-	-	-	-	-	-	-	42	0,0	57,1	21,4	21,4	-	-
Semily	-	-	-	-	-	-	-	78	15,4	38,5	30,8	11,5	3,8	-
Tanvald	123	7,3	20,3	48,8	23,6	-	-	318	4,7	26,4	50,9	17,0	0,6	0,3
Turnov	14	-	7,1	85,7	7,1	-	-	131	12,2	2,3	63,4	22,1	-	-
Železný Brod	4	-	-	-	100,0	-	-	21	4,8	66,7	28,6	-	-	-

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ včetně dvugarsoniér

Hodnocení vývoje technické vybavenosti nových bytů v rodinných i bytových domech není jednoznačné. Prakticky ve všech správních obvodech klesl (v některých velmi výrazně) podíl bytů napojených na kanalizační síť, pouze ve správních obvodech Jablonec nad Nisou a Železný Brod došlo mezi obdobími 1998 - 2002 a 2003 - 2007 k jeho navýšení. Téměř totožný vývoj zaznamenala plynofikace rodinných domů, kde zvýšení podílu plynofikovaných bytů evidovali pouze v obvodech Turnov a Železný Brod. Většina nově postavených rodinných domů, resp. bytů, využívala centrální domovní vytápění.

Nejlepší situace z pohledu vybavenosti rodinných domů kanalizační přípojkou byla v letech 1998 - 2002 zjištěna ve správním obvodu Tanvald a v letech 2003 - 2007 v obvodu Jablonec nad Nisou. Největší podíl plynofikovaných bytů v rodinných domech byl pak vykázan v obou sledovaných obdobích ve správním obvodu Jablonec nad Nisou.

Tab. 5.1.11 Technická vybavenost dokončených bytů v rodinných a bytových domech ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Libereckého kraje v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002						2003 - 2007					
	byty v rodinných domech			byty v bytových domech			byty v rodinných domech			byty v bytových domech		
	napojené na síť		s centrálním domovním vytápěním	napojené na plynovodní síť	s centrálním vytápěním		napojené na síť		s centrálním domovním vytápěním	napojené na plynovodní síť	s centrálním vytápěním	
	kanalizační	plynovodní			domovním	dálkový	kanalizační	plynovodní			domovním	dálkový
Kraj celkem	51,9	52,6	88,9	56,0	37,5	44,9	47,1	50,0	89,2	52,0	49,2	43,2
v tom SO ORP:												
Česká Lípa	59,3	42,6	85,3	72,4	-	92,1	52,6	36,1	83,6	5,0	5,0	92,5
Frýdlant	50,0	52,8	88,9	-	-	-	25,4	28,6	85,7	-	-	-
Jablonec nad Nisou	57,8	71,1	92,5	100,0	96,2	-	58,7	61,0	91,3	12,4	2,7	87,6
Jilemnice	50,0	36,3	97,9	100,0	71,4	-	32,7	28,6	96,6	100,0	100,0	-
Liberec	55,7	59,5	88,7	35,4	25,2	60,3	52,9	57,8	88,4	52,9	58,6	32,9
Nový Bor	58,8	61,8	88,2	-	-	-	43,6	49,7	87,9	7,1	7,1	92,9
Semily	40,2	50,4	93,7	-	-	-	23,1	49,6	92,3	56,4	41,0	43,6
Tanvald	59,0	34,6	75,6	100,0	55,3	-	52,7	34,4	77,1	75,5	75,5	24,5
Turnov	39,4	46,6	91,8	100,0	-	-	37,5	58,4	97,3	100,0	45,0	27,5
Železný Brod	20,0	24,6	72,3	-	-	-	40,4	29,2	87,6	100,0	100,0	-

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

Technickou vybavenost bytů v bytových domech charakterizuje jejich napojenost na plynovodní síť a způsob vytápění. Určité a jednoznačné zvýšení podílu bytů v bytových domech napojených na plynovod můžeme mezi lety 1998 - 2002 a 2003 - 2007 sledovat pouze ve správním obvodu Liberec. V ostatních obvodech se tento druh technické vybavenosti ubíral spíše opačným směrem, popř. se neměnil a nebo nebylo možné vývoj posoudit vzhledem k tomu, že v období 1998 - 2002 nebyl v příslušných obvodech dokončen žádný byt v bytovém domě.

5.2. Rozmístění dokončené bytové výstavby podle velikostních skupin obcí

Následující členění, podle kterého je možné hodnotit bytovou výstavbu, jsou velikostní skupiny obcí. V Libereckém kraji je celkem 215 obcí, z toho nejvíce z nich (62 obcí) spadá do velikostní kategorie 200 - 499 obyvatel, velikost dalších 59 obcí se pohybuje mezi 500 - 999 obyvateli. Do kategorie nad 50 000 obyvatel náleží pouze město Liberec. Mezi 20 000 - 49 999 obyvateli pak mají města Česká Lípa a Jablonec nad Nisou a do kategorie 10 000 - 19 999 obyvatel spadá města Nový Bor a Turnov.

Tab. 5.2.1 Dokončené byty podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002 ¹⁾					2003 - 2007				
	dokončené byty celkem	z toho				dokončené byty celkem	z toho			
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách			v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách	
				k rodinným domům	k bytovým domům				k rodinným domům	k bytovým domům
Kraj celkem	4 407	1 872	1 234	271	438	5 814	2 424	2 265	224	141
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	45	30	4	5	1	82	71	-	10	-
200 - 499	199	135	-	17	21	359	237	31	26	20
500 - 999	492	337	22	40	10	592	477	8	42	5
1 000 - 1 999	548	273	95	45	35	781	308	221	36	30
2 000 - 4 999	650	172	67	48	115	818	225	420	33	25
5 000 - 9 999	631	237	152	60	86	484	227	87	37	9
10 000 - 19 999	229	94	14	21	94	397	129	173	11	22
20 000 - 49 999	377	137	168	14	38	786	206	414	14	16
50 000 a více	1 236	457	712	21	38	1 515	544	911	15	14

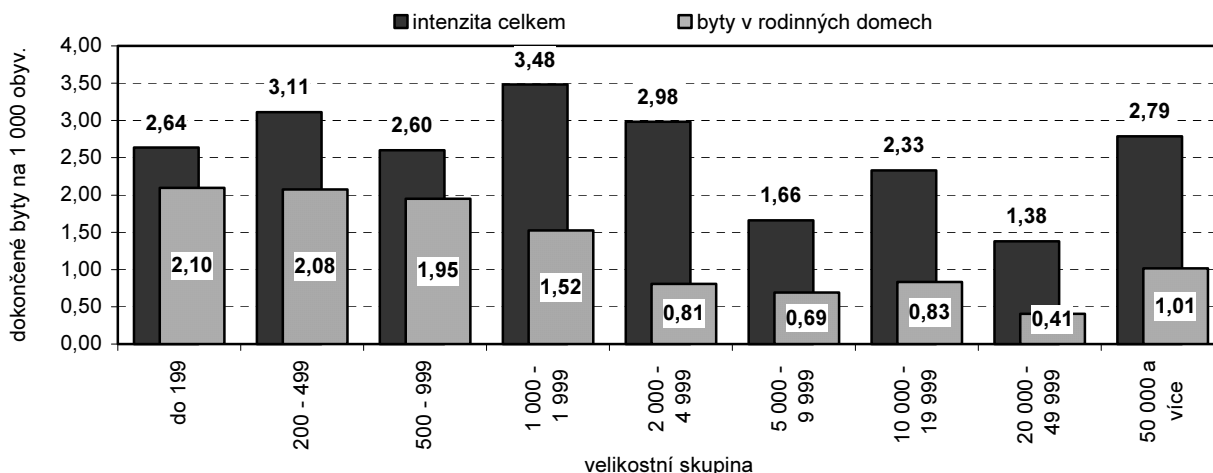
^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penzionech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

Absolutně nejvíce bytů (v rodinných i bytových domech) bylo v letech 1998 - 2007 z pochopitelných důvodů dokončeno v obcích nad 50 000 obyvatel, tj. ve městě Liberci (2 751 bytů), zatímco početně nejnižší bytová výstavba pak přirozeně byla zjištěna v malých obcích do 199 obyvatel. Z hlediska struktury bytové výstavby pak obecně platilo, že v malých obcích do 2 000 obyvatel převažovaly byty v rodinných domech, ve větších obcích byly častěji dokončovány byty v bytových domech, a to zejména ve druhé části sledovaného období. Nástavby, přístavby a vestavby k rodinným domům byly nejčastěji realizovány v obcích s 5 000 - 9 999 obyvateli, k bytovým domům pak v obcích se 2 000 - 4 999 obyvateli.

Intenzita bytové výstavby je při hodnocení a porovnávání výstavby v jednotlivých velikostních skupinách obcí objektivnější. Při použití tohoto relativního ukazatele je zřejmé, že nejintenzivněji se v letech 1998 - 2007 stavělo v obcích o velikosti 1 000 - 1 999 obyvatel (3,48 bytů na 1 000 obyvatel), nejméně pak v obcích s 20 000 - 49 999 obyvateli (1,38 bytů na 1 000 obyvatel).

Graf 16 Intenzita bytové výstavby podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji za období 1998 - 2007

Rodinné výstavbě se dařilo především v obcích do 2 000 obyvatel, z toho v letech 1998 - 2002 nejvíce v obcích s 500 - 999 obyvateli (1,7 ‰) a v letech 2003 - 2007 v obcích do 199 obyvatel (2,9 ‰). Dodejme ještě, že bytová výstavba byla intenzivnější ve druhé polovině sledovaného období. Tato skutečnost pouze potvrzuje rozvoj bytové výstavby v menších obcích v posledních letech.

Intenzita bytové výstavby v bytových domech dosahovala nejvyšších hodnot zejména ve městě Liberci, a to jak v první (1,4 ‰), tak ve druhé (1,9 ‰) části sledovaného období.

Tab. 5.2.2 Dokončené byty na 1 000 obyvatel podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002 (roční průměr) ¹⁾					2003 - 2007 (roční průměr)				
	dokončené byty celkem	z toho				dokončené byty celkem	z toho			
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách			v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách	
				k rodinným domům	k bytovým domům				k rodinným domům	k bytovým domům
Kraj celkem	2,1	0,9	0,6	0,1	0,2	2,7	1,1	1,1	0,1	0,1
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	1,9	1,3	0,2	0,2	0,0	3,3	2,9	-	0,4	-
200 - 499	2,3	1,5	-	0,2	0,2	3,9	2,6	0,3	0,3	0,2
500 - 999	2,4	1,7	0,1	0,2	0,0	2,8	2,2	0,0	0,2	0,0
1 000 - 1 999	2,9	1,5	0,5	0,2	0,2	4,0	1,6	1,1	0,2	0,2
2 000 - 4 999	2,6	0,7	0,3	0,2	0,5	3,3	0,9	1,7	0,1	0,1
5 000 - 9 999	1,9	0,7	0,5	0,2	0,3	1,4	0,7	0,3	0,1	0,0
10 000 - 19 999	1,7	0,7	0,1	0,2	0,7	3,0	1,0	1,3	0,1	0,2
20 000 - 49 999	0,9	0,3	0,4	0,0	0,1	1,9	0,5	1,0	0,0	0,0
50 000 a více	2,5	0,9	1,4	0,0	0,1	3,1	1,1	1,9	0,0	0,0

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - penziencech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

Jednou z na první pohled zřejmých, ale nepřekvapivých charakteristik vlastnictví bytů podle velikostních skupin obcí, je minimální existence družstevního vlastnictví bytů v malých obcích, kde převažuje vlastnictví fyzických osob. Naopak ve městě Liberci a dalších větších městech je vzhledem k vysokému počtu bytů v bytových domech logické vysoké zastoupení bytů ve vlastnictví právnických osob zejména družstev.

Tab. 5.2.3 Dokončené byty podle vlastníka a velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002 ¹⁾					2003 - 2007				
	dokončené byty celkem	v tom ²⁾				dokončené byty celkem	v tom			
		fyzická osoba	družstvo	obec	ostatní právnické osoby		fyzická osoba	družstvo	obec	ostatní právnické osoby
Kraj celkem	4 407	2 034	531	760	316	5 814	2 865	1 069	1 068	812
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	45	27	-	4	-	82	81	1	-	-
200 - 499	199	141	-	24	1	359	279	-	34	46
500 - 999	492	337	-	88	2	592	534	1	41	16
1 000 - 1 999	548	347	-	33	65	781	423	-	170	188
2 000 - 4 999	650	231	6	303	7	818	283	171	250	114
5 000 - 9 999	631	267	-	193	22	484	302	34	128	20
10 000 - 19 999	229	128	-	34	-	397	207	36	73	81
20 000 - 49 999	377	144	49	78	51	786	238	303	180	65
50 000 a více	1 236	412	476	3	168	1 515	518	523	192	282

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ do počtu dokončených bytů celkem nejsou v roce 1998 zahrnuty dokončené byty v domech s pečovatelskou službou a domovech - - penzionech, v nebytových objektech a byty vzniklé stavebními úpravami nebytových prostorů

²⁾ úhrn bytů podle vlastníka neodpovídá počtu dokončených bytů celkem ve sledovaném období, neboť údaje o dokončených bytech podle vlastníka za rok 1998 nejsou k dispozici

Mezi sledovanými obdobími výrazně posílilo zastoupení všech druhů vlastnictví, např. ve městě Liberci vzrostl počet bytů ve vlastnictví obcí ze 3 bytů na 192 bytů, v obcích s 200 - 499 obyvateli se významně navýšily byty ve vlastnictví ostatních právnických osob nebo v obcích o velikosti 2 000 - 4 999 obyvatel 28,5 násobně přibýlo družstevních bytů.

Stavební parcely určené k výstavbě rodinných domů dosahovaly největší průměrné výměry v obcích do 199 obyvatel. Malé obce v současnosti disponují dostatkem volné, bohužel často zemědělské půdy, kterou po převodu ze zemědělského půdního fondu prodávají jako stavební parcely. Prodej stavebních parcel představuje pro obce příjem do obecního rozpočtu. Obce si však mnohdy neuvědomují nevratnost těchto kroků, resp. současná rozpínavost soukromé, ale také komerční zástavby sebou přináší celou řadu negativních vlivů, a to nejen na životní prostředí obce.

Tab. 5.2.4 Dokončené rodinné domy podle velikosti a podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002						2003 - 2007					
	průměr na 1 rodinný dům						průměr na 1 rodinný dům					
	plocha stavebního pozemku (m ²)	zastavěná plocha domu (m ²)	počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)	plocha stavebního pozemku (m ²)	zastavěná plocha domu (m ²)	počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)
Kraj celkem	1 083,8	138,2	1,1	164,4	104,8	24 616	1 346,9	129,7	1,1	149,2	102,5	26 999
v tom obce s počtem obyvatel:												
do 199	1 517,4	128,0	1,0	139,6	91,6	22 334	2 246,7	129,8	1,0	157,7	108,1	24 976
200 - 499	1 226,3	136,1	1,1	157,4	100,7	22 836	1 730,0	133,7	1,1	156,4	107,5	25 488
500 - 999	1 087,4	134,7	1,1	167,8	98,2	23 562	1 609,9	128,7	1,0	144,3	98,2	26 344
1 000 - 1 999	1 129,6	135,4	1,1	169,8	105,1	23 891	1 603,3	131,2	1,1	159,4	109,1	23 489
2 000 - 4 999	1 038,7	130,9	1,1	157,4	102,6	21 436	1 173,8	127,6	1,1	147,3	104,5	25 790
5 000 - 9 999	1 007,5	143,8	1,1	164,0	102,8	22 939	1 229,6	128,4	1,0	142,3	97,8	24 722
10 000 - 19 999	1 129,8	143,7	1,1	182,5	104,1	23 817	1 247,5	135,9	1,1	171,0	105,2	27 670
20 000 - 49 999	962,1	144,9	1,0	168,2	115,7	25 665	924,0	137,0	1,0	145,9	109,2	26 756
50 000 a více	1 070,1	140,4	1,1	160,5	110,3	28 044	982,9	125,3	1,1	143,3	97,5	32 336

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

Zatímco ve většině obcí se mezi obdobími plocha stavebních parcel rodinných domů navýšila, v obcích s více než 20 000 obyvateli tomu bylo zcela opačně. Vzhledem k zastavěné a užitkové ploše se však v letech 2003 - 2007 stavěly prostorově menší rodinné domy prakticky ve všech velikostních skupinách obcí s výjimkou obcí do 199 obyvatel. Průměrná velikost obytné plochy se na úkor vedlejších ploch a příslušenství bytu naopak téměř ve všech velikostních skupinách obcí mezi sledovanými pětiletými obdobími zvýšila. Nepřekvapivě vzrostla hodnota 1 m² obytné plochy dokončených bytů, a to v kraji v průměru o 9,7 %. Nejvyšší cenový nárůst 1 m² obytné plochy ve výši 20,3 % byl zaznamenán v obcích s 2 000 - 4 999 obyvateli. Pouze v obcích s 1 000 - 1 999 obyvateli se hodnota 1 m² obytné plochy snížila o 1,7 %.

Bytové domy se v první části sledovaného období nedokončovaly v obcích s 200 - 499 obyvateli a ve druhé části v obcích do 199 obyvatel. Průměrná velikost stavební parcely 1 bytového domu byla v letech 1998 - 2002 nejvyšší v obcích s 500 - 999 obyvateli (5 269,0 m²), nejnižší v obcích o velikosti 10 000 - 19 999 obyvatel (592,0 m²). Ve druhé části monitorovaného období byla stavební parcela v průměru na 1 bytový dům největší v obcích s 2 000 - 4 999 obyvateli (1 892,5 m²).

Velikostní charakteristiky bytových domů zaznamenaly mezi lety 1998 - 2002 a 2003 - 2007 jednoznačný pokles v obcích o velikosti 500 - 999 obyvatel, 5 000 - 9 999 obyvatel a v obcích nad 20 000 obyvatel. Naopak v obcích s 1 000 - 4 999 obyvateli a v obcích s 10 000 - 19 999 obyvateli se výstavbě bytových domů s ohledem na rostoucí velikostní charakteristiky této výstavby dařilo.

Tab. 5.2.5 Dokončené bytové domy podle velikosti a podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002						2003 - 2007					
	průměr na 1 bytový dům						průměr na 1 bytový dům					
	plocha stavebního pozemku (m ²)	počet podlaží	počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)	plocha stavebního pozemku (m ²)	počet podlaží	počet bytů	užitková plocha (m ²)	obytná plocha (m ²)	hodnota 1 m ² obytné plochy (Kč)
Kraj celkem	1 431,4	4,9	20,6	1 131,5	747,4	32 518	801,6	4,6	18,7	1 087,8	767,3	35 855
v tom obce s počtem obyvatel:												
do 199	528,0	3,0	4,0	304,0	208,0	48 077	-	-	-	-	-	-
200 - 499	-	-	-	-	-	-	649,0	5,0	31,0	1 596,0	1 187,0	19 377
500 - 999	5 269,0	3,0	7,3	440,0	221,0	32 428	1 891,0	3,5	4,0	249,0	176,0	19 886
1 000 - 1 999	647,4	4,8	11,9	755,6	516,0	23 614	1 151,4	5,8	22,1	1 337,9	932,2	34 113
2 000 - 4 999	1 983,6	3,8	13,4	763,2	520,6	19 788	1 892,5	4,1	26,3	1 360,3	1 094,8	24 016
5 000 - 9 999	1 651,1	3,4	15,2	1 023,9	760,7	23 339	252,9	3,7	12,4	600,4	462,1	29 793
10 000 - 19 999	592,0	5,0	14,0	825,0	436,0	68 807	1 467,7	5,0	19,2	1 079,1	744,9	26 754
20 000 - 49 999	1 120,0	5,4	33,6	1 684,4	997,0	33 340	371,1	4,6	16,6	1 042,7	763,9	29 867
50 000 a více	1 176,0	6,0	26,4	1 367,3	896,8	37 334	519,9	4,7	17,9	1 066,8	694,7	48 381

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

Z údajů o velikosti rodinných domů podle počtu pokojů je zřejmé, že v letech 1998 - 2002 se v obcích Libereckého kraje stavěly větší domy s více než 5 pokoji (pouze ve velikostní skupině 500 - 999 převažovaly čtyřpokojové byty). V následujícím období však přibýlo obcí, ve kterých se dokončovaly rodinné domy se 4 místnostmi.

Ve struktuře bytů v bytových domech převažovaly v obou částech sledovaného období a téměř ve všech velikostních kategoriích obcí dvoupokojové byty. Výjimkou byly byty dokončené ve městě Liberci, které byly převážně jednopokojové.

Tab. 5.2.6 Velikost dokončených bytů v rodinných domech podle počtu pokojů a velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002							2003 - 2007						
	dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)						dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)					
		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	1 872	0,5	1,0	5,2	19,7	32,1	41,4	2 424	0,8	1,3	4,2	17,3	38,4	37,9
v tom obce s počtem obyvatel:														
do 199	30	-	-	3,3	33,3	26,7	36,7	71	-	1,4	7,0	28,2	38,0	25,4
200 - 499	135	-	0,7	11,1	21,5	30,4	36,3	237	1,3	2,1	4,2	15,2	35,9	41,4
500 - 999	337	-	0,9	6,8	23,4	39,5	29,4	477	0,8	1,0	4,4	19,3	40,5	34,0
1 000 - 1 999	273	0,4	1,1	7,7	21,6	31,1	38,1	308	-	2,9	2,6	17,2	38,0	39,3
2 000 - 4 999	172	0,6	-	6,4	20,3	29,7	43,0	225	0,4	0,9	5,3	19,1	38,2	36,0
5 000 - 9 999	237	-	0,4	3,0	21,1	28,7	46,8	227	-	0,4	4,0	20,3	32,2	43,2
10 000 - 19 999	94	3,2	2,1	1,1	14,9	36,2	42,6	129	-	1,6	4,7	25,6	34,9	33,3
20 000 - 49 999	137	-	-	0,7	22,6	30,7	46,0	206	1,5	1,0	4,9	11,7	37,4	43,7
50 000 a více	457	1,1	2,0	3,9	13,6	30,4	49,0	544	1,5	0,9	4,0	13,4	42,1	38,1

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ včetně dvougarsoniér

Tab. 5.2.7 Velikost dokončených bytů v bytových domech podle počtu pokojů a velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002							2003 - 2007						
	dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)						dokončené byty celkem	v tom s počtem pokojů (%)					
		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více		garsoniéra	1 ¹⁾	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	1 234	13,8	46,4	27,1	11,9	0,7	0,1	2 265	14,2	20,6	37,5	22,0	4,9	0,8
v tom obce s počtem obyvatel:														
do 199	4	-	-	-	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
200 - 499	-	-	-	-	-	-	-	31	-	35,5	48,4	12,9	3,2	-
500 - 999	22	-	50,0	50,0	-	-	-	8	-	-	50,0	50,0	-	-
1 000 - 1 999	95	9,5	25,3	51,6	13,7	-	-	221	6,8	17,6	52,9	20,4	1,8	0,5
2 000 - 4 999	67	4,5	22,4	64,2	6,0	3,0	-	420	5,0	14,3	54,3	23,1	3,3	-
5 000 - 9 999	152	6,6	17,1	44,7	30,3	1,3	-	87	14,9	50,6	29,9	4,6	-	-
10 000 - 19 999	14	-	7,1	85,7	7,1	-	-	173	9,2	15,6	53,2	22,0	-	-
20 000 - 49 999	168	7,7	40,5	42,3	9,5	-	-	414	9,7	1,7	45,4	40,3	2,9	-
50 000 a více	712	19,0	60,1	11,2	8,8	0,7	0,1	911	23,8	30,6	19,6	15,3	8,7	2,0

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

¹⁾ včetně dvougarsoniér

Technická vybavenost bytů v rodinných i bytových domech je obecně horší v menších obcích a s velikostí obcí se obvykle zlepšuje. Nedostatek finančních prostředků, ekonomicky méně výhodná realizace, nezáměr kompetentních orgánů jsou některé z příčin nedostatečně zajištěné technické vybavenosti malých obcí. Přesto je možné konstatovat, že ve dvou sledovaných časových intervalech se technická vybavenost rodinných domů napojených na kanalizaci a plynovod zlepšila v menších obcích do 1 000 obyvatel. V ostatních velikostních kategoriích se v procentním vyjádření technická vybavenost spíše snižovala. Většina nově dokončených rodinných domů využívá centrální domovní vytápění. Vybavení bytů v bytových domech je obecně lepší než vybavení bytů v rodinných domech, a to zejména v případě plynofikace bytu.

Tab. 5.2.8 Technická vybavenost dokončených bytů v rodinných a bytových domech podle velikostních skupin obcí v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007^{*)}

	1998 - 2002						2003 - 2007					
	byty v rodinných domech			byty v bytových domech			byty v rodinných domech			byty v bytových domech		
	napojené na síť		s centrálním domovním vytápěním	napojené na plynovodní síť	s centrálním vytápěním		napojené na síť		s centrálním domovním vytápěním	napojené na plynovodní síť	s centrálním vytápěním	
	kanalizační	plynovodní			domovním	dálkový	kanalizační	plynovodní			domovním	dálkový
Kraj celkem	51,9	52,6	88,9	56,0	37,5	44,9	47,1	50,0	89,2	52,0	49,2	43,2
v tom obce s počtem obyvatel:												
do 199	13,3	3,3	86,7	-	-	-	15,5	18,3	88,7	-	-	-
200 - 499	20,7	9,6	90,4	-	-	-	29,1	23,2	85,2	100,0	100,0	-
500 - 999	28,2	27,0	83,4	100,0	45,5	-	27,7	33,8	85,1	50,0	-	-
1 000 - 1 999	41,0	44,0	87,2	100,0	42,1	-	30,2	43,5	87,7	100,0	94,6	-
2 000 - 4 999	62,2	51,2	84,3	68,7	68,7	31,3	52,4	43,6	85,3	48,3	48,3	51,7
5 000 - 9 999	58,6	74,7	87,3	100,0	67,1	15,8	48,0	58,1	93,4	60,9	60,9	39,1
10 000 - 19 999	71,3	84,0	91,5	100,0	-	-	72,1	74,4	96,1	77,5	35,8	43,4
20 000 - 49 999	73,0	75,2	97,1	100,0	70,8	29,2	67,0	68,0	92,7	9,9	1,4	90,1
50 000 a více	70,0	68,5	93,4	27,2	20,5	64,6	69,7	70,2	92,1	53,9	60,5	30,7

^{*)} podle územní struktury k 1. 1. 2007

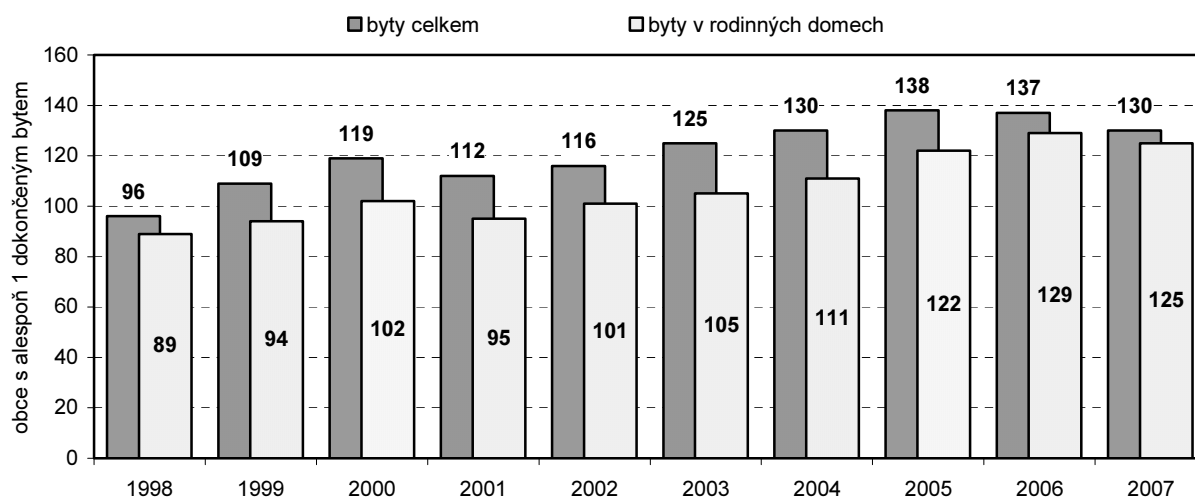
5.3. Dokončené byty podle obcí Libereckého kraje

(podle územní struktury platné k 1. 1. 2007)

Bytová výstavba v členění podle jednotlivých obcí jako nejmenší územní jednotky, za kterou jsou údaje o bytové výstavbě k dispozici, nabízí možnost ještě podrobnějšího hodnocení rozmístění bytové výstavby v Libereckém kraji. Současně se však v rámci takto definovaného územního celku potýkáme s nedostatkem konkrétních informací vážících se k jednotlivým obcím jako takovým. Přesto je však možné identifikovat obce s výrazně nadprůměrnou i podprůměrnou úrovní bytové výstavby a do jisté míry odhadnout i její příčiny.

Během období 1998 - 2007 byl alespoň 1 byt dokončen ve 207 z 215 obcí Libereckého kraje, z toho na území 200 obcí se jednalo o alespoň 1 byt dokončený v rodinném domě.

Graf 17 Počet obcí Libereckého kraje s bytovou výstavbou v letech 1998 - 2007

Z uvedeného grafu je patrná rostoucí tendence dokončované výstavby v jednotlivých letech 1998 - 2007, tj. zatímco v roce 1998 byl alespoň 1 byt dokončen „pouze“ v 96 obcích Libereckého kraje, v roce 2007 se již jednalo o 130 obcí. Od roku 1998 pak přibýlo 36 obcí, ve kterých byl dokončen alespoň 1 byt v rodinném domě. Uvedená skutečnost mimo jiné svědčí o relativně stabilním a rostoucím zájmu o vlastnické bydlení ve formě rodinného domu.

Pokud se podíváme na úroveň bytové výstavby z druhé strany, existovalo ve sledovaném období v Libereckém kraji celkem 8 obcí, ve kterých nebyl dokončen žádný byt. Vzhledem k již dříve uvedeným skutečnostem však není překvapivé, že se většina těchto obcí nachází v okrese Česká Lípa.

V dalších 7 obcích pak v letech 1998 - 2007 nebyl dokončen ani jeden byt v rodinném domě, tj. bytová výstavba v těchto obcích se zaměřovala na jiné druhy budov - např. v Pasekách nad Jizerou byly dokončovány především byty v nástavbách k bytovým domům, v Jiřetíně pod Bukovou pak v domech s pečovatelskou službou. V případě ostatních obcí se byty dokončovaly také v nebytových prostorách a stavebních, 1 byt byl dokončen v nástavbě k rodinnému domu. S výjimkou Jiřetína pod Bukovou a Pasek nad Jizerou se však jednalo o v rozmezí 1 - 4 dokončené byty v letech 1998 - 2007. Z hlediska velikosti se ve všech případech jedná o malé obce do 1 000 obyvatel.

Tab. 5.3.1 Obce s žádným dokončeným bytem v letech 1998 - 2007

Obec	Okres	SO ORP
dokončené byty celkem		
Blatce	CL	CLp
Chlum	CL	CLp
Luka	CL	CLp
Tuhaň	CL	CLp
Velenice	CL	CLp
Velký Valtínov	CL	CLp
Vrchovany	CL	CLp
Horní Řasnice	LI	Frd
dokončené byty v rodinných domech		
Blatce	CL	CLp
Chlum	CL	CLp
Kravaře	CL	CLp
Luka	CL	CLp
Tuhaň	CL	CLp
Velenice	CL	CLp
Velký Valtínov	CL	CLp
Vrchovany	CL	CLp
Horní Řasnice	LI	Frd
Paseky nad Jizerou	SM	Jil
Rynoltice	LI	Lbc
Veselá	SM	Sem
Jiřetín pod Bukovou	JN	Tan
Soběslavice	LI	Tur
Vlastiboř	JN	ŽBr

Možné příčiny „nulové“ bytové výstavby

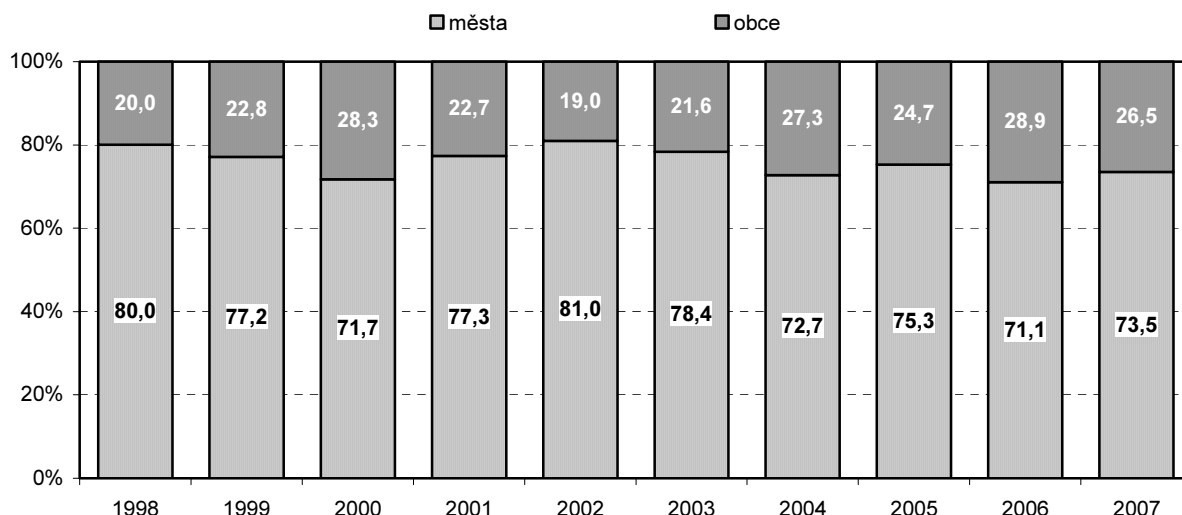
- 7 z osmi obcí s „nulovou“ bytovou výstavbou nemělo v roce 2006 (2007) schválený územní plán (výjimkou byla obec Horní Řasnice),
- obce jsou poměrně vzdálené od sídla správního obvodu obce s rozšířenou působností (geograficky se nacházejí v jižní a severovýchodní části okresu a správního obvodu Česká Lípa a v severní části SO ORP Frýdlant), a to v rozmezí 12,3 - 31,9 km, tudíž se ve většině případů nejedná o obce primárně „zasazené“ jevem suburbanizace,
- dopravní obslužnost obcí je obvykle zajištěna pouze autobusovým spojením; pro cestu do zaměstnání, na úřady, do školy, k lékaři apod. je nutný vlastní osobní automobil,
- jak již bylo zmíněno jedná se, s výjimkou obce Horní Řasnice, o obce z okresu Česká Lípa, okres Česká Lípa je všeobecně charakteristický nízkou úrovní bytové výstavby; obec Horní Řasnice je pak součástí správního obvodu ORP Frýdlant, pro který je typická vysoká nezaměstnanost,
- registrovaná míra nezaměstnanosti v těchto obcích vykazovala k 31. 12. 2007 hodnoty v rozmezí od 2,1 % (obec Velenice) do 23,9 % (obec Horní Řasnice); obecně je pak možné konstatovat, že všechny obce s výjimkou obce Velenice dosahovaly vždy relativně vyšší hodnotu míry nezaměstnanosti,
- průměrný věk místních obyvatel měl k 31. 12. 2007 rozpětí od 36,7 let (obec Horní Řasnice) do 44,1 let (obec Velký Valtínov) a k 31. 12. 1998 se pak pohyboval mezi 36,7 lety (obec Chlum) a 44,9 lety (obec Blatce)
- některé z obcí vykazují poměrně vysoký podíl neobydlených bytů, které pravděpodobně slouží k rekreačním účelům, tj. jedná se spíše o „chalupářské“ obce. Tyto rekreační objekty mohou posléze sloužit k trvalému bydlení, tj. nedochází k nové výstavbě pouze se změni účel využití objektu.

Bytová výstavba v obcích a městech Libereckého kraje

Nejvíce bytů celkem, tj. bez ohledu na druh budovy, bylo v letech 1998 - 2007 v rámci Libereckého kraje dokončeno ve městě Liberci (2 751 bytů), druhé místo s celkovým počtem 795 dokončených bytů obsadil Jablonec nad Nisou a na třetí pozici se s 449 dokončenými byty umístilo město Harrachov.

I v rodinných domech bylo nejvíce bytů ve sledovaném období dokončeno ve městě Liberci (1 001 bytů), 200 bytů v Jablonci nad Nisou a shodně po 143 bytech v České Lípě a Turnově.

Graf 18 Podíl měst a obcí na dokončených bytech celkem v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007

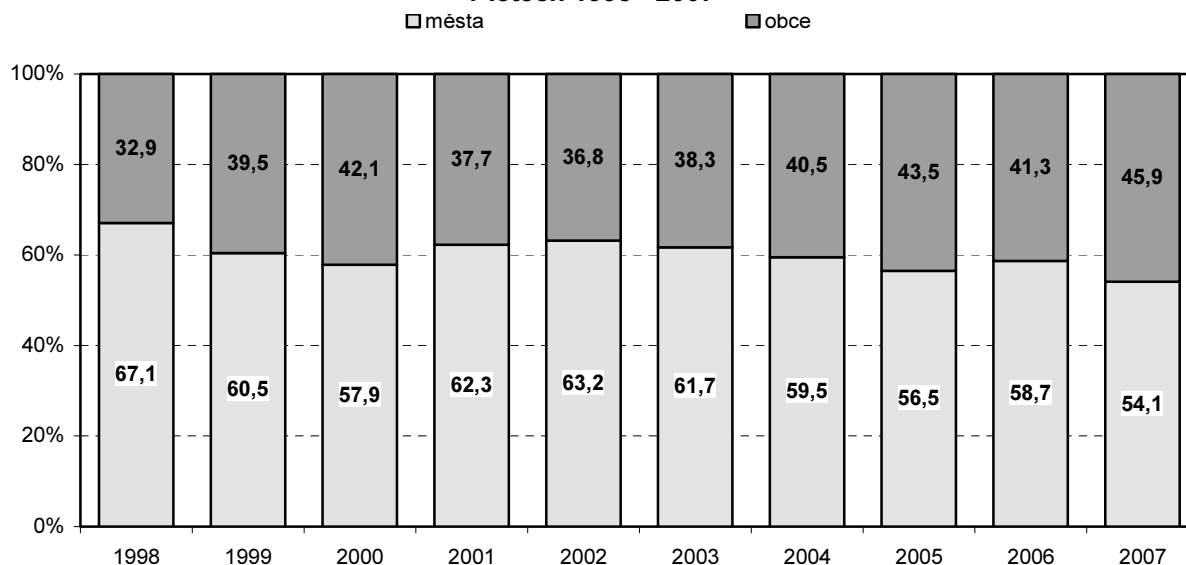

Převažující podíl měst na celkové dokončené výstavbě dokumentuje předchozí graf. Po celé sledované období se podíl bytů dokončených v městských obcích Libereckého kraje pohyboval mezi 71,1 % - 81,0 %. Je však zřejmé, že se tento podíl v roce 2007 oproti roku 1998 snížil o 6,5 procentních bodů, a to ve prospěch obcí.

V případě podílu měst a obcí na dokončených bytech v rodinných domech je vývojová tendence totožná. Zatímco v roce 1998 činil podíl dokončených bytů v rodinných domech v obcích 32,9 %, v roce 2008 to bylo již 45,9 %. Analogicky se pak snížilo zastoupení těchto bytů ve městech.

Z uvedených informací vyplývá, že bytová výstavba, především pak výstavba rodinných domů, narůstá a přesouvá se na území obcí, zatímco na území měst mírně klesá.

Graf 19 Podíl měst a obcí na dokončených bytech v rodinných domech v Libereckém kraji v letech 1998 - 2007

Ve 39 městech Libereckého kraje bylo v letech 1998 – 2007 dokončeno celkem 7 722 bytů, z toho 2 562 bytů v rodinných domech.

Ve zbývajících 176 obcích nemajících statut města bylo dokončeno 2 499 bytů, přičemž 1 734 z nich dokončili stavebníci v rodinných domech.

Porovnáním podílů bytů dokončených jednak v rodinných a jednak v bytových domech bylo vytipováno celkem 14 obcí, ve kterých v úhrnu let 1998 - 2007 převažovaly byty dokončené v bytových domech. Podle předpokladů vyplývajících z výše uvedených informací se jedná především o obce se statutem města, výjimkou jsou obce Košťálov, Albrechtice v Jizerských horách, Velké Hamry a Vlastiboř.

Tab. 5.3.2 Obce Libereckého kraje s převahou dokončených bytů v bytových domech v letech 1998 - 2007

	Podíl bytů v domech (%)		Okres	SO ORP
	rodinných	bytových		
Česká Lípa	38,9	53,8	Česká Lípa	Česká Lípa
Stráž p. Ralskem	6,2	21,6	Česká Lípa	Česká Lípa
Jablonec n. Nisou	25,2	48,3	Jablonec n. N.	Jablonec n. N.
Rychnov u Jablonce n. N.	30,4	52,6	Jablonec n. N.	Jablonec n. N.
Rokytnice n. Jizerou	15,1	75,9	Semily	Jilemnice
Hodkovice n. Mohelkou	23,4	32,1	Liberec	Liberec
Hrádek n. Nisou	40,7	52,7	Liberec	Liberec
Liberec	36,4	59,0	Liberec	Liberec
Košťálov	13,8	41,4	Semily	Semily
Albrechtice v Jizerských h.	34,4	48,4	Jablonec n. N.	Tanvald
Harrachov	6,9	67,7	Semily	Tanvald
Velké Hamry	18,2	44,3	Jablonec n. N.	Tanvald
Turnov	32,3	32,7	Semily	Turnov
Vlastiboř	0,0	100,0	Jablonec n. N.	Železný Brod

Tab. 5.3.3 Dokončené byty v pečovatelských domech v Libereckém kraji v letech 1999 - 2007

	Dokončené byty	Okres	SO ORP
Dokončené byty v pečovatelských domech v Libereckém kraji celkem	470	x	x
v tom obec:			
Vlastibořice	14	Liberec	Turnov
Stráž p. Ralskem	24	Česká Lípa	Česká Lípa
Příšovice	26	Liberec	Turnov
Velké Hamry	27	Jablonec n. N.	Tanvald
Desná	29	Jablonec n. N.	Tanvald
Rychnov u Jablonce n. N.	30	Jablonec n. N.	Jablonec n. N.
Tanvald	30	Jablonec n. N.	Tanvald
Mírová p. Kozákovem	36	Semily	Turnov
Chrastava	41	Liberec	Liberec
Hodkovice n. Mohelkou	44	Liberec	Liberec
Zákupy	52	Česká Lípa	Česká Lípa
Libštát	57	Semily	Semily
Jiřetín p. Bukovou	60	Jablonec n. N.	Tanvald

Určitou charakteristikou posledních 2 let je nulová výstavba bytů v pečovatelských domech, což se vzhledem k projekci vývoje počtu obyvatel jeví jako jedna z možných budoucích problematických oblastí. Podle této projekce se totiž očekává postupný nárůst podílu obyvatel ve věkové kategorii 65 a více let, a to ze současných zhruba 13 % na 31,1 % v roce 2050. Během devítiletého období, tedy let 1999 - 2007, bylo v Libereckém kraji dokončeno celkem 470 bytů pro seniory. Zajímavou informací pak jistě bude, které obce Libereckého kraje se na této výstavbě podílely. Jejich výčet nabízí tabulka 5.3.3., přičemž převážná část (tj. 6 obcí) ze 13 uvedených obcí spadá do velikostní kategorie 2 000 - 4 999 obyvatel.

Intenzita bytové výstavby

Mnohem vyšší vypovídací schopnost než absolutní počet dokončených bytů má však ukazatel intenzity bytové výstavby vyjádřený jako počet dokončených bytů připadajících na 1 000 obyvatel středního stavu. Prostřednictvím tohoto ukazatele se totiž eliminuje rozdílná velikost jednotlivých územních celků, tj. tímto způsobem je možné objektivně porovnat bytovou výstavbu v různě velkých obcích kraje.

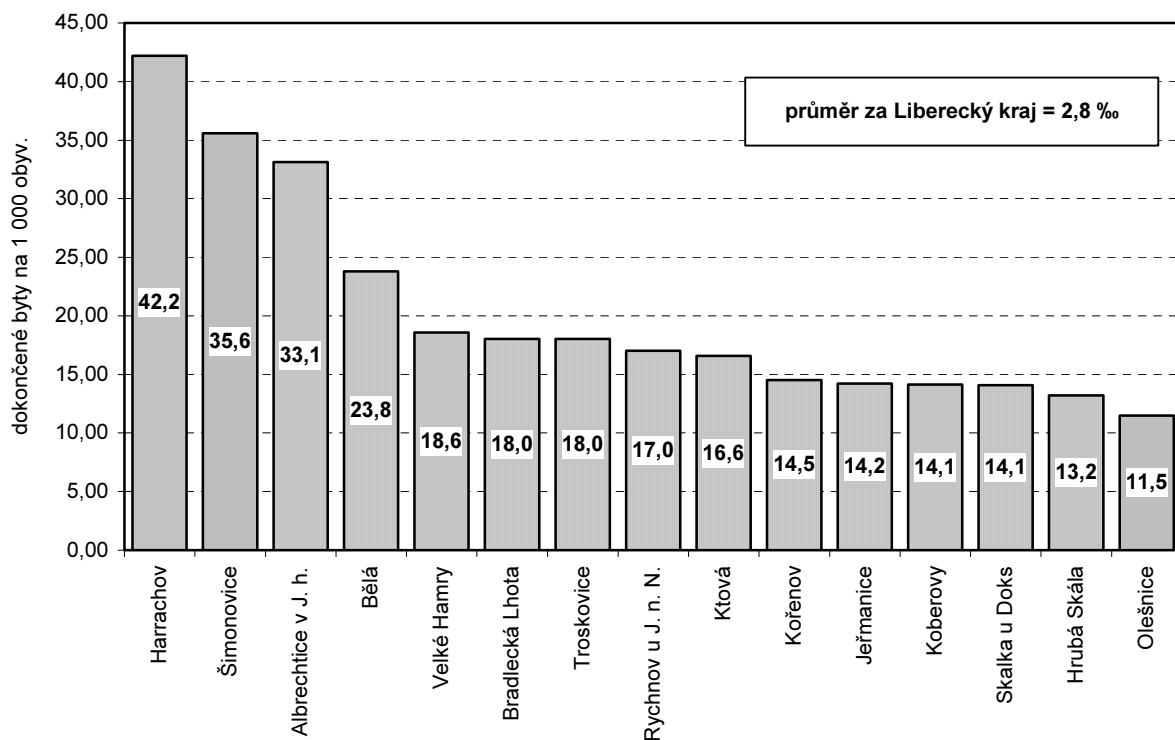
Podle údajů o celkové intenzitě bytové výstavby za rok 2007 zaznamenalo nejmarkantnější dokončování bytů město Harrachov, ve kterém bylo v minulém roce dokončeno v průměru 42,2 bytů na 1 000 obyvatel. V roce 2006 však město v souvislosti se zadáním nového územního plánu schválilo územní opatření o stavební uzávěře vztahující se na celé katastrální území Harrachov. Toto opatření tak v příštích letech pravděpodobně ovlivní zahajovanou a posléze také dokončovanou výstavbu na tomto území.

Druhá pozice náležela obci Šimonovice s intenzitou na úrovni 35,6 dokončených bytů na 1 000 obyvatel a třetí místo pomyslného žebříčku obsadila obec Albrechtice v Jizerských horách s hodnotou 33,1 dokončených bytů.

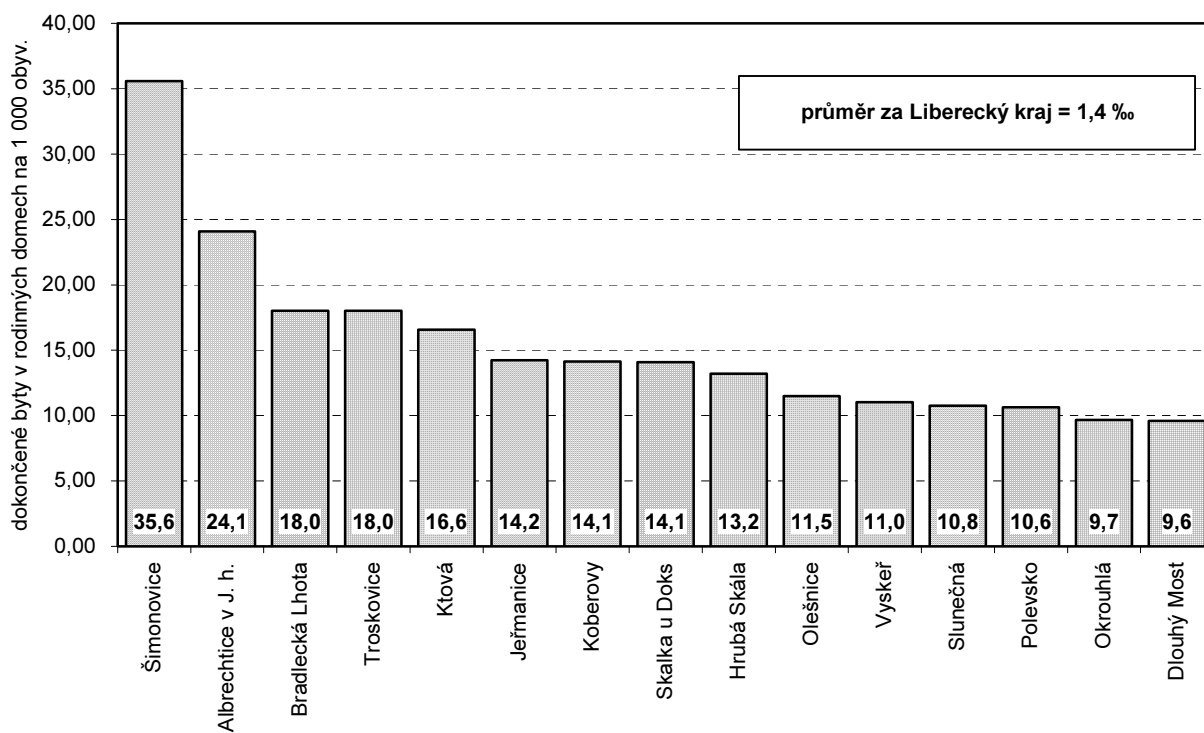
Byty v rodinných domech pak byly v roce 2007 nejčastěji dokončovány na katastru obce Šimonovice - v přepočtu na 1 000 obyvatel zde bylo úspěšně dostavěno 35,6 bytů. Obec Albrechtice v Jizerských horách pak v tomto případě s 24,1 dokončenými byty získala druhé místo, třetí nejvyšší intenzita (shodně 18,0 ‰) byla zjištěna v obci Bradlecká Lhota a Troskovice.

Pořadí na dalších místech ilustrují následující grafy.

Graf 20 Obce Libereckého kraje s nejvyšší intenzitou bytové výstavby celkem v roce 2007

Graf 21 Obce Libereckého kraje s nejvyšší intenzitou bytové výstavby v rodinných domech v roce 2007

Údaje o nejvyšší intenzitě bytové výstavby v jednotlivých letech 1998 - 2007 nabízí níže uvedená tabulka. Vedoucí pozice obce Šimonovice v počtu dokončených bytů v rodinných domech se začala formovat zhruba od roku 2001.

Tab. 5.3.4 Obce Libereckého kraje s nejvyšší intenzitou bytové výstavby v letech 1998 - 2007

	Pořadí					
	1.		2.		3.	
	obec	hodnota	obec	hodnota	obec	hodnota
Intenzita bytové výstavby celkem						
1998	Vlastiboř	34,19	Lázně Libverda	32,26	Harrachov	30,74
1999	Bedřichov	20,10	Loužnice	19,61	Harrachov	16,26
2000	Jiřetín p. Bukovou	99,17	Šimonovice	38,81	Jestřábí v Krkonoš.	21,93
2001	Šimonovice	27,93	Harrachov	26,98	Kryštofovo Údolí	19,61
2002	Harrachov	40,39	Horní Libchava	20,06	Hodkovice n. Mohelkou	19,44
2003	Vlastibořice	62,22	Svojkov	43,10	Rychnov u J. n. N.	41,25
2004	Mírová p. Kozákovem	28,61	Holenice	27,40	Šimonovice	23,47
2005	Harrachov	44,92	Šimonovice	39,83	Libštát	28,78
2006	Albrechtice v J. h.	117,47	Harrachov	49,78	Paseky n. Jizerou	43,82
2007	Harrachov	42,20	Šimonovice	35,59	Albrechtice v J. h.	33,13
z toho intenzita bytové výstavby v rodinných domech						
1998	Dalešice	17,39	Tachov	13,33	Rakousy	12,66
1999	Bedřichov	20,10	Proseč p. Ještědem	14,93	Janovice v Podj., Krompach	13,42
2000	Jestřábí v Krkonoš.	21,93	Dlouhý Most	14,89	Jílové u Držkova	14,56
2001	Šimonovice	25,14	Kryštofovo Údolí	19,61	Radimovice	17,70
2002	Horní Libchava	20,06	Jestřábí v Krkonoš.	12,71	Klokočí	12,66
2003	Svojkov	43,10	Radvanec	25,64	Dalešice	25,42
2004	Šimonovice	23,47	Albrechtice v J. h.	21,08	Radimovice	16,81
2005	Šimonovice	37,74	Pulečný	14,34	Rakousy	13,51
2006	Šimonovice	24,12	Albrechtice v J. h.	15,06	Bedřichov	14,65
2007	Šimonovice	35,59	Albrechtice v J. h.	24,10	Troskovice, Bradlecká Lhota	18,02

Tab. 5.3.5 Nejvýraznější intenzita bytové výstavby v obcích Libereckého kraje v letech 1998 - 2007

	Pořadí					
	1.		2.		3.	
	obec	hodnota	obec	hodnota	obec	hodnota
Intenzita bytové výstavby celkem						
1998	Vlastiboř	34,19	Lázně Libverda	32,26	Harrachov	30,74
1999	Bedřichov	20,10	Loužnice	19,61	Harrachov	16,26
2000	Jiřetín p. Bukovou	99,17	Šimonovice	38,81	Jestřábí v Krkonoš.	21,93
2001	Šimonovice	27,93	Harrachov	26,98	Kryštofovo Údolí	19,61
2002	Harrachov	40,39	Horní Libchava	20,06	Hodkovice n. Mohelkou	19,44
2003	Vlastibořice	62,22	Svojkov	43,10	Rychnov u J. n. N.	41,25
2004	Mírová p. Kozákovem	28,61	Holenice	27,40	Šimonovice	23,47
2005	Harrachov	44,92	Šimonovice	39,83	Libštát	28,78
2006	Albrechtice v J. h.	117,47	Harrachov	49,78	Paseky n. Jizerou	43,82
2007	Harrachov	42,20	Šimonovice	35,59	Albrechtice v J. h.	33,13
z toho intenzita bytové výstavby v rodinných domech						
1998	Dalešice	17,39	Tachov	13,33	Rakousy	12,66
1999	Bedřichov	20,10	Proseč p. Ještědem	14,93	Janovice v Podj., Krompach	13,42
2000	Jestřábí v Krkonoš.	21,93	Dlouhý Most	14,89	Jílové u Držkova	14,56
2001	Šimonovice	25,14	Kryštofovo Údolí	19,61	Radimovice	17,70
2002	Horní Libchava	20,06	Jestřábí v Krkonoš.	12,71	Klokočí	12,66
2003	Svojkov	43,10	Radvanec	25,64	Dalešice	25,42
2004	Šimonovice	23,47	Albrechtice v J. h.	21,08	Radimovice	16,81
2005	Šimonovice	37,74	Pulečný	14,34	Rakousy	13,51
2006	Šimonovice	24,12	Albrechtice v J. h.	15,06	Bedřichov	14,65
2007	Šimonovice	35,59	Albrechtice v J. h.	24,10	Troskovice, Bradlecká Lhota	18,02

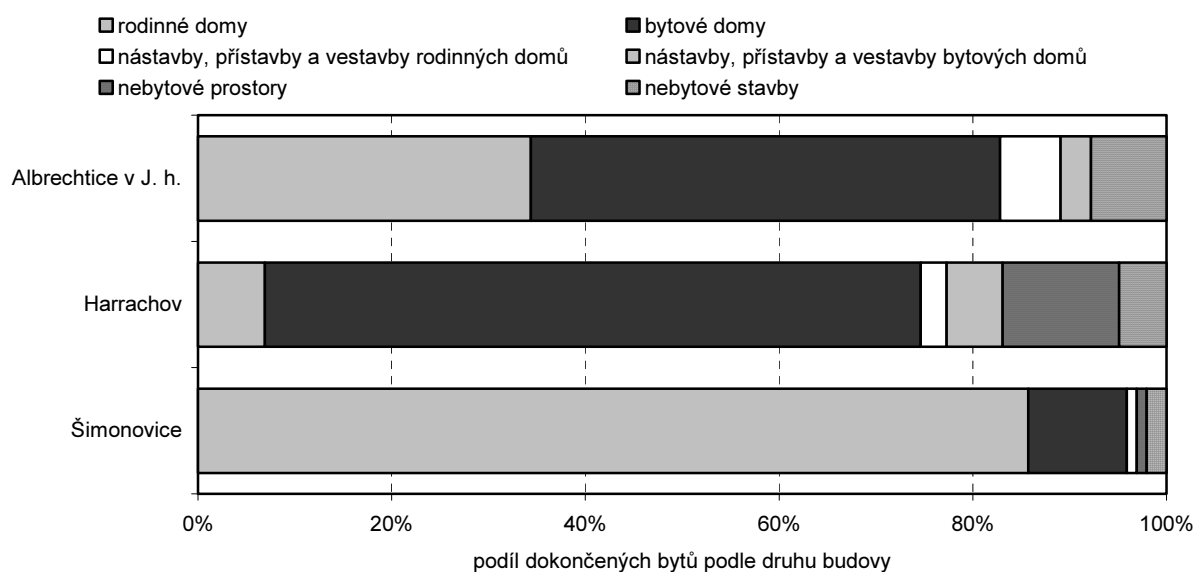
Další možné srovnání úrovně intenzity bytové výstavby z časového hlediska nabízí předcházející tabulka. Na jedné straně je hodnoceno celé sledované období 1998 - 2007, na druhé je toto období rozděleno na 2 pětileté intervaly, tj. 1998 - 2002 a 2003 - 2007.

Na prvních třech místech pomyslného žebříčku se ve všech 3 časových intervalech, co do celkové intenzity bytové výstavby, nejčastěji umísťovalo opět město Harrachov a obce Albrechtice v Jizerských horách a Šimonovice. V případě bytů dokončených v rodinných domech se na prvním místě ve všech časových obdobích umístila obec Šimonovice.

V této souvislosti je ovšem nutné doplnit, že zatímco v obci Šimonovice jednoznačně převažuje výstavba rodinných domů, ve městě Harrachov a obci Albrechtice v Jizerských horách dominovala ve sledovaném období výstavba bytů v bytových domech.

Graf 22 Struktura bytové výstavby v období 1998 - 2007

(v případě nebytových prostor a staveb v období 1999 - 2007)

Možné příčiny vysoké intenzity bytové výstavby

- většina obcí s vysokou intenzitou bytové výstavby se nachází nedaleko nebo přímo v zázemí velkých měst (projev „suburbanizace“). Dobrá dopravní dostupnost městských center a dostatek pracovních příležitostí následně ovlivňují nejen výstavbu rodinných domů, ale i bytových domů - např. vzdálenost obce Šimonovice od centra Liberce představuje 7,4 km, z centra Tanvaldu do Albrechtic v Jizerských horách je to 6,3 km a do Harrachova 15,7 km,
- dopravní dostupnost, kvalitnější životní prostředí, občanská vybavenost (blízkost autobusových, vlakových zastávek a zastávek MHD; lékaře, školy apod.) vytvářejí příslušnou lokalitu z hlediska bydlení atraktivnější. Jak již bylo zmíněno většina obcí s vysokou intenzitou výstavby se nachází v relativní blízkosti města, i přesto, že se zde určité prvky občanské vybavenosti nenacházejí, neubírá tato skutečnost nic na zájmu o bydlení v těchto lokalitách,
- existence územního plánu - územní plán stanovuje obecně závazná pravidla pro využití území, mj. vymezuje plochy vhodné k zastavění (tzv. zastavitelné plochy). Většina obcí vykazujících vyšší intenzitu bytové výstavby měla schválený územní plán, popř. byl tento plán rozpracovaný,
- dobrá připravenost stavebních pozemků určených k prodeji, tj. jejich technická vybavenost (možnost napojení na plyn, vodovod, elektřinu). O této skutečnosti je možné pouze spekulovat, k relevantnímu hodnocení totiž chybí údaje, které by tuto skutečnost doložily.

Závěr

Bytová výstavba realizovaná na území Libereckého kraje prošla od roku 1968 radikálním vývojem, kdy fáze růstu střídaly fáze útlumu. Dlouhodobější růst počtu dokončených bytů bylo možné v Libereckém kraji sledovat pouze mezi roky 1969 - 1975. Od 90. let je pak patrné výrazné oslabení bytové výstavby v kraji. Obdobný vývoj však zaznamenaly také ostatní kraje i celá Česká republika.

I v posledním desetiletí jsou vývojové tendence v Libereckém kraji velmi podobné vývojovým tendencím ve většině ostatních krajů. Oproti předcházejícím letům je však zřejmé, že přírůstek bytů v bytovém fondu Libereckého kraje je velmi nízký a pozvolný. Z mezikrajského pohledu se Liberecký kraj v počtu dokončených bytů řadí spíše na poslední místa žebříčku, a to společně s krajem Karlovarským a Ústeckým.

Intenzita bytové výstavby v Libereckém kraji kolísala společně s počtem dokončovaných bytů, v 70. a 80. letech pak dokonce převyšovala celorepublikové hodnoty. V rámci průměru za období 1998 - 2007 se však Liberecký kraj s intenzitou bytové výstavby ve výši 2,39 ‰ umístil až na 11. pozici, z toho příznivější byla druhá část desetiletého období (2003 - 2007), kdy intenzita 2,71 ‰ znamenala pro náš kraj 8. místo v pomyslném mezikrajském žebříčku.

Důležitým hlediskem hodnocení bytové výstavby jsou kvantitativní ukazatele. Obecně je možné konstatovat, že velikost stavebních pozemků v případě výstavby rodinných domů vzrostla (mezi roky 1998 - 2007 se zvýšila z 1 108,6 m² na 1 339,2 m²), což ve svém důsledku znamená zvýšené nároky na zábor zejména zemědělské půdy. Průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu v Libereckém kraji v roce 2007 dosáhla 73,5 m². Ve srovnání s ostatními kraji to znamená 7. pozici. V úhrnu za celé období 1998 - 2007 však průměrná obytná plocha v kraji činila 65,3 m², což v mezikrajském srovnání představuje předposlední, tedy 13. místo. Podíl obytné plochy na ploše užitkové se ale zvýšil, a to jak u rodinných, tak bytových domů, snižuje se tím plocha vedlejších místností a příslušenství bytu.

Samotný proces výstavby je však zdoluhavý (rodinný dům byl v roce 2007 v průměru postaven za 3 roky, výstavba bytového domu byla zhruba o 7 měsíců delší), čímž prakticky nepřetržitě roste celková rozestavěnost - od roku 1998 vzrostl celkový počet rozestavených domů v kraji dokonce o 69,7 %. V případě stavebních materiálů jednoznačně převažuje zděná výstavba, od roku 1998 však mírně vzrostl podíl dřevěných rodinných domů a rodinných domů z jiných stavebních materiálů (plasty, sádkartón, keramika apod.). Podíl montovaných rodinných domů se naopak snížil.

Prostorové rozmístění bytové výstavby v rámci Libereckého kraje je poměrně diferencované. Nejnížší intenzita bytové výstavby byla identifikována v obcích na jihozápadě českolipského okresu, v obci Ralsko, dále pak na frýdlantsku a v severozápadní oblasti okresu Liberec. Konkrétně existovalo v Libereckém kraji 7 obcí, ve kterých nebyl v letech 1998 - 2007 dokončen ani jeden byt. Z hlediska velikosti se jednalo o malé obce s maximálně 300 obyvateli, poměrně vzdálených od větších sídel a ve většině případů „bojujících“ s vyšší mírou nezaměstnanosti. V dalších 7 obcích Libereckého kraje pak nebyl v průběhu uvedeného období dokončen žádný byt v rodinném domě.

Na druhé straně se v Libereckém kraji nacházejí obce s nadprůměrnou intenzitou bytové výstavby. Obvykle jsou to obce ležící přímo v zázemí nebo nedaleko velkých měst, což pro potenciální obyvatele vytváří dobré socioekonomické podmínky (dobrá dopravní obslužnost, dostatek zaměstnavatelů a pracovních příležitostí, přístup k zařízením zdravotní a sociální péče, vzdělávacím institucím apod.).

Rozvoj bytové výstavby je obecně považován za pozitivní ukazatel vývoje daného území. S novou výstavbou přichází obvykle mladší obyvatelstvo, čímž dochází k celkovému zvýšení socioekonomického postavení obyvatelstva a oživení území. Zda se jedná o oživení v pozitivním či negativním smyslu určuje hlavně míra vzájemné tolerance a respektu mezi novými obyvateli a starousedlíky a zároveň schopnost „přistěhovalců“ akceptovat místní životní podmínky. Noví obyvatelé, pokud se v obci přihlásí k trvalému pobytu, zároveň přinášejí finanční prostředky do obecních rozpočtů.

Vedle pozitiv je však nutné zmínit také celou řadu negativních důsledků bytové výstavby, které bezesporu také ovlivňují bytovou výstavbu v Libereckém kraji. Jedná se především o projev suburbanizace, tj. výstavbu v zázemí měst, která s sebou přináší zvýšené nároky na dopravní infrastrukturu ve smyslu nárůstu dojížděky za prací a službami, což následně negativně ovlivňuje místní životní prostředí. Rostoucí bytová výstavba v zázemí velkých měst vede k architektonickým změnám (vnášení městských architektonických prvků), které následně narušují místní krajinný ráz. Problematickým může být již zmíněný jiný životní styl nových obyvatel. V neposlední řadě je nutné zmínit, že poměrně často se výstavba uskutečňuje na plochách původně zařazených do zemědělského půdního fondu, což způsobuje nenávratný úbytek zemědělské půdy a dalších „zelených ploch“ v obci a následně také v celém Libereckém kraji.

Tabulková a grafická příloha

Tab 1. Obce, ve kterých v letech 1998 - 2007 probíhala pouze výstavba bytů v rodinných domech

Kód obce	Obec	Okres	Počet obyvatel k 31. 12. 2007	Byty dokončené v rodinných domech	Intenzita bytové výstavby v rodinných domech
544353	Heřmanice	Liberec	229	1	0,47
545996	Černousy	Liberec	345	1	0,31
561428	Bohatice	Česká Lípa	151	1	0,68
561657	Janovice v Podještědí	Liberec	75	1	1,35
564311	Pertoltice	Liberec	275	1	0,41
577049	Bystrá nad Jizerou	Semily	113	1	0,89
577481	Roztoky u Semil	Semily	128	1	0,75
577561	Svojek	Semily	169	1	0,56
561886	Okna	Česká Lípa	280	2	0,72
563935	Bulovka	Liberec	866	2	0,24
564036	Habartice	Liberec	488	2	0,43
573400	Loučky	Semily	150	2	1,29
514195	Ždírec	Česká Lípa	132	3	2,56
530433	Kunratice	Liberec	383	3	0,79
546259	Kvítkov	Česká Lípa	185	3	1,96
546658	Janův Důl	Liberec	129	3	2,17
563943	Cetenov	Liberec	112	3	2,44
564541	Zdislava	Liberec	311	3	1,18
577464	Roprachtice	Semily	269	3	1,11
546275	Slunečná	Česká Lípa	99	4	5,68
577227	Klokočí	Semily	170	4	2,59
530387	Radvanec	Česká Lípa	114	5	4,60
561851	Noviny pod Ralskem	Česká Lípa	256	5	1,97
561983	Provodín	Česká Lípa	680	5	0,73
563773	Radčice	Jablonec n. N.	163	5	3,21
577367	Olešnice	Semily	175	5	2,82
562050	Sloup v Čechách	Česká Lípa	706	6	0,86
563617	Jílové u Držkova	Jablonec n. N.	203	6	2,96
577073	Háje nad Jizerou	Semily	648	6	0,94
562220	Volfartice	Česká Lípa	626	7	1,17
577421	Příkrý	Semily	240	7	2,92
577685	Vyskeř	Semily	369	7	1,92
513890	Skalka u Doks	Česká Lípa	144	8	5,91
577006	Bozkov	Semily	578	8	1,39
546283	Svojkov	Česká Lípa	156	9	7,60
562246	Zahrádky	Česká Lípa	645	9	1,49
544345	Proseč pod Ještědem	Liberec	272	10	3,73
563803	Skuhrov	Jablonec n. N.	508	10	2,00
563633	Josefův Důl	Jablonec n. N.	974	11	1,10
577669	Vitkovice	Semily	400	11	2,74
561959	Polevsko	Česká Lípa	381	12	3,71
564176	Kryštofovo Údolí	Liberec	269	12	5,34
530484	Jeřmanice	Liberec	426	23	6,47
561894	Okrouhlá	Česká Lípa	529	27	5,67
562025	Skalice u České Lípy	Česká Lípa	1 339	30	2,42
564231	Mníšek	Liberec	1 252	49	4,42

Tab 2. Vybrané údaje za obce s nejvyšší a nejnižší intenzitou bytové výstavby celkem za období 1998 - 2007 v Libereckém kraji

	Okres	Intenzita bytové výstavby celkem 1998 - 2007	Počet obyvatel celkem		Podíl obyvatel ve věku 20 - 34 let na celkovém počtu obyvatel (%)		Průměrný věk obyvatel		Index stáří (počet 65letých a starších na 100 obyvatel ve věku 0 - 14 let)		Míra registrované nezaměstnanosti (nová metodika) ¹⁾		
			k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k
			31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 2005
Liberecký kraj	x	2,38	429 080	433 948	23,6	23,6	37,5	39,8	72,9	91,2	7,73	7,04	6,05
10 obcí s nejvyšší celkovou intenzitou bytové výstavby													
Harrachov	SM	26,75	1 729	1 574	30,2	29,9	37,1	40,8	67,5	99,0	6,9	6,2	3,8
Šimonovice	LI	23,57	318	624	28,9	37,5	41,3	37,5	220,8	60,4	4,5	5,0	4,5
Albrechtice v J. h.	JN	19,38	332	318	25,6	29,9	39,7	39,9	75,9	87,8	8,6	7,3	7,3
Rychnov u J. n. N.	JN	11,90	1 952	2 448	28,8	33,7	36,2	36,5	55,6	55,8	6,9	6,2	4,3
Jiřetín p. Bukovou	JN	9,63	608	615	32,7	29,9	33,8	42,9	34,3	135,5	7,0	5,4	5,7
Vlastibořice	LI	8,74	181	244	25,4	25,8	42,3	43,9	138,5	157,9	9,5	6,3	6,3
Bedřichov	JN	8,20	195	295	27,7	34,9	35,8	34,9	76,5	36,2	2,6	3,5	4,4
Radimovice	LI	8,15	222	259	27,0	29,3	44,8	42,0	182,1	117,6	7,4	6,6	8,3
Jestřábí v Krk.	SM	8,08	224	231	25,4	34,2	45,0	43,0	290,0	142,4	9,8	9,8	7,3
Svojkov	CL	7,60	100	156	24,0	32,1	40,4	39,1	93,8	94,7	10,7	12,5	8,9
10 obcí s nejnižší celkovou bytovou výstavbou													
Luka	CL	0,00	76	107	27,6	24,3	41,2	39,5	127,3	100,0	21,2	28,8	15,4
Tuhaň	CL	0,00	303	255	29,7	21,2	39,4	40,8	84,4	97,4	13,2	14,6	13,2
Blatce	CL	0,00	39	79	20,5	26,6	44,9	39,5	160,0	68,8	18,5	22,2	18,5
Chlum	CL	0,00	240	263	22,5	29,7	36,7	38,1	60,8	77,3	15,5	14,0	10,9
Velenice	CL	0,00	124	168	24,2	17,3	44,2	43,1	192,3	150,0	2,1	5,3	2,1
Velký Valtinov	CL	0,00	168	165	24,4	29,7	37,6	44,1	80,0	173,3	12,1	9,9	12,1
Vrchovany	CL	0,00	82	110	25,6	30,0	42,0	39,8	133,3	81,0	18,0	10,0	4,0
Horní Řasnice	LI	0,00	203	240	27,1	30,4	37,7	36,7	69,8	54,3	23,0	27,4	23,9
Kravaře	CL	0,13	709	819	27,6	30,4	35,9	37,7	50,4	60,2	8,3	4,7	7,8
Rynoltice	LI	0,14	723	739	25,3	28,0	38,0	41,1	76,0	106,8	9,0	10,3	8,5

¹⁾ zdroj: Ministerstvo práce a soc. věcí ČR

²⁾ zdroj: Ústav územního rozvoje Brno

³⁾ zdroj: Krajský úřad Libereckého kraje

⁴⁾ zdroj: městská a obecní statistika; údaje jsou včetně detašovaných pracovišť; údaj vyjadřuje počet zařízení

Vzdálenost obce od sídla ORP			Stav územně plánovací dokumentace k 31. 12. 2007 ²⁾	Dopravní obslužnost (počet spojů ve všední den) ³⁾		Občanská vybavenost						Liberecký kraj	
sídlo ORP	km	min.		vlak	autobus	mateřská škola ³⁾	základní škola ³⁾	ordinace prakt. lékaře pro dospělé ⁴⁾	ordinace prakt. lékaře pro děti a dorost ⁴⁾	ordinace stomatologa ⁴⁾	ordinace gynekologa ⁴⁾		
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Liberecký kraj
10 obcí s nejvyšší celkovou intenzitou bytové výstavby													
Tanvald	15,7	16	schválená	16	61	ano	ano	-	1	1	1	1	Harrachov
Liberec	7,4	11	návrh	-	28	ne	ne	1	-	-	-	-	Šimonovice
Tanvald	6,3	9	schválená	-	20	ano	ano	-	-	-	-	-	Albrechtice v J. h.
Jablonec n.N.	7,1	9	schválená	40	136	ano	ano	1	1	1	1	1	Rychnov u J. n. N.
Tanvald	4,5	11	schválená	45	12	ne	ne	1	1	-	-	-	Jiřetín p. Bukovou
Turnov	12,1	19	schválená	-	9	ne	ne	-	-	-	-	-	Vlastibořice
Jablonec n.N.	10,4	17	schválená	-	50	ne	ne	1	-	-	-	-	Bedřichov
Turnov	9,1	14	zadání	-	10	ne	ne	-	-	-	-	-	Radimovice
Jilemnice	8,7	14	bez	-	32	ne	ne	-	-	-	-	-	Jestřábí v Krk.
Nový Bor	7,2	11	schválená	-	7	ne	ne	-	-	-	-	-	Svojkov
10 obcí s nejnižší celkovou bytovou výstavbou													
Česká Lípa	30,0	37	bez	-	11	ne	ne	-	-	-	-	-	Luka
Česká Lípa	31,9	40	bez	-	11	ne	ne	-	-	-	-	-	Tuhaň
Česká Lípa	29,0	38	bez	-	4	ne	ne	-	-	-	-	-	Blatce
Česká Lípa	20,5	24	bez	-	38	ne	ne	-	-	-	-	-	Chlum
Česká Lípa	16,8	23	bez	-	9	ne	ne	-	-	-	-	-	Velenice
Česká Lípa	29,2	36	bez	21	9	ne	ne	-	-	-	-	-	Velký Valtinov
Česká Lípa	24,1	31	bez	-	18	ne	ne	-	-	-	-	-	Vrchovany
Frydlant	12,3	19	schválená	20	21	ne	ne	-	-	-	-	-	Horní Řasnice
Česká Lípa	21,8	26	návrh	18	42	ano	ano	1	-	-	-	-	Kravaře
Liberec	21,2	22	schválená	20	38	ano	ano	1	1	-	-	-	Rynoltice

Tab 3. Vybrané údaje za obce s nejvyšší a nejnižší intenzitou bytové výstavby v rodinných domech za období 1998 - 2007 v Libereckém kraji

	Okres	Intenzita bytové výstavby celkem 1998 - 2007	Počet obyvatel celkem		Podíl obyvatel ve věku 20 - 34 let na celkovém počtu obyvatel (%)		Průměrný věk obyvatel		Index stáří (počet 65letých a starších na 100 obyvatel ve věku 0 - 14 let)		Míra registrované nezaměstnanosti (nová metodika) ¹⁾		
			k	k	k	k	k	k	k	k	k	k	k
			31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 1998	31. 12. 2007	31. 12. 2005
Liberecký kraj	x	1,00	429 080	433 948	23,6	23,6	37,5	39,8	72,9	91,2	7,73	7,04	6,05
10 obcí s nejvyšší intenzitou bytové výstavby v rodinných domech													
Šimonovice	LI	20,21	318	624	28,9	37,5	41,3	37,5	220,8	60,4	4,5	5,0	4,5
Bedřichov	JN	7,79	195	295	27,7	34,9	35,8	34,9	76,5	36,2	2,6	3,5	4,4
Radimovice	LI	7,72	222	259	27,0	29,3	44,8	42,0	182,1	117,6	7,4	6,6	8,3
Svojkov	CL	7,60	100	156	24,0	32,1	40,4	39,1	93,8	94,7	10,7	12,5	8,9
Dlouhý Most	LI	7,42	458	748	25,1	32,0	40,1	37,7	100,0	61,7	11,4	7,7	5,7
Albrechtice v J. h.	JN	6,66	332	318	25,6	29,9	39,7	39,9	75,9	87,8	8,6	7,3	7,3
Jeřmanice	LI	6,47	350	426	25,4	34,5	37,1	37,2	81,4	48,1	11,0	8,0	6,7
Krompach	CL	6,42	157	147	21,0	28,6	40,3	40,2	155,6	76,9	12,1	10,6	12,1
Maršovice	JN	6,37	358	463	27,1	30,2	38,4	39,7	60,3	76,5	6,4	5,3	4,3
Skalka u Doks	CL	5,91	139	144	22,3	31,9	37,2	38,5	72,0	85,0	15,3	9,7	9,7
obce s nejnižší/nulovou bytovou výstavbou v rodinných domech													
Luka	CL	0,00	76	107	27,6	24,3	41,2	39,5	127,3	100,0	21,2	28,8	15,4
Tuhaň	CL	0,00	303	255	29,7	21,2	39,4	40,8	84,4	97,4	13,2	14,6	13,2
Jiřetín p. Bukovou	JN	0,00	608	615	32,7	29,9	33,8	42,9	34,3	135,5	7,0	5,4	5,7
Paseky n. Jizerou	SM	0,00	266	250	22,6	30,0	42,3	42,9	146,5	172,4	7,0	6,2	6,2
Blatce	CL	0,00	39	79	20,5	26,6	44,9	39,5	160,0	68,8	18,5	22,2	18,5
Chlum	CL	0,00	240	263	22,5	29,7	36,7	38,1	60,8	77,3	15,5	14,0	10,9
Kravaře	CL	0,00	709	819	27,6	30,4	35,9	37,7	50,4	60,2	8,3	4,7	7,8
Velenice	CL	0,00	124	168	24,2	17,3	44,2	43,1	192,3	150,0	2,1	5,3	2,1
Velký Valtinov	CL	0,00	168	165	24,4	29,7	37,6	44,1	80,0	173,3	12,1	9,9	12,1
Vrchovany	CL	0,00	82	110	25,6	30,0	42,0	39,8	133,3	81,0	18,0	10,0	4,0
Vlastiboř	JN	0,00	115	132	20,0	23,5	47,8	47,1	220,0	241,7	5,2	1,7	1,7
Horní Řasnice	LI	0,00	203	240	27,1	30,4	37,7	36,7	69,8	54,3	23,0	27,4	23,9
Rynoltice	LI	0,00	723	739	25,3	28,0	38,0	41,1	76,0	106,8	9,0	10,3	8,5
Soběslavice	LI	0,00	122	141	18,9	34,0	42,1	38,7	173,3	89,5	9,1	9,1	6,1
Veselá	SM	0,00	179	204	25,7	26,5	39,1	42,5	117,9	137,5	8,2	2,5	2,5

¹⁾ zdroj: Ministerstvo práce a soc. věcí ČR

²⁾ zdroj: Ústav územního rozvoje Brno

³⁾ zdroj: Krajský úřad Libereckého kraje

⁴⁾ zdroj: městská a obecní statistika; údaje jsou včetně detašovaných pracovišť; údaj vyjadřuje počet zařízení

Vzdálenost obce od sídla ORP			Stav územně plánovací dokumentace k 31. 12. 2007 ²⁾	Dopravní obslužnost (počet spojů ve všední den) ³⁾		Občanská vybavenost						Liberecký kraj
sídlo ORP	km	min.		vlak	autobus	mateřská škola ³⁾	základní škola ³⁾	ordinace prakt. lékaře pro dospělé ⁴⁾	ordinace prakt. lékaře pro děti a dorost ⁴⁾	ordinace stomatologa ⁴⁾	ordinace gynekologa ⁴⁾	
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
10 obcí s nejvyšší intenzitou bytové výstavby v rodinných domech												
Liberec	7,4	11	návrh	-	28	ne	ne	1	-	-	-	Šimonovice
Jablonec n.N.	10,4	17	schválená	-	50	ne	ne	1	-	-	-	Bedřichov
Turnov	9,1	14	zadání	-	10	ne	ne	-	-	-	-	Radimovice
Nový Bor	7,2	11	schválená	-	7	ne	ne	-	-	-	-	Svojkov
Liberec	7,5	11	schválená	-	37	ano	ano	1	1	-	-	Dlouhý Most
Tanvald	6,3	9	schválená	-	20	ano	ano	-	-	-	-	Albrechtice v J. h.
Liberec	9,6	11	schválená	21	31	ne	ne	-	-	-	-	Jeřmanice
Nový Bor	19,5	29	návrh	-	13	ne	ne	-	-	-	-	Krompach
Jablonec n.N.	5,2	7	schválená	-	88	ano	ne	-	-	-	-	Maršovice
Česká Lípa	26,0	32	koncept	-	18	ne	ne	-	-	-	-	Skalka u Doks
obce s nejnižší/nulovou bytovou výstavbou v rodinných domech												
Česká Lípa	30,0	37	bez	-	11	ne	ne	-	-	-	-	Luka
Česká Lípa	31,9	40	bez	-	11	ne	ne	-	-	-	-	Tuhaň
Tanvald	4,5	11	schválená	45	12	ne	ne	1	1	-	-	Jiřetín p. Bukovou
Jilemnice	22,6	29	schválená	-	6	ano	ne	-	-	-	-	Paseky n. Jizerou
Česká Lípa	29,0	38	bez	-	4	ne	ne	-	-	-	-	Blatce
Česká Lípa	20,5	24	bez	-	38	ne	ne	-	-	-	-	Chlum
Česká Lípa	21,8	26	návrh	18	42	ano	ano	1	-	-	-	Kravaře
Česká Lípa	16,8	23	bez	-	9	ne	ne	-	-	-	-	Velenice
Česká Lípa	29,2	36	bez	21	9	ne	ne	-	-	-	-	Velký Valtinov
Česká Lípa	24,1	31	bez	-	18	ne	ne	-	-	-	-	Vrchovany
Železný Brod	9,2	15	bez	24	15	ne	ne	-	-	-	-	Vlastiboř
Frydlant	12,3	19	schválená	20	21	ne	ne	-	-	-	-	Horní Řasnice
Liberec	21,2	22	schválená	20	38	ano	ano	1	1	-	-	Rynoltice
Turnov	13,3	19	bez	-	15	ne	ne	-	-	-	-	Soběslavice
Semily	11,0	14	bez	-	14	ne	ne	-	-	-	-	Veselá

Tab 4. Bytová výstavba podle druhu budovy podle krajů v letech 1998 - 2007^{*)}

	Byty celkem	v tom							Modernizované byty ¹⁾
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech - penziencech	v nebytových objektech	stavebními úpravami nebytových prostorů	
				k rodinným domům	k bytovým domům				
Zahájené									
Česká republika	366 350	160 077	104 114	37 976	24 203	9 947	14 667	15 366	206 124
v tom kraje:									
Hl. město Praha	57 327	9 029	36 234	1 723	7 391	289	1 168	1 493	45 722
Středočeský	66 609	40 716	11 987	5 972	1 968	962	2 398	2 606	17 920
Jihočeský	25 061	13 242	4 659	3 537	1 438	754	634	797	6 900
Plzeňský	20 504	9 250	4 867	2 171	1 087	849	813	1 467	5 051
Karlovarský	8 215	3 007	2 110	432	999	281	606	780	7 802
Ústecký	14 832	6 549	2 435	1 256	1 359	649	1 380	1 204	6 082
Liberecký	13 184	5 946	4 088	943	675	556	429	547	1 486
Královéhradecký	16 899	7 516	4 489	1 577	897	505	928	987	8 854
Pardubický	18 411	8 508	5 423	1 960	613	737	432	738	10 094
Vysočina	17 844	9 089	3 127	2 698	1 003	534	780	613	4 120
Jihomoravský	44 448	18 037	13 410	5 131	3 708	1 210	1 908	1 044	36 023
Olomoucký	19 920	8 722	4 363	2 873	1 445	679	1 114	724	26 889
Zlínský	18 030	7 922	4 013	3 028	562	989	939	577	6 028
Moravskoslezský	25 066	12 544	2 909	4 675	1 058	953	1 138	1 789	23 149
Dokončené									
Česká republika	287 270	118 838	89 868	24 320	19 864	10 286	7 920	16 174	142 620
v tom kraje:									
Hl. město Praha	49 706	7 237	33 517	911	5 329	359	442	1 911	30 962
Středočeský	47 335	27 774	9 747	3 329	2 039	1 164	936	2 346	14 927
Jihočeský	17 307	8 659	3 787	1 406	1 195	1 010	441	809	5 334
Plzeňský	17 416	7 266	4 675	1 354	1 007	931	513	1 670	3 262
Karlovarský	5 771	2 480	1 719	242	411	188	192	539	6 999
Ústecký	10 046	4 741	1 852	443	753	415	707	1 135	3 497
Liberecký	10 247	4 296	3 499	495	579	479	395	504	1 183
Královéhradecký	14 339	5 941	3 885	1 384	752	542	658	1 177	5 298
Pardubický	14 601	6 015	4 768	1 464	484	647	337	886	6 336
Vysočina	14 156	6 728	2 766	1 786	937	722	500	717	3 349
Jihomoravský	36 090	14 148	11 179	3 394	3 744	1 347	925	1 353	22 036
Olomoucký	15 594	6 328	3 847	2 125	1 354	732	615	593	19 995
Zlínský	15 436	7 254	3 044	2 358	376	1 008	586	810	4 575
Moravskoslezský	19 226	9 971	1 583	3 629	904	742	673	1 724	14 855
Rozestavěné k 31.12. (průměrný stav)									
Česká republika	136 662	66 719	24 783	28 766	6 690	2 352	3 743	3 609	39 622
v tom kraje:									
Hl. město Praha	14 747	2 814	8 239	1 088	1 843	80	392	291	8 789
Středočeský	23 923	15 453	2 420	4 358	378	241	629	444	2 799
Jihočeský	12 347	6 656	1 306	3 223	445	165	229	323	1 601
Plzeňský	8 994	4 850	1 234	1 828	220	297	169	396	1 151
Karlovarský	3 188	1 170	685	386	447	76	206	219	1 415
Ústecký	5 851	2 454	907	1 190	454	117	413	315	1 352
Liberecký	5 086	2 520	938	1 006	269	108	95	149	438
Královéhradecký	5 722	2 751	1 007	1 044	256	181	218	266	1 897
Pardubický	6 052	2 918	1 147	1 366	166	198	109	150	1 585
Vysočina	7 423	3 799	625	2 432	205	95	153	113	827
Jihomoravský	15 663	7 839	2 796	3 337	783	272	443	193	7 444
Olomoucký	9 011	4 418	1 338	1 885	784	126	244	217	2 915
Zlínský	7 698	3 672	1 248	2 104	170	162	185	156	1 770
Moravskoslezský	10 959	5 405	895	3 520	271	232	258	379	5 639

^{*)} bez promítnutí územních změn

¹⁾ nejsou v úhrnu celkového počtu bytů, představují však kvalitativní zlepšení bytového fondu

Tab 5. Bytová výstavba na 1 000 obyvatel podle druhu budovy podle krajů v letech 1998 - 2007^{*)}

	Byty celkem (roční průměr)	v tom							Modernizované byty ¹⁾
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách		v domech s pečovat. službou a domovech - penziencech	v nebytových objektech	stavebními úpravami nebytových prostorů	
				k rodinným domům	k bytovým domům				
Zahájené									
Česká republika	3,6	1,6	1,0	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1	2,0
v tom kraje:									
Hl. město Praha	4,9	0,8	3,1	0,1	0,6	0,0	0,1	0,1	3,9
Středočeský	5,9	3,6	1,1	0,5	0,2	0,1	0,2	0,2	1,6
Jihočeský	4,0	2,1	0,7	0,6	0,2	0,1	0,1	0,1	1,1
Plzeňský	3,7	1,7	0,9	0,4	0,2	0,2	0,1	0,3	0,9
Karlovarský	2,7	1,0	0,7	0,1	0,3	0,1	0,2	0,3	2,6
Ústecký	1,8	0,8	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,7
Liberecký	3,1	1,4	1,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3
Královéhradecký	3,1	1,4	0,8	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2	1,6
Pardubický	3,6	1,7	1,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	2,0
Vysočina	3,5	1,8	0,6	0,5	0,2	0,1	0,2	0,1	0,8
Jihomoravský	3,9	1,6	1,2	0,5	0,3	0,1	0,2	0,1	3,2
Olomoucký	3,1	1,4	0,7	0,4	0,2	0,1	0,2	0,1	4,2
Zlínský	3,0	1,3	0,7	0,5	0,1	0,2	0,2	0,1	1,0
Moravskoslezský	2,0	1,0	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	1,8
Dokončené									
Česká republika	2,8	1,2	0,9	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	1,4
v tom kraje:									
Hl. město Praha	4,2	0,6	2,8	0,1	0,5	0,0	0,0	0,2	2,6
Středočeský	4,2	2,4	0,9	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	1,3
Jihočeský	2,8	1,4	0,6	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,9
Plzeňský	3,2	1,3	0,8	0,2	0,2	0,2	0,1	0,3	0,6
Karlovarský	1,9	0,8	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	2,3
Ústecký	1,2	0,6	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Liberecký	2,4	1,0	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
Královéhradecký	2,6	1,1	0,7	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2	1,0
Pardubický	2,9	1,2	0,9	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2	1,2
Vysočina	2,7	1,3	0,5	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,6
Jihomoravský	3,2	1,3	1,0	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	1,9
Olomoucký	2,4	1,0	0,6	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	3,1
Zlínský	2,6	1,2	0,5	0,4	0,1	0,2	0,1	0,1	0,8
Moravskoslezský	1,5	0,8	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	1,2
Rozestavěné k 31.12. (průměrný stav)									
Česká republika	13,3	6,5	2,4	2,8	0,7	0,2	0,4	0,4	3,9
v tom kraje:									
Hl. město Praha	12,5	2,4	7,0	0,9	1,6	0,1	0,3	0,2	7,5
Středočeský	21,1	13,6	2,1	3,8	0,3	0,2	0,6	0,4	2,5
Jihočeský	19,7	10,6	2,1	5,1	0,7	0,3	0,4	0,5	2,6
Plzeňský	16,3	8,8	2,2	3,3	0,4	0,5	0,3	0,7	2,1
Karlovarský	10,5	3,8	2,2	1,3	1,5	0,2	0,7	0,7	4,6
Ústecký	7,1	3,0	1,1	1,4	0,6	0,1	0,5	0,4	1,6
Liberecký	11,9	5,9	2,2	2,3	0,6	0,3	0,2	0,3	1,0
Královéhradecký	10,4	5,0	1,8	1,9	0,5	0,3	0,4	0,5	3,5
Pardubický	11,9	5,7	2,3	2,7	0,3	0,4	0,2	0,3	3,1
Vysočina	14,4	7,3	1,2	4,7	0,4	0,2	0,3	0,2	1,6
Jihomoravský	13,9	6,9	2,5	3,0	0,7	0,2	0,4	0,2	6,6
Olomoucký	14,1	6,9	2,1	2,9	1,2	0,2	0,4	0,3	4,6
Zlínský	13,0	6,2	2,1	3,5	0,3	0,3	0,3	0,3	3,0
Moravskoslezský	8,7	4,3	0,7	2,8	0,2	0,2	0,2	0,3	4,5

^{*)} bez promítnutí územních změn

¹⁾ nejsou v úhrnu celkového počtu bytů, představují však kvalitativní zlepšení bytového fondu

Tab 6. Průměrná doba výstavby rodinných a bytových domů dokončených podle krajů v letech 1998 - 2007⁾

	v měsících									
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Rodinné domy									
Česká republika	54	54	59	48	47	45	44	43	39	39
v tom kraje:										
Hl. město Praha	35	31	39	38	36	33	37	36	29	31
Středočeský	51	50	54	44	40	37	36	36	34	33
Jihočeský	58	61	65	52	46	47	49	43	43	46
Plzeňský	57	58	65	50	53	51	47	49	42	38
Karlovarský	41	44	56	47	44	45	45	38	38	39
Ústecký	49	67	63	48	43	42	45	43	45	39
Liberecký	47	50	59	54	45	53	52	46	42	36
Královéhradecký	56	55	63	48	48	47	48	45	38	42
Pardubický	47	53	51	43	43	48	41	41	39	37
Vysočina	56	55	67	51	53	55	48	54	44	44
Jihomoravský	58	61	63	50	52	52	48	47	42	42
Olomoucký	64	54	55	50	50	48	47	46	43	42
Zlínský	71	74	73	59	59	54	60	61	51	54
Moravskoslezský	55	49	54	47	46	45	39	41	38	37
	Bytové domy									
Česká republika	33	32	29	35	28	33	30	28	31	29
v tom kraje:										
Hl. město Praha	46	35	46	71	33	42	28	28	32	27
Středočeský	19	39	44	28	28	27	25	21	25	25
Jihočeský	24	22	21	27	20	26	24	41	26	34
Plzeňský	17	17	18	17	17	31	25	21	23	42
Karlovarský	15	34	16	20	24	23	36	27	33	31
Ústecký	56	21	28	39	42	30	55	23	58	78
Liberecký	26	48	23	20	47	32	49	49	27	43
Královéhradecký	29	25	16	22	24	24	28	23	35	20
Pardubický	18	26	24	19	30	25	22	22	34	27
Vysočina	14	77	23	16	21	19	54	23	28	29
Jihomoravský	26	27	22	27	27	34	33	30	33	26
Olomoucký	26	31	21	22	21	34	26	33	68	29
Zlínský	29	33	26	24	86	26	29	23	19	25
Moravskoslezský	78	20	14	22	20	67	29	58	22	35

⁾ podle územní struktury k 1. 1. 2007

Tab 7. Průměrné kupní ceny vybraných druhů nemovitostí podle krajů v letech 1998 - 2006

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾
	Rodinné domy (Kč/m³)								
Česká republika	843	880	948	1 011	1 163	1 306	1 587	1 753	1 822
v tom kraje:									
Hl. město Praha	2 914	3 102	3 745	4 008	4 796	5 471	6 405	6 199	6 202
Středočeský	1 006	1 095	1 163	1 222	1 532	1 736	2 090	2 375	2 419
Jihočeský	764	784	874	989	1 137	1 273	1 497	1 601	1 764
Plzeňský	792	742	902	922	954	1 098	1 363	1 500	1 618
Karlovarský	782	798	1 013	937	1 149	1 237	1 373	1 513	1 662
Ústecký	684	695	763	825	991	996	1 129	1 330	1 434
Liberecký	836	753	845	940	1 107	1 160	1 466	1 706	1 786
Královéhradecký	693	804	859	925	1 003	1 124	1 338	1 491	1 681
Pardubický	638	711	739	790	881	1 033	1 257	1 421	1 515
Vysočina	648	709	718	814	924	992	1 225	1 322	1 449
Jihomoravský	813	902	931	1 039	1 152	1 274	1 594	1 723	1 828
Olomoucký	644	686	684	755	809	894	1 158	1 244	1 373
Zlínský	893	877	942	973	1 013	1 147	1 491	1 603	1 665
Moravskoslezský	746	812	910	976	1 078	1 138	1 434	1 486	1 532
	Bytové domy (Kč/m³)								
Česká republika	580	612	769	929	1 110	1 295	884	1 232	1 664
v tom kraje:									
Hl. město Praha	701	849	1 157	1 640	2 863	2 837	2 754	3 403	3 727
Středočeský	452	604	631	974	1 425	1 709	997	1 278	2 054
Jihočeský	470	492	580	724	1 048	1 165	664	1 279	1 369
Plzeňský	472	494	645	528	777	870	536	719	1 263
Karlovarský	462	519	732	937	1 079	1 299	824	1 427	2 122
Ústecký	398	445	548	708	751	824	731	970	1 258
Liberecký	614	489	704	554	796	740	510	872	903
Královéhradecký	742	617	728	789	788	1 109	468	909	1 301
Pardubický	415	563	530	336	993	1 307	1 014	1 185	1 281
Vysočina	509	601	837	815	828	655	717	1 093	1 513
Jihomoravský	781	784	903	1 058	1 632	1 724	1 770	1 942	2 579
Olomoucký	808	648	609	751	1 004	1 067	703	809	1 127
Zlínský	961	540	875	1 158	1 005	1 761	814	898	1 968
Moravskoslezský	482	540	686	675	944	1 002	732	927	1 227

¹⁾ předběžné údaje

Tab 7. Průměrné kupní ceny vybraných druhů nemovitostí podle krajů v letech 1998 - 2006

dokončení

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾
	Byty (Kč/m²)								
Česká republika	8 077	12 453	7 684	7 326	8 590	11 489	11 941	13 213	14 051
v tom kraje:									
Hl. město Praha	19 228	22 954	23 036	21 006	23 131	30 498	31 145	33 426	36 555
Středočeský	6 147	7 797	5 117	6 332	7 667	10 829	13 426	14 772	16 255
Jihočeský	3 584	5 172	3 740	3 644	4 311	7 889	8 537	10 571	11 585
Plzeňský	7 202	6 539	5 701	6 033	5 824	9 490	9 803	12 993	11 464
Karlovarský	7 171	5 805	3 574	3 814	5 629	6 827	9 073	9 848	10 467
Ústecký	5 414	4 817	2 997	3 269	3 276	4 225	5 173	5 789	6 031
Liberecký	4 961	4 993	3 036	3 514	5 122	6 938	9 788	10 199	11 413
Královéhradecký	5 442	6 514	5 419	6 469	8 036	11 085	12 107	12 341	13 698
Pardubický	4 515	5 829	3 950	4 370	6 367	7 518	10 863	12 326	13 816
Vysočina	4 057	4 951	4 017	4 869	6 689	8 395	9 596	10 776	11 946
Jihomoravský	7 389	7 180	5 799	6 172	8 964	11 796	12 549	15 131	17 319
Olomoucký	5 834	6 930	5 921	5 176	5 997	6 982	9 433	10 940	12 599
Zlínský	5 890	6 957	5 415	5 880	7 336	9 803	11 154	11 936	13 940
Moravskoslezský	5 163	4 472	3 474	3 969	5 311	7 053	7 304	8 315	9 882
	Garáže (Kč/m³)								
Česká republika	1 008	1 066	1 181	1 197	1 232	1 542	1 539	1 556	1 595
v tom kraje:									
Hl. město Praha	1 763	2 007	2 542	2 406	2 762	3 128	3 100	3 189	3 300
Středočeský	1 076	1 156	1 311	1 287	1 385	1 633	1 755	1 793	1 819
Jihočeský	1 088	1 135	1 270	1 286	1 260	1 615	1 582	1 550	1 559
Plzeňský	1 066	1 038	1 244	1 240	1 175	1 546	1 505	1 565	1 508
Karlovarský	859	888	914	930	893	1 075	1 175	1 141	1 190
Ústecký	877	914	1 016	1 020	993	1 266	1 245	1 242	1 265
Liberecký	1 016	1 064	1 143	1 157	1 163	1 438	1 467	1 478	1 525
Královéhradecký	1 022	1 007	1 115	1 069	1 130	1 352	1 510	1 499	1 539
Pardubický	955	990	1 029	1 190	1 129	1 393	1 423	1 523	1 557
Vysočina	943	1 080	1 121	1 103	1 189	1 482	1 506	1 564	1 661
Jihomoravský	1 249	1 329	1 431	1 417	1 535	1 900	1 873	1 865	1 970
Olomoucký	957	970	1 031	1 120	1 133	1 431	1 401	1 473	1 581
Zlínský	1 192	1 459	1 323	1 349	1 353	1 755	1 696	1 708	1 843
Moravskoslezský	799	855	936	972	1 098	1 243	1 263	1 305	1 297

¹⁾ předběžné údaje

Tab 8. Průměrné ceny vybraných druhů nemovitostí podle krajů v letech 1998 - 2006
- tříleté průměry¹⁾

	1998 - 2000			2001 - 2003			2004 - 2006		
	počet převodů	cena (Kč/m ³)		počet převodů	cena (Kč/m ³)		počet převodů	cena (Kč/m ³)	
		odhadní	kupní		odhadní	kupní		odhadní	kupní
Rodinné domy									
Česká republika	22 851	795	893	32 412	1 005	1 126	41 706	1 450	1 728
v tom kraje:									
Hl. město Praha	275	2 849	3 032	317	4 060	4 466	328	5 521	6 270
Středočeský	4 823	963	1 099	5 907	1 254	1 431	9 169	1 911	2 308
Jihočeský	2 200	704	805	3 078	977	1 107	3 736	1 375	1 628
Plzeňský	1 755	686	800	2 061	866	968	2 715	1 252	1 500
Karlovarský	661	817	852	820	1 021	1 103	901	1 268	1 515
Ústecký	1 092	630	729	1 340	797	927	2 651	1 088	1 320
Liberecký	776	718	800	882	912	1 040	1 378	1 365	1 668
Královéhradecký	1 731	737	802	2 495	912	1 006	2 707	1 264	1 522
Pardubický	973	608	700	1 786	808	904	2 484	1 179	1 411
Vysočina	1 297	603	700	2 270	812	898	2 463	1 151	1 340
Jihomoravský	2 978	820	901	4 954	1 007	1 133	5 353	1 457	1 713
Olomoucký	1 197	600	687	1 945	728	815	2 283	1 053	1 268
Zlínský	1 288	807	905	2 278	945	1 037	3 048	1 364	1 594
Moravskoslezský	1 805	756	812	2 279	984	1 067	2 490	1 257	1 487
Bytové domy									
Česká republika	3 240	804	654	2 902	917	1 046	2 516	1 056	1 332
v tom kraje:									
Hl. město Praha	660	1 012	844	221	1 593	1 876	72	2 543	3 331
Středočeský	371	775	550	331	1 021	1 364	391	1 124	1 599
Jihočeský	260	736	502	256	961	909	212	900	1 112
Plzeňský	138	616	561	101	625	608	88	837	873
Karlovarský	396	826	583	444	778	1 067	309	1 099	1 562
Ústecký	272	592	468	293	794	729	422	922	1 068
Liberecký	77	606	585	69	675	704	79	716	807
Královéhradecký	235	764	698	244	763	828	215	864	959
Pardubický	38	664	508	50	696	732	65	832	1 191
Vysočina	64	659	631	58	829	756	63	1 016	1 080
Jihomoravský	265	953	857	248	1 259	1 368	188	1 598	2 163
Olomoucký	137	790	719	156	758	909	135	868	923
Zlínský	61	762	706	49	1 026	1 305	63	1 184	1 279
Moravskoslezský	266	691	575	382	755	814	214	888	990

¹⁾ data publikovaná za sledované období bez zpětných propočtů

Tab 8. Průměrné ceny vybraných druhů nemovitostí podle krajů v letech 1998 - 2006
- tříleté průměry¹⁾

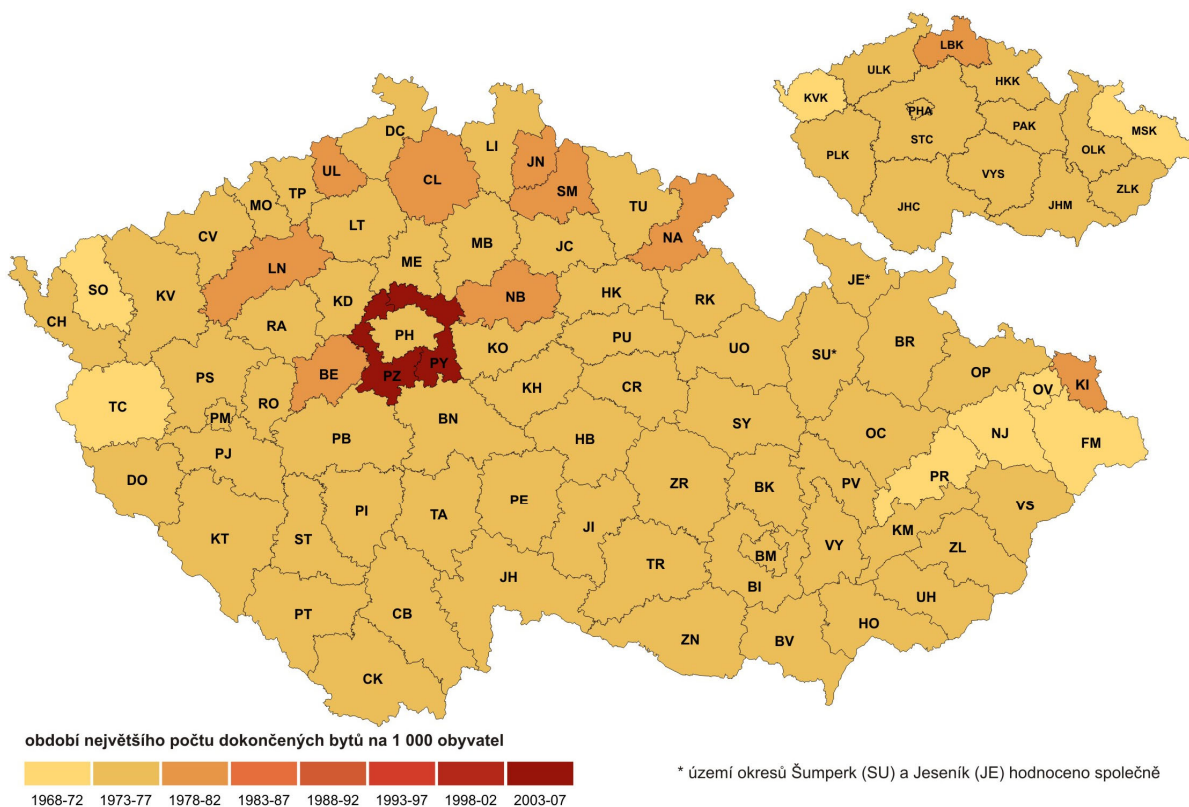
dokončení

	1998 - 2000			2001 - 2003			2004 - 2006		
	počet převodů	cena (Kč/m ³) ¹⁾		počet převodů	cena (Kč/m ³) ¹⁾		počet převodů	cena (Kč/m ³) ¹⁾	
		odhadní	kupní		odhadní	kupní		odhadní	kupní
Byty (Kč/m²)									
Česká republika	6 179	9 602	11 306	20 589	6 524	8 499	50 024	10 811	13 184
v tom kraje:									
Hl. město Praha	1 812	20 287	23 566	2 269	14 208	24 009	3 823	26 457	33 724
Středočeský	1 085	5 358	7 129	2 293	6 367	8 196	6 612	11 719	15 071
Jihočeský	494	4 912	4 622	2 747	5 670	5 363	4 218	9 073	10 243
Plzeňský	219	6 017	6 676	828	5 357	6 453	2 739	9 656	11 708
Karlovarský	281	4 749	5 890	1 604	4 651	5 154	3 191	8 741	9 833
Ústecký	83	3 699	4 908	1 167	3 896	3 377	4 730	5 384	5 772
Liberecký	54	4 296	4 831	306	4 921	5 486	2 081	8 990	10 464
Královéhradecký	232	4 751	6 618	1 092	6 303	8 483	2 541	10 548	12 763
Pardubický	140	4 797	5 713	1 318	5 964	6 263	3 267	10 227	12 463
Vysočina	281	4 213	4 946	1 150	4 646	6 580	2 225	8 445	10 894
Jihomoravský	575	5 469	6 807	2 162	6 890	8 477	4 666	13 008	15 142
Olomoucký	177	7 007	7 049	595	5 655	6 171	2 258	9 446	11 328
Zlínský	515	5 527	6 479	1 948	5 598	7 704	3 924	9 189	12 523
Moravskoslezský	231	4 126	4 899	1 110	4 249	5 095	3 749	7 555	8 657
Garáže (Kč/m³)									
Česká republika	9 920	1 010	1 075	16 440	1 219	1 289	23 297	1 453	1 565
v tom kraje:									
Hl. město Praha	149	1 957	1 907	277	2 271	2 516	359	2 657	3 191
Středočeský	930	1 171	1 137	1 894	1 311	1 418	3 136	1 553	1 792
Jihočeský	894	1 060	1 154	1 587	1 312	1 380	2 086	1 443	1 563
Plzeňský	590	1 022	1 111	944	1 209	1 266	1 286	1 446	1 527
Karlovarský	731	895	874	993	997	950	1 200	1 183	1 167
Ústecký	801	882	918	1 101	1 040	1 066	2 374	1 219	1 251
Liberecký	358	1 030	1 069	546	1 172	1 205	973	1 454	1 490
Královéhradecký	587	1 014	1 062	1 103	1 114	1 168	1 403	1 442	1 519
Pardubický	467	896	991	1 026	1 188	1 230	1 439	1 425	1 505
Vysočina	500	959	1 062	993	1 146	1 231	1 468	1 464	1 584
Jihomoravský	1 098	1 227	1 350	1 909	1 478	1 592	2 352	1 752	1 902
Olomoucký	537	928	991	899	1 128	1 190	1 081	1 376	1 493
Zlínský	559	1 119	1 353	957	1 342	1 470	1 275	1 591	1 753
Moravskoslezský	1 719	811	867	2 211	1 005	1 070	2 865	1 245	1 290

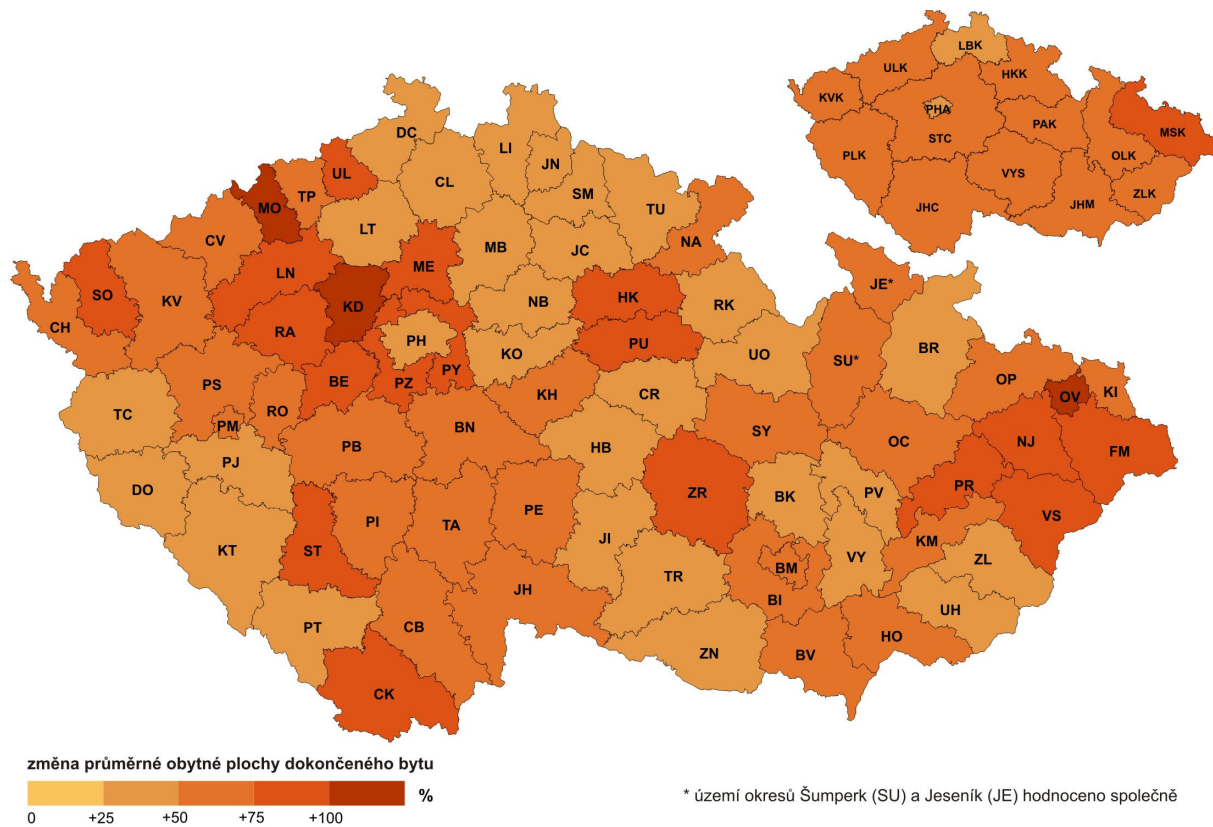
¹⁾ data publikovaná za sledované období bez zpětných propočtů

¹⁾ u bytů ceny za m²

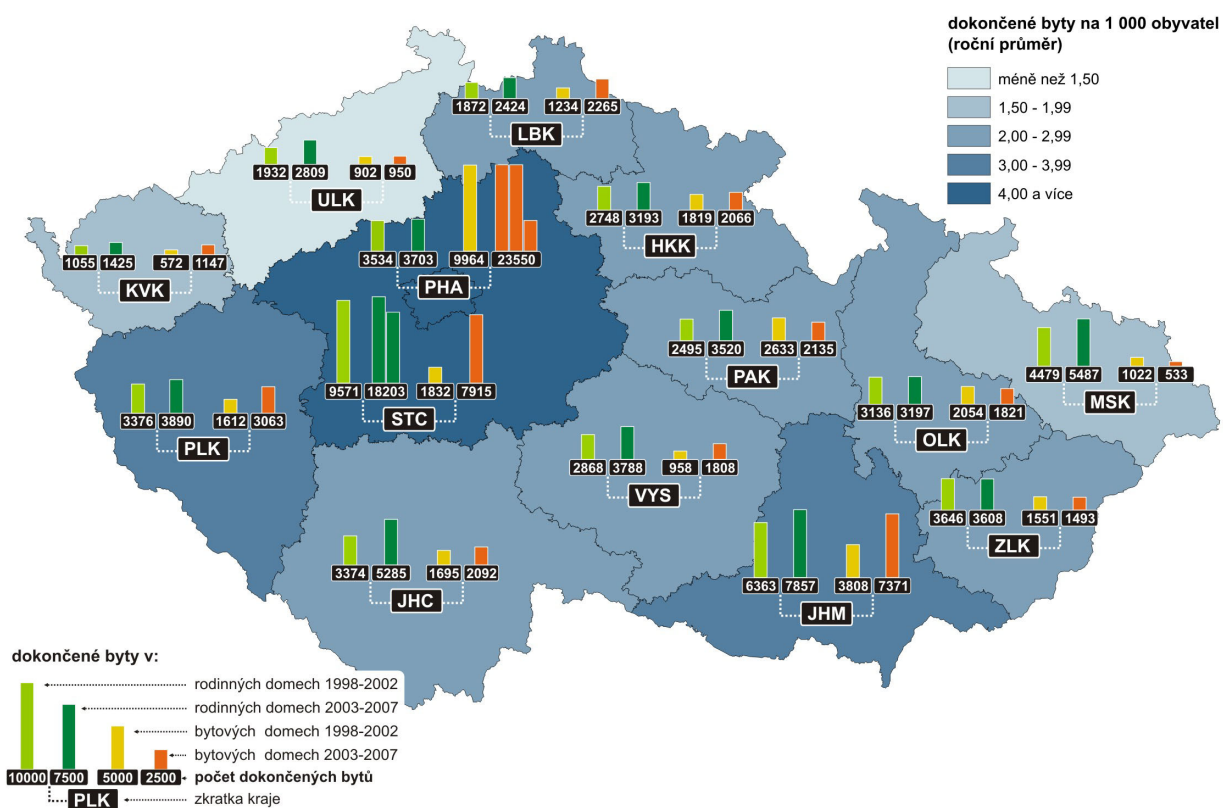
1. Období největší intenzity bytové výstavby v okresech a krajích ČR v letech 1968 - 2007

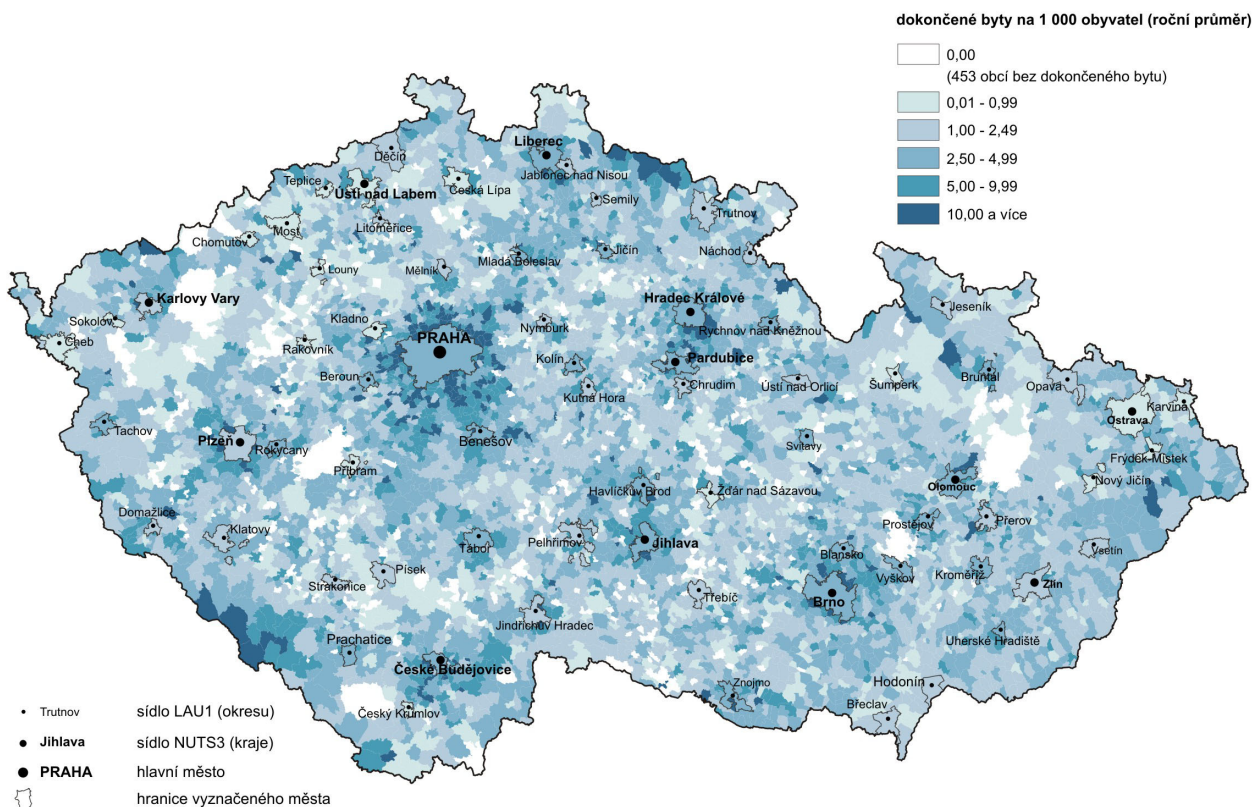
2. Změna průměrné obytné plochy jednoho dokončeného bytu v okresech a krajích ČR mezi období let 1968 - 1972 a období let 2003 - 2007

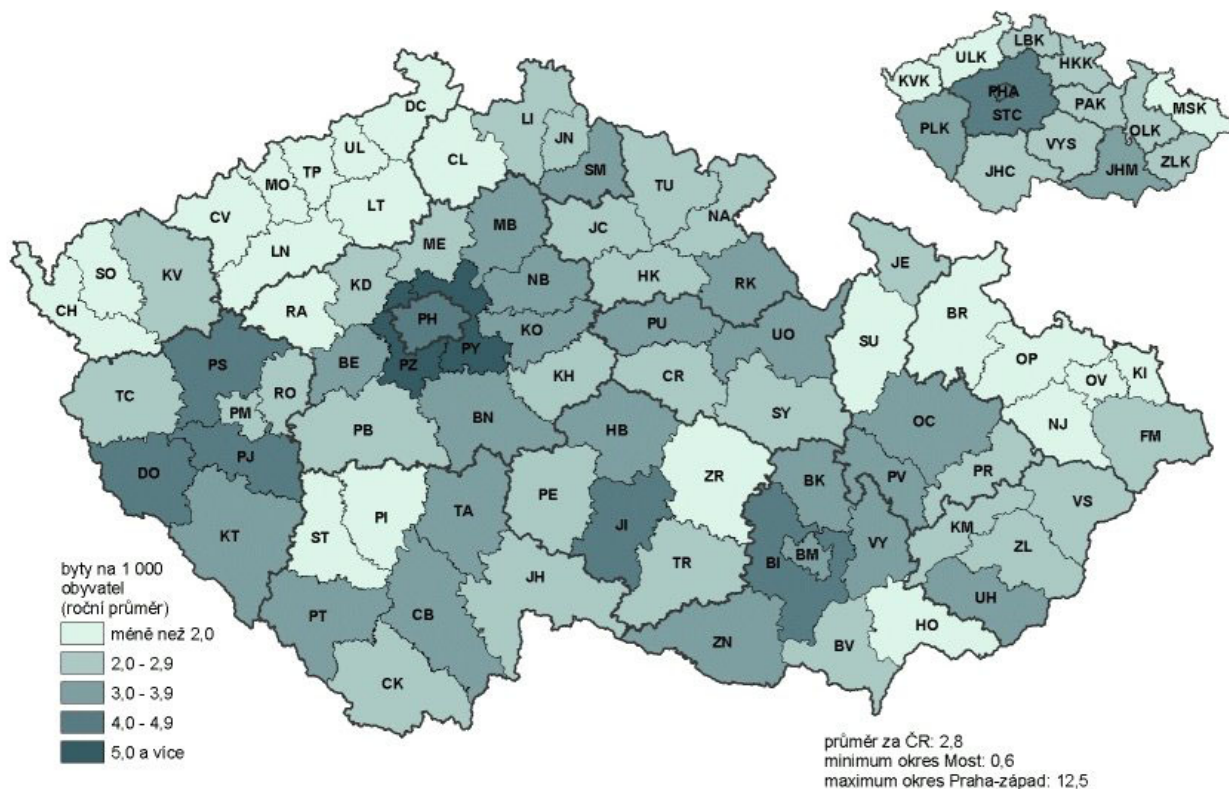
3. Dokončené byty na 1 000 obyvatel a dokončené byty v rodinných a bytových domech v krajích ČR v letech 1998 - 2007

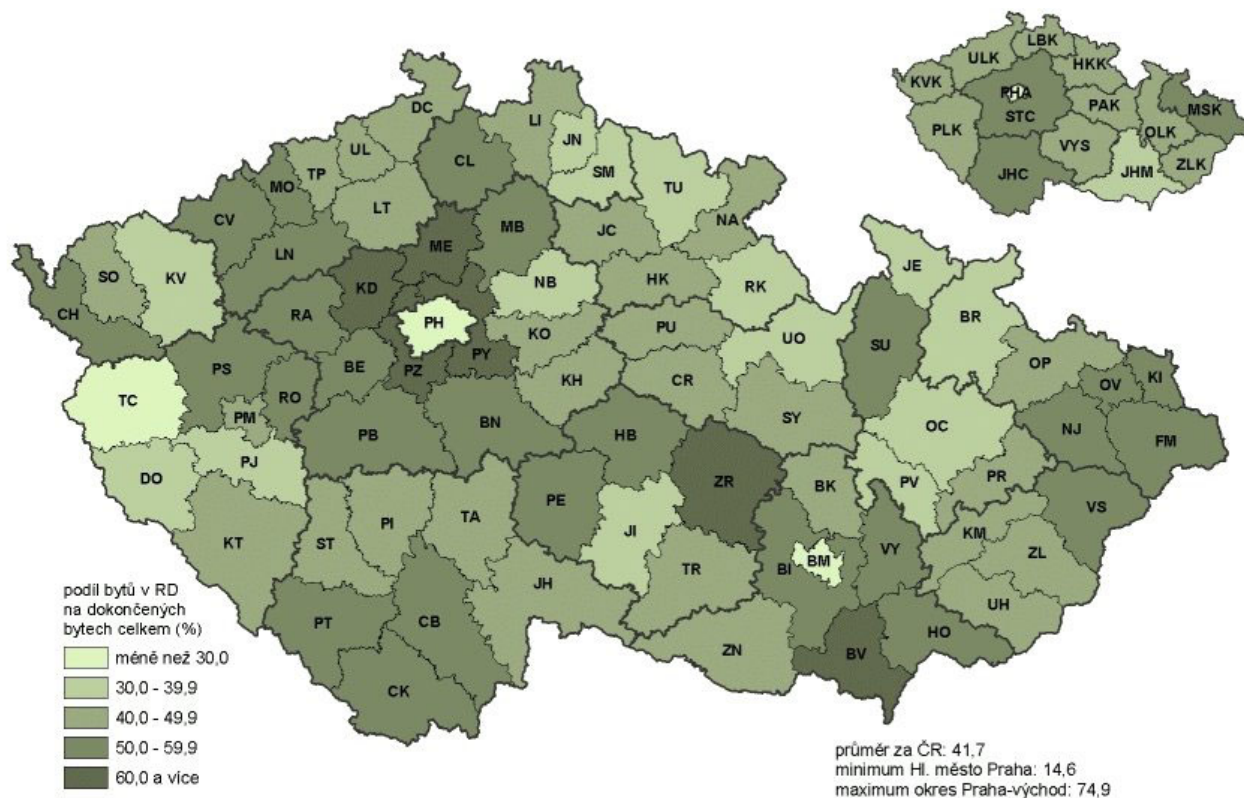
4. Dokončené byty na 1 000 obyvatel v obcích ČR v letech 1998 - 2007

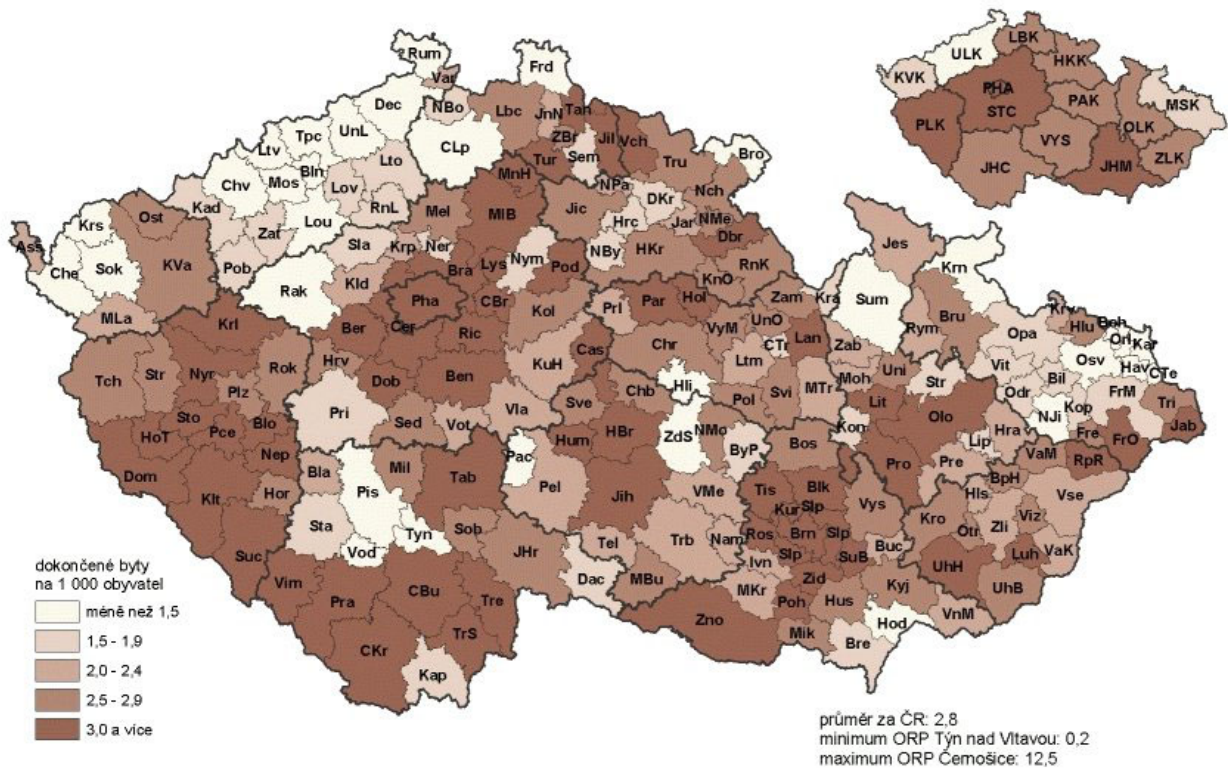
5. Dokončené byty na 1 000 obyvatel v okresech a krajích ČR v letech 1998 - 2007 (roční průměr)

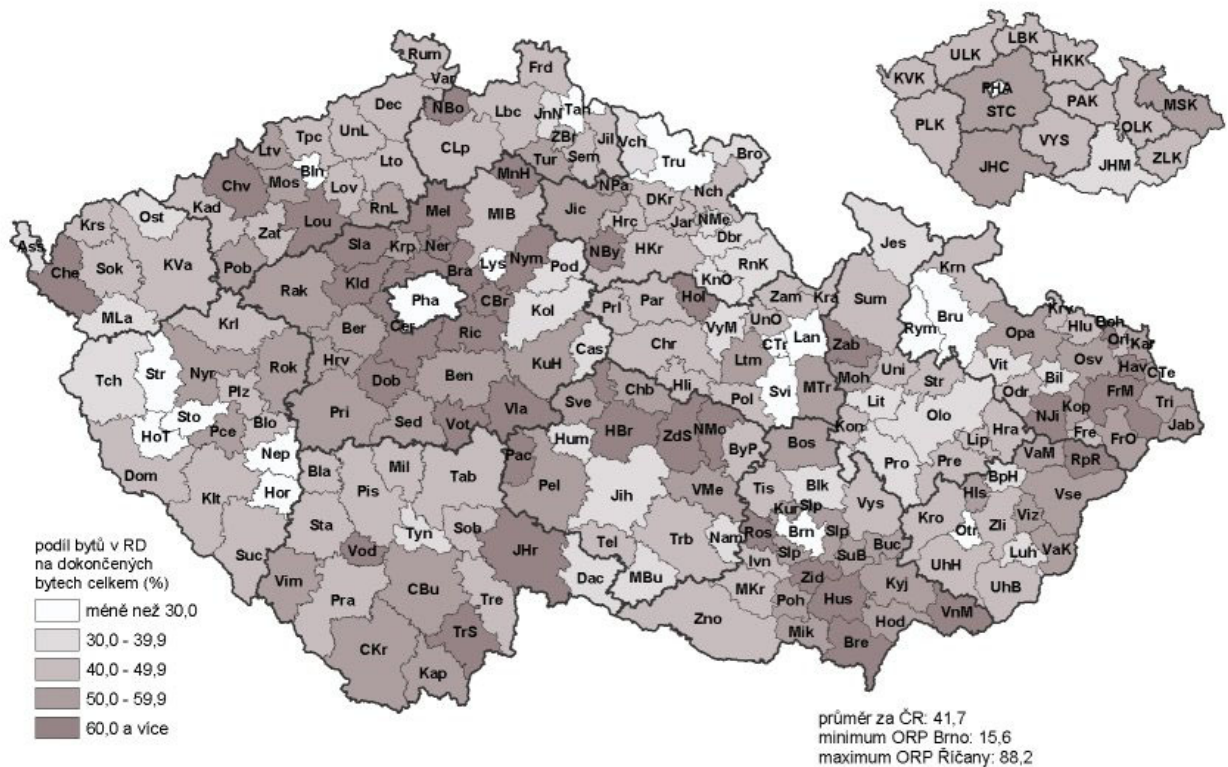
6. Podíl dokončených bytů v rodinných domech na celkovém počtu dokončených bytů v okresech a krajích ČR v letech 1998 - 2007 (bez nástavby, přístavby a vestavby)

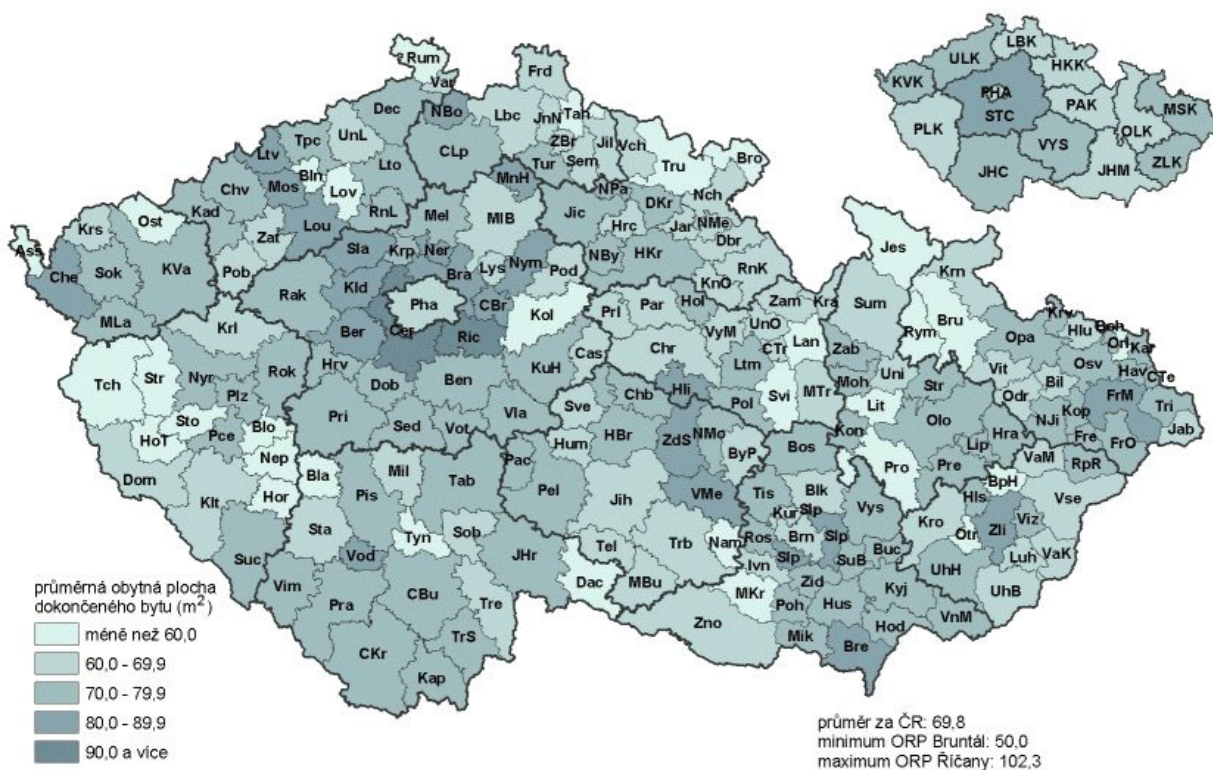
7. Dokončené byty na 1 000 obyvatel ve správních obvodech ORP a krajích ČR v letech 1998 - 2007 (roční průměr)

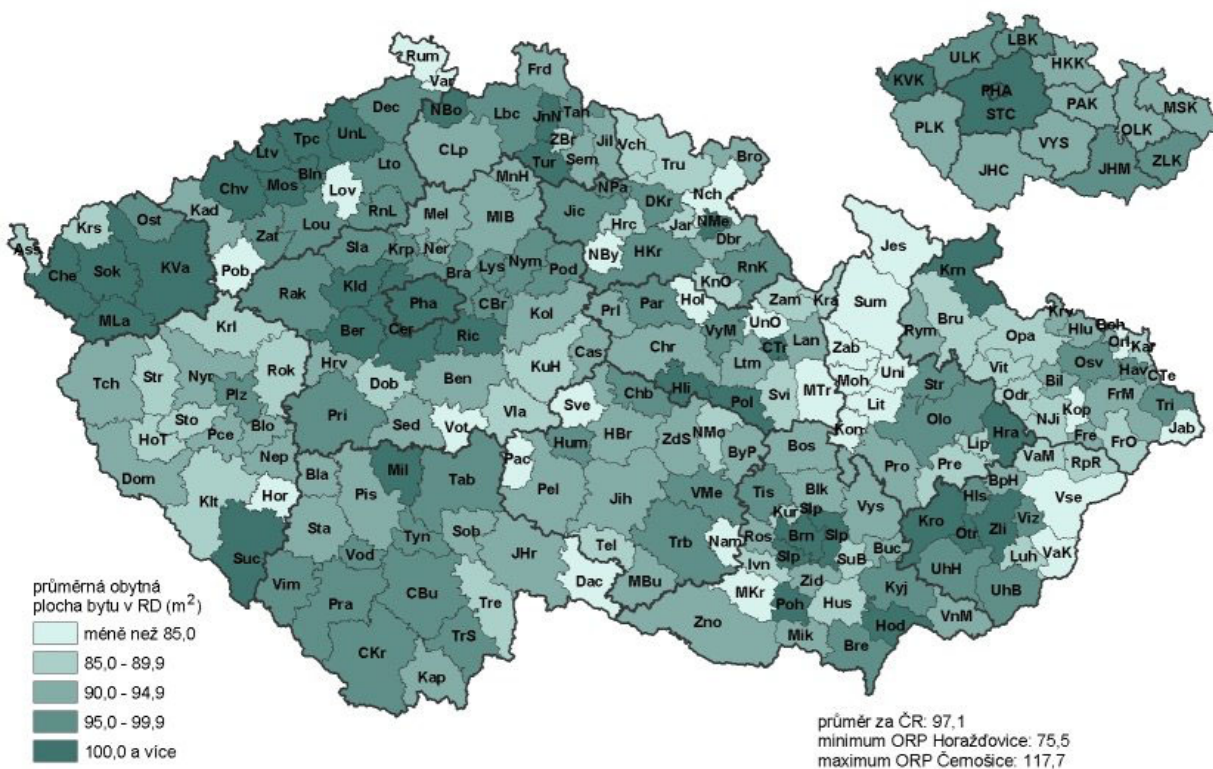
8. Podíl dokončených bytů v rodinných domech na celkovém počtu dokončených bytů ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007 (bez nástavby, přístavby a vestavby)

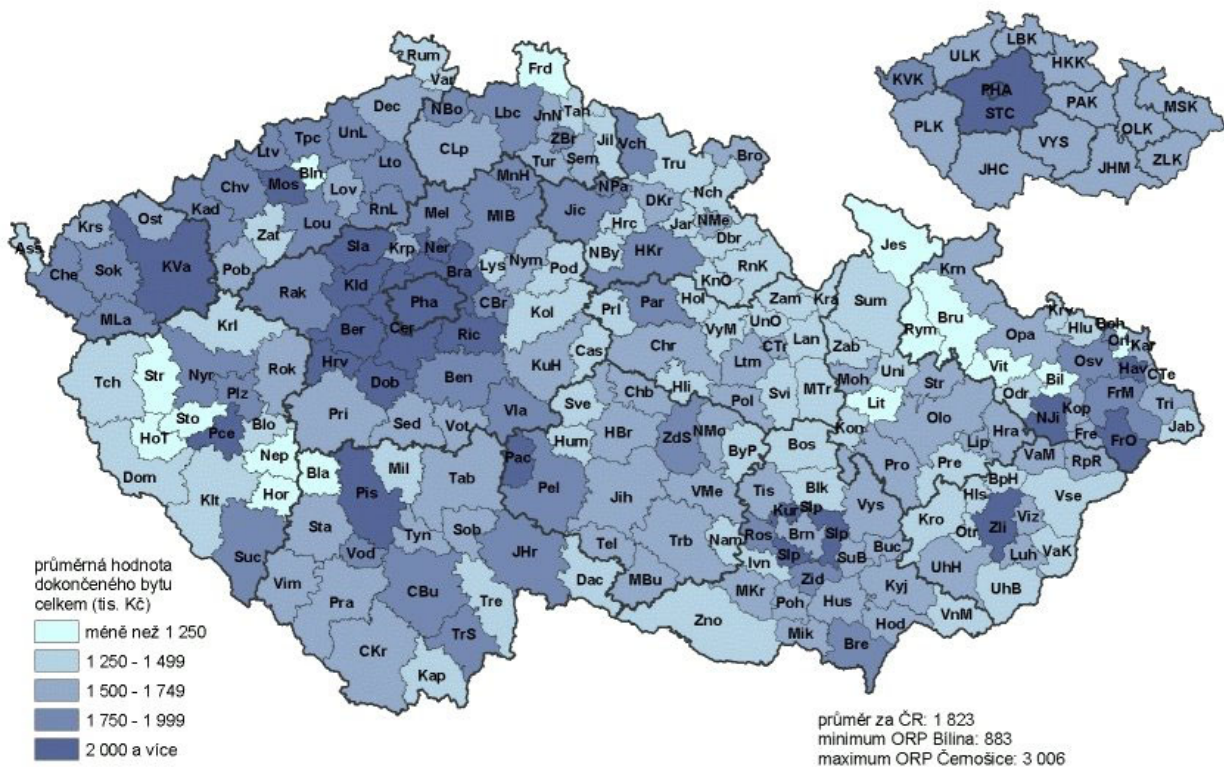
9. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu celkem ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007

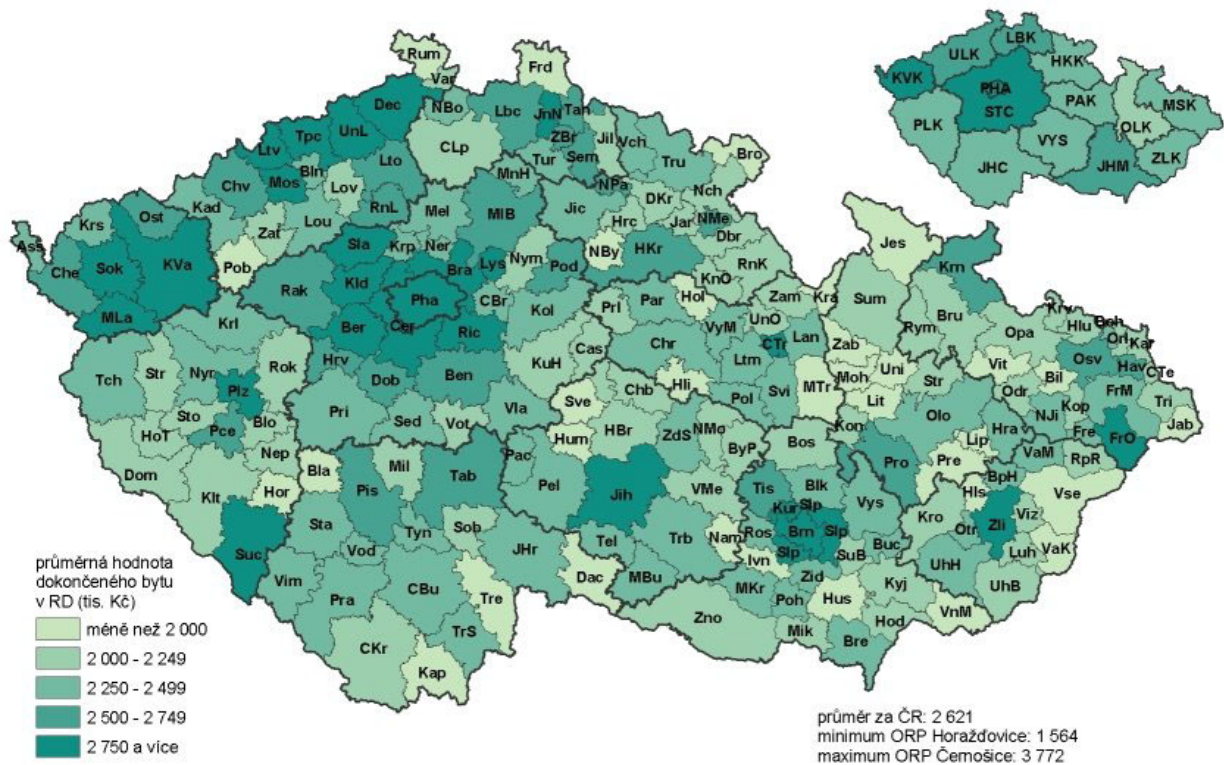
10. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu v rodinném domě ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007 (bez nástavby, přístavby a vestavby)

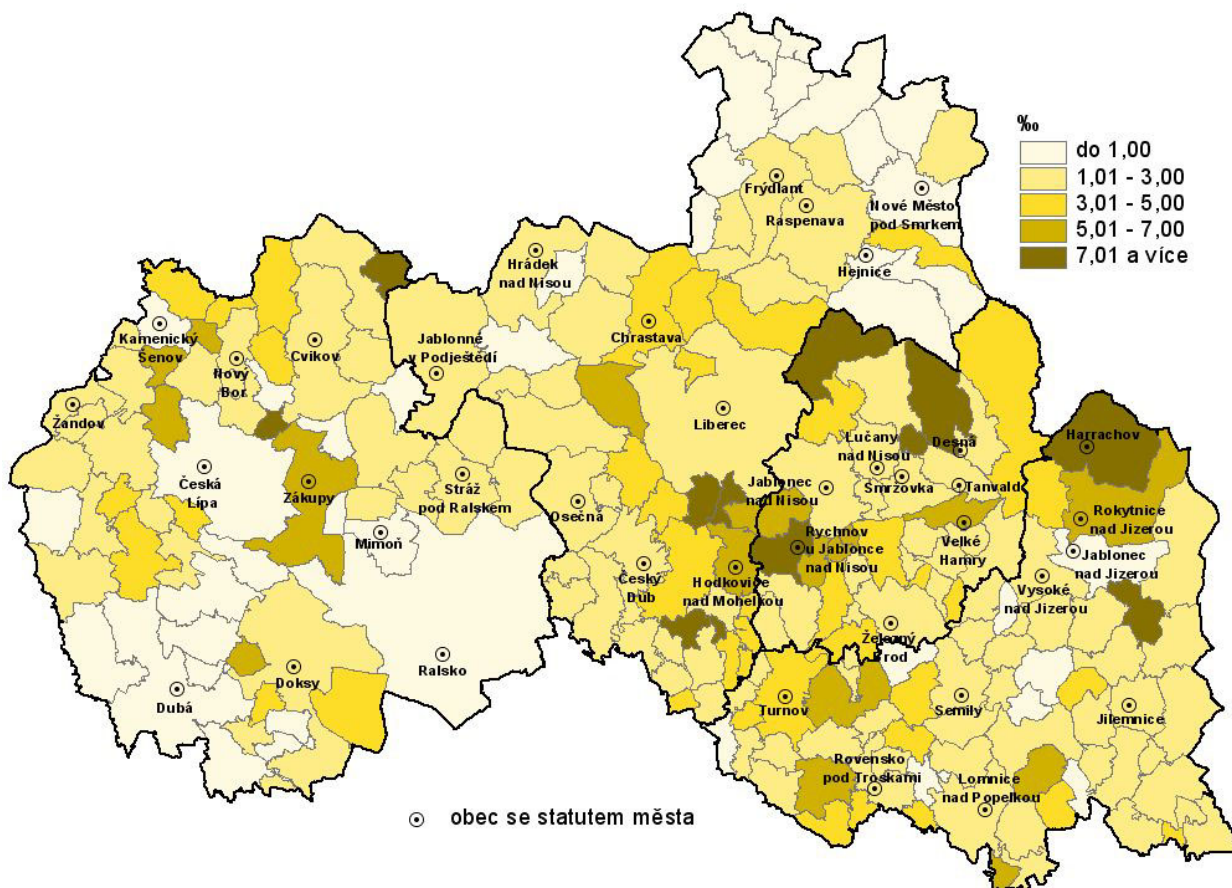
11. Průměrná hodnota dokončeného bytu celkem ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007

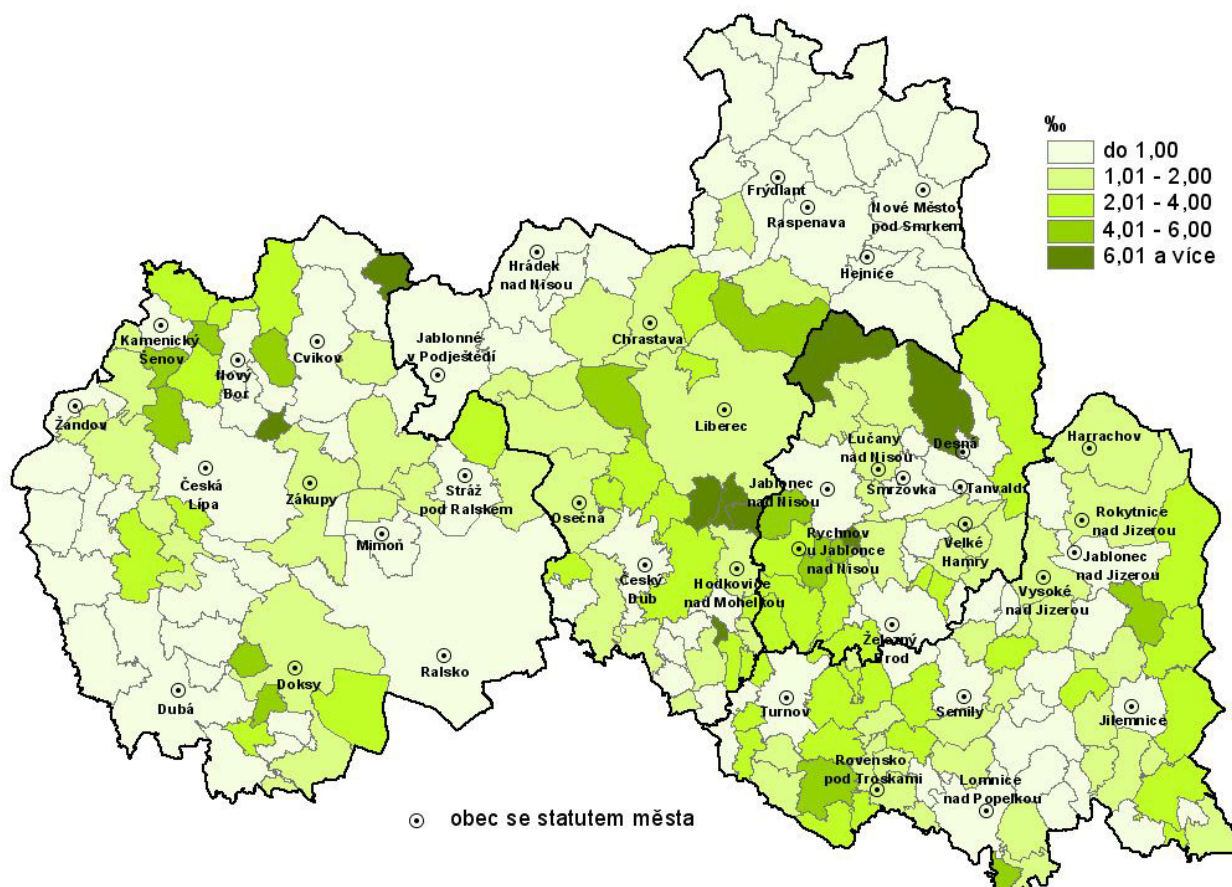
12. Průměrná hodnota dokončeného bytu v rodinném domě ve správních obvodech ORP a v krajích ČR v letech 1998 - 2007 (bez nástavby, přístavby a vestavby)

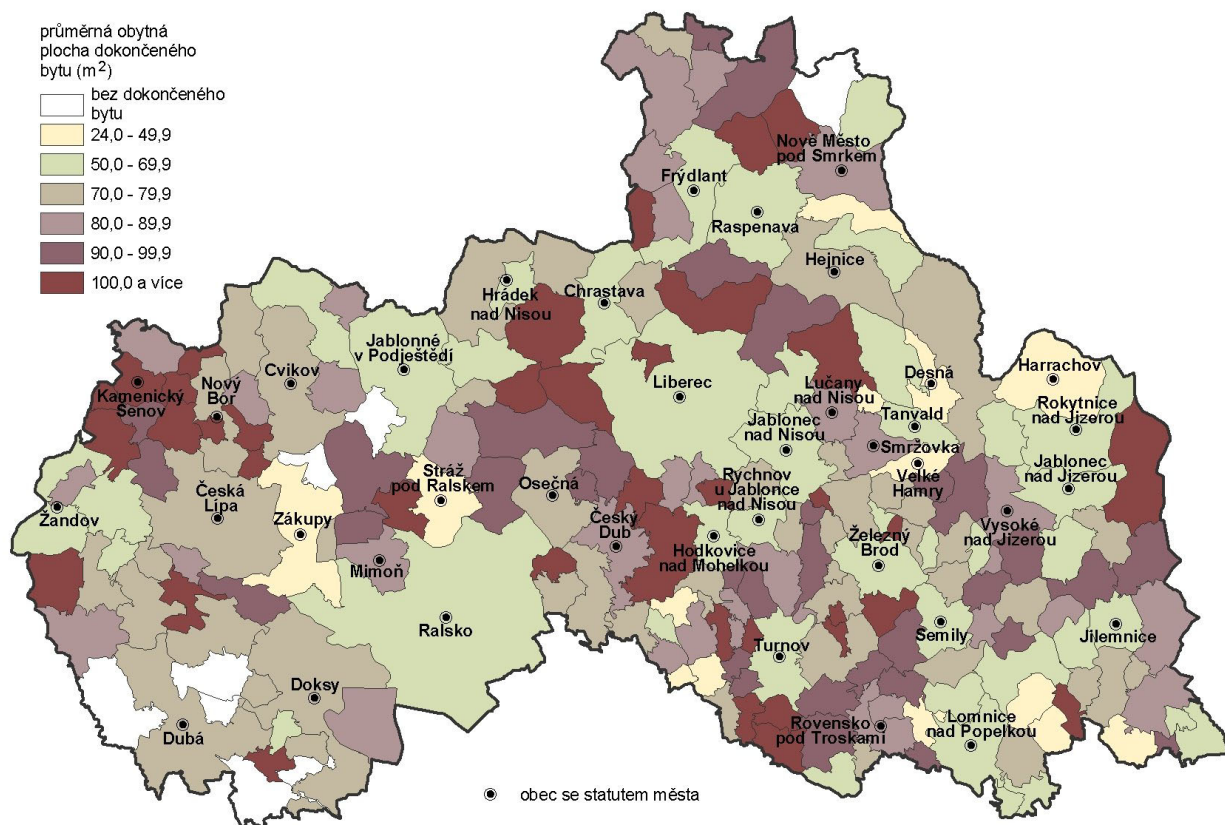
13. Dokončené byty celkem na 1 000 obyvatel podle obcí Libereckého kraje v letech 1998 - 2007

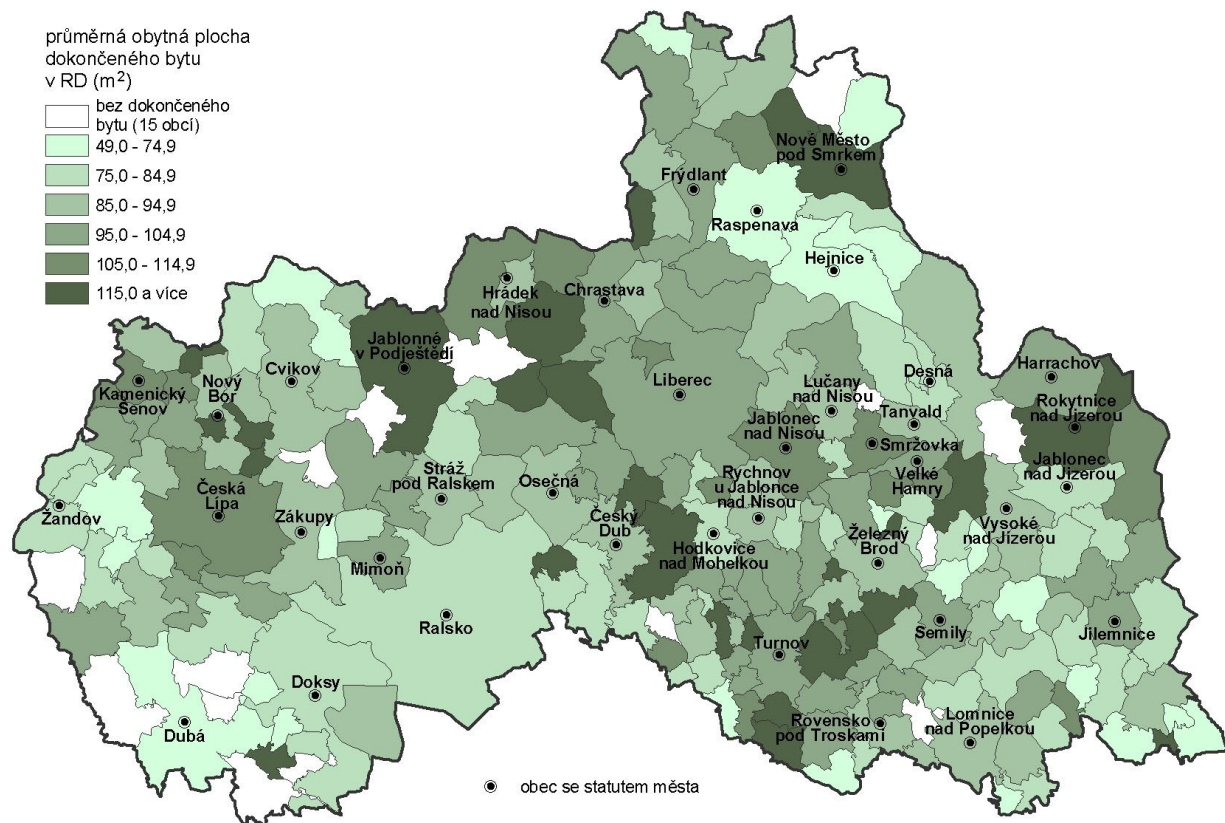
14. Dokončené byty v rodinných domech na 1 000 obyvatel podle obcí Libereckého kraje v letech 1998 - 2007

15. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu celkem v obcích Libereckého kraje v letech 1998 - 2007

16. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu v rodinném domě v obcích Libereckého kraje v letech 1998 - 2007 (bez nástavb, přístavb a vestavěb)

Seznam použité literatury, informačních zdrojů a zkratk

[1] *Koncepce bytové politiky. Schválena vládou usnesením ze dne 16. března 2005 č. 292, Ministerstvo pro místní rozvoj* (<http://www.mmr.cz/koncepce-bytove-politiky-schvalena-vladou-usnesenim-ze-dne-16-brezna-2005-c-292>)

[2] *Program rozvoje Libereckého kraje 2007 - 2013*

Publikace pro hodnocení vývoje bytové výstavby od roku 1998 do roku 2007

[3] *Bytová výstavba v České republice v roce 1998. Praha, Český statistický úřad, 1998, 1999, 1 sv. (různé str.). (Statistické informace 1998. Řada 10 - Investiční a bytová výstavba; kód 1005-98)*

[4] *Bytová výstavba v České republice v roce 1999. Praha, Český statistický úřad, 1999, 2000, 1 sv. (různé str.). (Statistické informace 1999. Řada 10 - Investiční a bytová výstavba; kód 1005-99)*

[5] *Bytová výstavba v ČR 2000. Praha, Český statistický úřad, 2000, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8205-00)*

[6] *Bytová výstavba 2001. Praha, Český statistický úřad, 2001, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8205-01)*

[7] *Bytová výstavba 2002. Praha, Český statistický úřad, 2002, 2003, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8205-02)*

[8] *Bytová výstavba 2003. Praha, Český statistický úřad, 2003, 2004, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8205-03)*

[9] *Bytová výstavba 2004. Praha, Český statistický úřad, 2004, 2005, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8205-04)*

[10] *Bytová výstavba 2005. Praha, Český statistický úřad, 2005, 2006, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8205-05)*

[11] *Bytová výstavba 2006. Praha, Český statistický úřad, 2006, 2007, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8205-06)*

[12] *Bytová výstavba 2007. Praha, Český statistický úřad, 2007, 2008, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8205-07)*

[13] *Stavby pro bydlení dokončené v České republice v roce 1998. Praha, Český statistický úřad, 1998. 246 str. (Česká statistika 1999; č. 11. Řada 10 - Investiční a bytová výstavba; kód 1010-99)*

[14] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 1999. Praha, Český statistický úřad, 2000, 353 str. (Průmysl, stavebnictví; kód 8206-00)*

[15] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 2000. Praha, Český statistický úřad, 2001, 459 str. (Průmysl, stavebnictví; kód 8206-01)*

[16] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 2001. Praha, Český statistický úřad, 2002, 460 str. (Průmysl, stavebnictví; kód 8206-02)*

[17] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 2002. Praha, Český statistický úřad, 2003, 87 str. (Průmysl, stavebnictví; kód 8206-03)*

[18] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 2003. Praha, Český statistický úřad, 2004, 85 str. (Průmysl, stavebnictví; kód 8206-04)*

[19] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 2004. Praha, Český statistický úřad, 2005, 85 str. (Průmysl, stavebnictví; kód 8206-05)*

[20] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 2005. Praha, Český statistický úřad, 2006, 109 str. (Průmysl, stavebnictví; kód 8206-06)*

[21] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 2006. Praha, Český statistický úřad, 2007, 115 str. (Průmysl, energetika, stavebnictví; kód 8206-07)*

[22] *Stavby pro bydlení dokončené v roce 2007. Praha, Český statistický úřad, 2008, 110 str. (Průmysl, stavebnictví; kód 8206-08)*

[23] *Přehled vydaných stavebních povolení 2006. Praha, Český statistický úřad, 2006, 2007, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8202-06)*

[24] *Přehled vydaných stavebních ohlášení a stavebních povolení 2007. Praha, Český statistický úřad, 2007, 2008, 1 sv. (různé str.). (Průmysl, stavebnictví; kód 8202-07)*

Publikace z výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 1991 a 2001

[25] *Sčítání lidu, domů a bytů 1991, pramenné dílo. Praha, Český statistický úřad, 1995, 473 s. (Česká statistika 1995, č. 8. Řada 25 - SLDB; kód 2501)*

[26] *Sčítání lidu, domů a bytů 2001, pramenné dílo. Praha, Český statistický úřad, 2005, 426 s. (kód 4132-05)*

Publikace o cenách sledovaných druhů nemovitostí

[27] *Ceny sledovaných druhů nemovitostí v letech 1998-2000. Praha, Český statistický úřad, 2002, 69 str. (Ceny. Ceny výrobců; kód 7009-01)*

[28] *Ceny sledovaných druhů nemovitostí v letech 2000-2002. Praha, Český statistický úřad, 2003, 52 str. (Ceny. Ceny výrobců; kód 7009-03)*

- [29] *Ceny sledovaných druhů nemovitostí v letech 2001-2003. Praha, Český statistický úřad, 2004, 63 str. (Ceny. Ceny výrobců; kód 7009-04)*
- [30] *Ceny sledovaných druhů nemovitostí v letech 2002-2004. Praha, Český statistický úřad, 2005, 64 str. (Ceny. Ceny výrobců; kód 7009-05)*
- [31] *Ceny sledovaných druhů nemovitostí v letech 2003-2005. Praha, Český statistický úřad, 2006, 62 str. (Ceny. Ceny výrobců; kód 7009-06)*
- [32] *Ceny sledovaných druhů nemovitostí v letech 2004-2006. Praha, Český statistický úřad, 2007, 62 str. (Ceny. Ceny výrobců; kód 7009-07)*

Další publikace

- [33] *Změny v sektoru domácností ČR v období 1995 až 2005 - úspory a zadluženost. Praha, Český statistický úřad, 2005, 33 str. (Souborné informace. Případové ("ad hoc") studie; kód z-1533-05)*
- [34] *Příjmy a životní podmínky domácností ČR v roce 2005. Praha, Český statistický úřad, 2007, 237 str. (Práce, sociální statistiky. Životní úroveň; kód 3012-07)*
- [35] *Příjmy a životní podmínky domácností ČR v roce 2006. Praha, Český statistický úřad, 2007, 261 str. (Práce, sociální statistiky. Životní úroveň; kód 3012-06)*
- [36] *Bydlení a jeho specifický trh. Praha, Český statistický úřad, 2008
(<http://csugeo.i-server.cz/csu/csu.nsf/informace/ckta0303200808.doc>)*

Ostatní informační zdroje

Internetové adresy:

<http://www.czso.cz>
<http://www.mmr.cz>
<http://www.mfcr.cz>
<http://www.unece.org>

Regionální databáze (vlastní - ČSÚ):

Časové řady - bytová výstavba podle krajů a okresů

Časové řady - střední stav obyvatelstva podle krajů a okresů

Přepočty databází z výsledků ročních zpracování Hlášení o dokončení budovy nebo o dokončení bytu a Hlášení o odstranění budovy nebo zrušení celého bytu za roky 1998 - 2007 (přepočet na územní strukturu platnou k 1. 1. 2007)

OB tabulky - SLDB 1991 - databáze základních údajů podle obcí

OB tabulky - SLDB 2001 - databáze základních údajů podle obcí

Zkratky názvů krajů a okresů

Kód	Kraje, okresy	Zkratka
CZ010	Hlavní město Praha	PHA
CZ020	Středočeský kraj	STC
CZ0201	Benešov	BN
CZ0202	Beroun	BE
CZ0203	Kladno	KD
CZ0204	Kolín	KO
CZ0205	Kutná Hora	KH
CZ0206	Mělník	ME
CZ0207	Mladá Boleslav	MB
CZ0208	Nymburk	NB
CZ0209	Praha-východ	PY
CZ020A	Praha-západ	PZ
CZ020B	Příbram	PB
CZ020C	Rakovník	RA
CZ031	Jihočeský kraj	JHC
CZ0311	České Budějovice	CB
CZ0312	Český Krumlov	CK
CZ0313	Jindřichův Hradec	JH
CZ0314	Písek	PI
CZ0315	Prachatice	PT
CZ0316	Strakonice	ST
CZ0317	Tábor	TA
CZ032	Plzeňský kraj	PLK
CZ0321	Domažlice	DO
CZ0322	Klatovy	KT
CZ0323	Plzeň-město	PM
CZ0324	Plzeň-jih	PJ
CZ0325	Plzeň-sever	PS
CZ0326	Rokycany	RO
CZ0327	Tachov	TC
CZ041	Karlovarský kraj	KVK
CZ0411	Cheb	CH
CZ0412	Karlovy Vary	KV
CZ0413	Sokolov	SO
CZ042	Ústecký kraj	ULK
CZ0421	Děčín	DC
CZ0422	Chomutov	CV
CZ0423	Litoměřice	LT
CZ0424	Louny	LN
CZ0425	Most	MO
CZ0426	Teplice	TP
CZ0427	Ústí nad Labem	UL
CZ051	Liberecký kraj	LBK
CZ0511	Česká Lípa	CL
CZ0512	Jablonec nad Nisou	JN
CZ0513	Liberec	LI
CZ0514	Semily	SM

Kód	Kraje, okresy	Zkratka
CZ052	Královéhradecký kraj	HKK
CZ0521	Hradec Králové	HK
CZ0522	Jičín	JC
CZ0523	Náchod	NA
CZ0524	Rychnov nad Kněžnou	RK
CZ0525	Trutnov	TU
CZ053	Pardubický kraj	PAK
CZ0531	Chrudim	CR
CZ0532	Pardubice	PU
CZ0533	Svitavy	SY
CZ0534	Ústí nad Orlicí	UO
CZ061	Vysočina	VYS
CZ0611	Havlíčkův Brod	HB
CZ0612	Jihlava	JI
CZ0613	Pelhřimov	PE
CZ0614	Třebíč	TR
CZ0615	Žďár nad Sázavou	ZR
CZ062	Jihomoravský kraj	JHM
CZ0621	Blansko	BK
CZ0622	Brno-město	BM
CZ0623	Brno-venkov	BI
CZ0624	Břeclav	BV
CZ0625	Hodonín	HO
CZ0626	Vyškov	VY
CZ0627	Znojmo	ZN
CZ071	Olomoucký kraj	OLK
CZ0711	Jeseník	JE
CZ0712	Olomouc	OC
CZ0713	Prostějov	PV
CZ0714	Přerov	PR
CZ0715	Šumperk	SU
CZ072	Zlínský kraj	ZLK
CZ0721	Kroměříž	KM
CZ0722	Uherské Hradiště	UH
CZ0723	Vsetín	VS
CZ0724	Zlín	ZL
CZ080	Moravskoslezský kraj	MSK
CZ0801	Bruntál	BR
CZ0802	Frýdek-Místek	FM
CZ0803	Karviná	KI
CZ0804	Nový Jičín	NJ
CZ0805	Opava	OP
CZ0806	Ostrava-město	OV

Zkratky názvů správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Kód	Název správního obvodu obce s rozšířenou působností	Zkratka
CZ010	Hlavní město Praha	PHA
1100	Hlavní město Praha	Pha
CZ020	Středočeský kraj	STC
2101	Benešov	Ben
2102	Beroun	Ber
2103	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	Bra
2104	Čáslav	Cas
2105	Cernošice	Cer
2106	Český Brod	CBr
2107	Dobříš	Dob
2108	Hořovice	Hrv
2109	Kladno	Kld
2110	Kolín	Kol
2111	Kralupy nad Vltavou	Krp
2112	Kutná Hora	KuH
2113	Lysá nad Labem	Lys
2114	Mělník	Mel
2115	Mladá Boleslav	MIB
2116	Mnichovo Hradiště	MnH
2117	Neratovice	Ner
2118	Nymburk	Nym
2119	Poděbrady	Pod
2120	Příbram	Pri
2121	Rakovník	Rak
2122	Ríčany	Ric
2123	Sedlčany	Sed
2124	Slaný	Sta
2125	Vlašim	Vla
2126	Votice	Vot
CZ031	Jihočeský kraj	JHC
3101	Blatná	Bla
3102	České Budějovice	CBu
3103	Český Krumlov	CKr
3104	Dačice	Dac
3105	Jindřichův Hradec	JHr
3106	Kaplice	Kap
3107	Milevsko	Mil
3108	Písek	Pis
3109	Prachatice	Pra
3110	Soběslav	Sob
3111	Strakonice	Sta
3112	Tábor	Tab
3113	Trhové Sviny	TrS
3114	Třeboň	Tre
3115	Týn nad Vltavou	Tyn
3116	Vimperk	Vim
3117	Vodňany	Vod
CZ032	Plzeňský kraj	PLK
3201	Blovice	Blo
3202	Domažlice	Dom
3203	Horažďovice	Hor
3204	Horšovský Týn	HoT
3205	Klatovy	Klt
3206	Kralovice	Krl
3207	Nepomuk	Nep
3208	Nýřany	Nyr
3209	Plzeň	Plz
3210	Přeštice	Pce
3211	Rokycany	Rok
3212	Stod	Sto
3213	Stříbro	Str
3214	Sušice	Suc
3215	Tachov	Tch

Kód	Název správního obvodu obce s rozšířenou působností	Zkratka
CZ041	Karlovarský kraj	KVK
4101	Aš	Ass
4102	Cheb	Che
4103	Karlovy Vary	KVa
4104	Kraslice	Krs
4105	Mariánské Lázně	MLa
4106	Ostrov	Ost
4107	Sokolov	Sok
CZ042	Ustecký kraj	ULK
4201	Bílina	Bln
4202	Děčín	Dec
4203	Chomutov	Chv
4204	Kadaň	Kad
4205	Litoměřice	Ltm
4206	Litvínov	Ltv
4207	Louny	Lno
4208	Lovosice	Lov
4209	Most	Mos
4210	Podbořany	Pob
4211	Roudnice nad Labem	RnL
4212	Rumburk	Rum
4213	Teplice	Tpc
4214	Ústí nad Labem	UnL
4215	Varnsdorf	Var
4216	Zatec	Ztc
CZ051	Liberecký kraj	LBK
5101	Česká Lípa	CLp
5102	Frydlant	Frd
5103	Jablonec nad Nisou	JnN
5104	Jilemnice	Jil
5105	Liberec	Lbc
5106	Nový Bor	NoB
5107	Semily	Sem
5108	Tanvald	Tan
5109	Turnov	Tur
5110	Železný Brod	ZBr
CZ052	Královéhradecký kraj	HKK
5201	Broumov	Bro
5202	Dobruška	Dbr
5203	Dvůr Králové nad Labem	DKr
5204	Hořice	Hrc
5205	Hradec Králové	HKr
5206	Jaroměř	Jar
5207	Jičín	Jic
5208	Kostelec nad Orlicí	KnO
5209	Náchod	Nch
5210	Nová Paka	NPa
5211	Nové Město nad Metují	NMe
5212	Nový Bydžov	NBy
5213	Rychnov nad Kněžnou	RnK
5214	Trutnov	Tru
5215	Vrchlabí	Vch

Zkratky názvů správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Kód	Název správního obvodu obce s rozšířenou působností	Zkratka
CZ053	Pardubický kraj	PAK
5301	Česká Třebová	CTr
5302	Hlinsko	Hli
5303	Holice	Hol
5304	Chrudim	Chr
5305	Králíky	Kra
5306	Lanškroun	Lan
5307	Litomyšl	Lto
5308	Moravská Třebová	MTr
5309	Pardubice	Par
5310	Polička	Pol
5311	Přelouč	Prl
5312	Svitavy	Svi
5313	Ústí nad Orlicí	UnO
5314	Vysoké Mýto	VyM
5315	Žamberk	Zam
CZ061	Vysočina	VYS
6101	Bystřice nad Pernštejnem	ByP
6102	Havlíčkův Brod	HBr
6103	Humpolec	Hum
6104	Chotěboř	Chb
6105	Jihlava	Jih
6106	Moravské Budějovice	MBu
6107	Náměšť nad Oslavou	Nam
6108	Nové Město na Moravě	NMo
6109	Pacov	Pac
6110	Pelhřimov	Pel
6111	Světlá nad Sázavou	Sve
6112	Telč	Tel
6113	Třebíč	Trb
6114	Velké Meziříčí	VMe
6115	Žďár nad Sázavou	ZdS
CZ062	Jihomoravský kraj	JHM
6201	Blansko	Blk
6202	Boskovice	Bos
6203	Brno	Brn
6204	Břeclav	Bre
6205	Bučovice	Buc
6206	Hodonín	Hod
6207	Hustopeče	Hus
6208	Ivančice	Ivn
6209	Kuřim	Kur
6210	Kyjov	Kyj
6211	Mikulov	Mik
6212	Moravský Krumlov	MKr
6213	Pohořelice	Poh
6214	Rosice	Ros
6215	Slavkov u Brna	SuB
6216	Šlapanice	Slp
6217	Tišnov	Tis
6218	Veselí nad Moravou	VnM
6219	Vyškov	Vys
6220	Znojmo	Zno
6221	Židlochovice	Zid

Kód	Název správního obvodu obce s rozšířenou působností	Zkratka
CZ071	Olomoucký kraj	OLK
7101	Hranice	Hra
7102	Jeseník	Jes
7103	Konice	Kon
7104	Lipník nad Bečvou	Lip
7105	Litovel	Lit
7106	Mohelnice	Moh
7107	Olomouc	Olo
7108	Prostějov	Pro
7109	Přerov	Pre
7110	Šternberk	Str
7111	Šumperk	Sum
7112	Uničov	Uni
7113	Zábřeh	Zab
CZ072	Zlínský kraj	ZLK
7201	Bystřice pod Hostýnem	BpH
7202	Holešov	Hls
7203	Kroměříž	Kro
7204	Luhačovice	Luh
7205	Otrokovice	Otr
7206	Rožnov pod Radhoštěm	RpR
7207	Uherské Hradiště	UhH
7208	Uherský Brod	UhB
7209	Valašské Klobouky	VaK
7210	Valašské Meziříčí	VaM
7211	Vizovice	Viz
7212	Vsetín	Vse
7213	Zlín	Zli
CZ080	Moravskoslezský kraj	MSK
8101	Bílovec	Bil
8102	Bohumín	Boh
8103	Bruntál	Bru
8104	Český Těšín	CTe
8105	Frenštát pod Radhoštěm	Fre
8106	Frydek-Místek	FrM
8107	Frydlant nad Ostravicí	FrO
8108	Havířov	Hav
8109	Hlučín	Hlu
8110	Jablunkov	Jab
8111	Karviná	Kar
8112	Kopřivnice	Kop
8113	Kravaře	Krv
8114	Krnov	Krn
8115	Nový Jičín	NJi
8116	Odry	Odr
8117	Opava	Opa
8118	Orlová	Orl
8119	Ostrava	Osv
8120	Rýmařov	Rym
8121	Třinec	Tri
8122	Vítkov	Vit